

IV. ULUSLARARASI ÇOCUK KORUMA KONGRESİ

Cumhuriyetin 100. Yılında
Bütüncül Çocuk Koruma İçin Toplumla Birlikte

3 - 7 Ekim 2023 Kültürpark **İZMİR**

3 Ekim: Kurslar, Atölye Çalışmaları, Diyalog Çalışmaları
4-5-6 Ekim: Kongre Bilimsel Program
7 Ekim: Çocuk Şenliği

BİLDİRİ ÖZET KİTABI

Düzenleyen Kuruluşlar

Organizasyon Sekreteryası

İlknur Adalı **DiAMED**
ilknur@diamed98.com KONGRE ORGANİZASYON

Diamed Kongre Organizasyon
GOP Turan Emeksiz Sokak No:14/12
Çankaya-Ankara Tel-Faks: 0312 434 4273

www.cocukkorumakongresi2023.org

IV. Uluslararası Çocuk Koruma Kongresi
3 - 7 Ekim 2023
Kültürpark, İzmir

BİLDİRİ ÖZET KİTABI

ISBN

978-975-97013-2-1

İÇİNDEKİLER

DAVET	5
KURSLAR.....	7
KONGRE BİLİMSEL PROGRAM	8
BİLDİRİ LİSTESİ	11
Bildiri Özetleri.....	16
[S01] Madde Kullanan Ergenlerde Rap Müzik Dinlemenin Madde Kullanma Eğilimine Etkisi- Kısa Derleme Çalışması	16
[S02] Sosyal Hizmet Uzmanlarının Çocuklarla Çalışmalara dair “Eleştirel İyi Uygulama” Hakkındaki Görüşleri: Niteliksel Bir Araştırma	17
[S03] Çocuklarda Sosyal Dışlanmanın Yansımaları.....	18
[S05] Yoksulluk içinde yaşayan çocukların sessiz çığlığı: Türkiye’de yoksulluk içinde yaşayan çocuklar üzerinde nitel bir araştırma.....	19
[S06] Devlet korumasında veya koruyucu aile sisteminde yetiştirilen geç-ergenlerin kimlik gelişimi: Bir temellendirilmiş (gömülü) kuram çalışması	20
[S07] Depremden Etkilenen Koruyucu Ailelere Yönelik Gerçekleştirilen Sosyal Hizmet Müdahalelerin SWOT Analizi: KOREV Örneği.....	21
[S08] Çocukluk Çağı Travmaları İle Narsisizm İlişkisinde Bireysel Özellikler: Aleksitimi Ve Beden Algısının Rolü.....	22
[S09] Çocuklarda algılanan sosyal desteğin anne babanın duygusal istismar farkındalığı ve duygu sosyalleştirme tepkileri açısından incelenmesi.....	23
[S10] Bir Yargı Kararının Anatomisi: Çocuğun Fiili Livata Yoluyla Cinsel İstismarı - Olgu Sunumu.....	24
[S11] Fiziksel İstismar Mağduru Çocukların Sosyo-Demografik ve Klinik Özellikleri ile Önerilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının İncelenmesi: Kocaeli Örneği	25
[S12] Kocaeli’de Adölesan Gebelerin Sosyo-Demografik ve Klinik Özellikleri ile Haklarında Alınan Tedbir Kararlarının Değerlendirilmesi	26
[S13] Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Kliniğine Başvuran Ergenlerde ve Annelerinde Geçmiş Travma Öyküleri, Bağlanma Özellikleri, Zihinselleştirme Becerileri ve Ebeveynlerin Duygusal Erişilebilirliklerinin İncelenmesi	27
[S14] Sosyal Medya Ebeveynliği: Çocuk ve Ergenlerin Sosyal Medya Platformlarındaki Temsili ve Korunması	28
[S15] Çocuk istismarı ve ihmaline yönelik bir farkındalık çalışması: İlgili tema ve sloganların belirlenmesi	29
[S16] Çocuk ve ergenlere yönelik cinsel istismar olgularında intihara yol açan risk etmenleri.....	30
[S17] Türkiye’de Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Çocuk Koruma Birimi: Üç Yıllık Deneyim	31
[S18] Çocuk İzlem Merkezi olguları üzerinden İstanbul Anadolu yakasındaki çocuk cinsel istismarının değerlendirilmesi: 2019’dan 2022’ye retrospektif bir çalışma	32
[S19] Cinsel istismar iddiası nedeniyle fizik muayenesi yapılan çocukların muayene bulgularının değerlendirilmesi	33
[S20] Olgu örnekleri ile çocuk korumada ev ziyaretleri.....	34
[S21] Ege Üniversitesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı’nda Çocuk İstismarı Ve İhmali Olarak Değerlendirilen Olguların Klinik Ve Demografik Özellikleri	35
[S22] Çocukluk çağı ihmal-istismar yaşantısı bulunan yetişkin hükümlülerin bağımlılık ve kriminal özelliklerinin incelenmesi	36
[S24] COVID-19 pandemisinin çocuklar üzerindeki psikolojik etkileri: Bioekolojik perspektiften bir inceleme	37
[S25] Afet Sonrası Çocuk Ruh Sağlığı Alanında Hizmet Veren Profesyonellerin Karşılaştığı Terapötik Zorluklar	38
[S26] Deprem Sonrasında Eğitimde Kapsayıcılık: Öğretmen ve Ebeveynlerin Gözünden Nakille Gelen Öğrencilerin Deneyimleri	39
[S27] Afet Sonrası İyileşme Döneminde Toplum Temelli Psikososyal Müdahaleler: Elele Federasyonu Örneği.....	40
[S28] Acil Afet Durumlarında İnsan Ticareti Riski ve Koruma Politikaları: Türkiye’deki Deprem Mağdurlarıyla Nitel Bir Araştırma	41
[S29] Özel Gereksinimli Çocuğu Olan Ebeveynlerin İstismar Potansiyeli ile İstismar Farkındalıkları İlişkisinin ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi.....	42
[S30] Hematolojik-Onkolojik Hastalık Tanısı Almış Çocukların Tanı Deneyimi ve Pandemi Empatisi.....	43
[S31] Kurtarıcı Kardeşlik ve Etik Sorunlar	44
[S32] Sağlık Tedbir Kararı ile Takipli Çocuk ve Ergenlerin Sosyodemografik ve Psikiyatrik Açından İncelenmesi: Bir Ön Çalışma.....	45
[S33] Çocuğun korunmasındaki sessiz güç:Pediatri hemşireliği	46
[S34] Yoganın Ergenlerde Dikkat Süreçlerine ve Teknoloji Bağımlılığını Önlemeye Etkisinin İncelenmesi	47
[S35] Eğitimde Kaynaştırma Öğrencilerinin Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri	48
[S36] Okul temelli öğrenme programları ve okul sosyal hizmeti: çocuk koruma politikaları ve uygulamaları bağlamında bir ilişki	49
[S37] Çocuğun Gözüyle Mülteci Sürecine Uyum	50
[S38] Geçici koruma altındaki Suriyeli anneler ve bebekleri ile uygulanan ev ziyareti temelli bir programın nitel yaklaşımla incelenmesi	51

[S39] Evli olmayan Suriyeli genç kadınların erken yaşta evliliğe ilişkin görüşlerinin kültürel kabulleri bağlamında değerlendirilmesi	52
[S40] Çocukluğun Görülme Yüzü: Göçmen/Mülteci Çocuklar ve Sahadaki İhtiyaçlar	53
[S41] Kronik bir hastalıkla mücadele sırasında çocuk: Psikolojik etkilere çocukların çizimleri yoluyla bakmak	54
[S42] 2012- 2023 Yılları Arasında Türkiye’de İnternet Haberlerinde Yer Alan Çocuk Cinsel İstismarı Vakalarının İncelenmesi	55
[S43] Çocuklukta kötü muamele ve saldırganlık arasındaki ilişki: Duygu düzenleme güçlüklerinin aracı rolü	56
[S44] Çocuk İstismarının Önlenmesi ve Tespitinde Yapay Zeka: Bilimsel Yayınların Bibliyometrik Analizi	57
[S45] Lisans Programları için Bir Ders Önerisi: Çocuk Koruma Sistemi	58
[S46] Göçmen Ergenleri Korumada Ailenin Rolü	59
[S47] Covid 19 Döneminde Hamilelerin Duygudurumlarına Yönelik Fenomenolojik Yaklaşım: Çevrimiçi Mellow Hamileler Grubu Örneği	60
[S48] Annelerin Gözünden Boşanmanın Çocuklar Üzerindeki Etkileri: Kuzey Kıbrıs Örneği	61
[S49] Çevrim İçi Mellow Hamileler Programı: Covid 19 Pandemisi Sırasında Türkiye’de Yapılan Grup Uygulamalarının Değerlendirilmesi	62
[S50] Okul Öncesi Öğretmenlerin Duygu Sosyalleştirme Becerilerinin Geliştirilmesi: Öğretmenler için Duygu Koçluğu Müdahale Programı	63
[S51] Mellow Ebeveynlik Programı'nın Etkisini Ebeveynlerin Gözünden Görmek	64
[S52] Anne-Baba Kabul-Reddinin Psikolojik Uyum Üzerindeki Etkisinin Kimlik Duygusu Açısından İncelenmesi	65
[S53] Erken çocukluk çağı sosyal kaygı belirtilerine yönelik bir ebeveyn müdahale programının etkililiği	66
[S54] Suça Sürüklenen Çocukların Tekrarlayıcı Suç İşleme Davranışı İle İlgili Risk Faktörlerinin Belirlenmesi	67
[S55] Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Adli Kurulunda Görülen Suça Sürüklenen Olguların Suçları ile Geçmişteki Travmalarının İlişkisi	68
[S56] Suça Sürüklenen Çocukların, Suç Davranışı Sonrası Devam Eden Yaşamlarına Yönelik Deneyimleri	69
[S57] Şanlıurfa İlinde Pandemi Süreci ve Sonrasında Suça Sürüklenen Çocukların Sosyodemografik Verilerinin ve Suç İçeriklerinin İncelenmesi	70
[S58] Çocuklukta Yaşanan Politik Şiddetin Yetişkinlikteki Psikolojik Sağlığa Yansımalarının Sosyal Ekolojik Değişkenler Açısından İncelenmesi	71
[S59] Çocuk Koruma Sisteminde “Çocuğun Katılımı” ‘nın Yeri	72
[S60] Ebeveyne Yabancılaştırma Sendromu ve Devletin Müdahalesi	73
[S61] Çocuk ve gençlerin eşitsizliklere yaklaşımı ve haklarını koruma mücadelesinde aktif rolü	74
[S62] Çocuk Hakları Açısından 6284 Sayılı ‘Ailenin Koruması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Yasası’ Kapsamındaki Uygulamaların Değerlendirilmesi	75
[P01] Olgü Sunumu: Çocuklarda ebeveyn kaybına bağlı kayıp ve yas tepkilerinin sağaltımında çocuğa temel bakım verenlerin duygu regülasyonunun önemi	76
[P02] Yoksulluk ve eşitsizlik bağlamında afet sonrası çocuk ruh sağlığı: Bir derleme çalışması	77
[P03] Çocuğa Karşı Şiddetle Mücadelede Bir Araç Olarak Çocuk Şarkılar: Şubadap Çocuk Örneği	78
[P04] Babaların Çocuk Gelişiminde Koruyucu Rolü: Kuşaklararası Etkiler ve Babalık Pratikleri	79
[P05] Deprem Sonrası Çocuklara Yönelik Müdahale Programları	80
[P06] Annenin Kendi Ailesinde Deneyimlediği Ebeveynlik ile Çocuğuna Gösterdiği Katı Disiplin Arasındaki İlişki	81
[P07] Büyük ebeveynlerin gözünden ailede sert disiplin kullanımının kuşaklar arası değişimi: Kalitatif bir çalışma	82
[P08] Ebeveyne Yabancılaştırma ve Duygusal İstismar	83
[P09] Çocuk işçiliği biçimi olarak kız çocuklarının ev içi emeğini incelemek: Gelişim ve toplumsal cinsiyet odaklı bir yaklaşım	84
[P10] Göçün Çocuk ve Ergenler Üzerindeki Travmatik Etkileri	85
[P11] 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında çocuklar hakkında düzenlenen mesleki raporların çocuğun psikolojik sağlamlığı açısından ele alınması ve meslek elemanlarına öneriler	86
[P12] Ergenlerin Kendileri Hakkında Bilgi Paylaşımı ve Ebeveynlerin Bilgi Edinmesi Üzerine Kalitatif Bir Çalışma	87
[P13] Ergenlerde Madde Kullanımını Etkileyen Risk Faktörleri ve Koruyucu Faktörler	88
[P14] Çevrimiçi Ortamlarda Dijital Yerli Olmak: Çocuğun Korunmasında Dijital Çağa Entegre Yeni Bir Paradigma Arayışı	89
[P15] Önlenemeyen kazalar: Balkondan düşen çocuklar	90
[P17] Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasındaki Kanun Değişikliği ve Bu Kanun Değişikliğinin Uygulanmasında Yaşanılan Sorunlar ve Düşünülen Çözüm Önerileri	91

DAVET

Merhaba,

IV. Uluslararası Çocuk Koruma Kongresi, Ekim 2023'te İzmir'de gerçekleştirilecek. Çocuk Koruma Kongrelerimiz 2014 yılından başlayarak, iki yılda bir İstanbul, Ankara, Ünye olmak üzere ülkemizin farklı bölgelerinde yapıldı. Bu kongrelerin farklı bölgelerde düzenleniyor olmasının nedeni, kongreler yoluyla ülkemizde çocuk koruma alanındaki bilinçlenmenin yaygınlaştırılması ve ulusal, uluslararası açılımlarla farklı düzeylerde bu konuya sahip çıkılmasının sağlanmasıdır.

IV. Uluslararası Çocuk Koruma Kongresi'nin 2023'ün Ekim ayında yapılacak olması nedeniyle, bu yılki kongremizi bir "Cumhuriyet coşkusu" içinde gerçekleştirmeyi, Cumhuriyetimizin 100. yılında, bu kongre yoluyla "Cumhuriyet değerlerini katılımcılar ve toplumla birlikte ele alarak canlandırmayı; çocuk ve gençleri içine alan "Cumhuriyet" kazanımlarını çeşitli bilimsel sunumlar, halk konferansları, şenlikler ve forumlarla yeniden işlemeyi; düzenlediğimiz tüm bu etkinliklerle "Cumhuriyet'in ışığını kongremize taşımayı amaçladık.

Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde kurulan "Çocuk Dostu Cumhuriyet" in temel hedefi, ülkenin geleceği olan çocuk ve gençlerin gelişimlerini her alanda destekleyerek onları uygar bir dünyaya hazırlamak ve bu yolla ülkemizi yücelterek, çağdaş uygarlık düzeyine taşımak olmuştur. Çocuğun korunması, gözetilmesi, çocukların savunulması, kendi hakları doğrultusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi evrensel boyutta bir insanlık görevi, aynı zamanda birincil bir uygarlık göstergesidir.

Ülkemiz Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne imza atan bir ülke olmakla birlikte, çocuk haklarının yaşama geçirilmesinde yeterince başarılı olamamıştır. Ülkemizde toplumsal şiddet giderek yaygınlaşmakta, çocuklar aile içinde, okulda ve toplumun değişik katmanlarında bu şiddetin ya tanığı ya da doğrudan mağduru olmaktadır.

Ne yazık ki, günümüz dünyasına ve ülkemize baktığımızda, çocuklar ve ergenler savaşın, terör ve şiddet eylemlerinin yıkıcı sonuçlarından etkilenmekte; eğitim, gelişim ve yaşam haklarını yitirmektedirler. Çağımızda ülkemizle birlikte pek çok ülkeyi de kavuran yabancılığa, insan insana iletişimin azalması, uyaransızlık, şiddet, yalnızlaşma, yoksunluk ve yoksulluk gibi durumlar, çocuk ve gençleri madde ve internet bağımlılığı, suça yönelme, erken yaşta çalışma durumunda kalma, evden ve okuldan kopma, akran zorbalığı ve ihmal ve istismara uğrama gibi zorlu durum ve olumsuz davranışlara sürüklenmekte; çocuklar yaşamakta oldukları güvenli ortamları, onları geliştiren, besleyen çevreleri yitirmekte ve boşlukta savrulmaktadır.

Çocukların başta yaşama hakları olmak üzere, eğitim alma ve gelişim haklarının dünyada bütün çocukları kapsayacak biçimde karşılanamıyor olması, çocuk ve gençleri içeren sağlık, eğitim ve hukuk sistemlerinin bütüncül ve çağdaş bir yeterlilik ve etkinlikte işletilememesi, yaşamın içine geçirilememiş olması, çocukları şiddet, yoksunluk ve yoksulluk sarmalının içine çekmektedir.

"Çocuk Dostu Cumhuriyet", çocukları ve gençleri korumayı, onları savunmayı ve sağlıklı bir biçimde yetişmelerini ve çağdaş dünyada yer almalarını sağlamayı toplum içindeki biz yetişkinlere bir öz görev olarak sunmuştur. Bu bağlamda bizler, taze zihinleri, yaratıcılıkları, üretken gizli güçleri ile çocukları ve gençleri de yanımıza alıp, gerek yerel gerekse ulusal ve uluslararası kaynakları kullanarak bu öz görevi yerine getirmekle yükümlüyük. Çünkü ülkeler ancak bilimin yol göstericiliğinde, yerel ve ulusal kaynaklarını eyleme geçirerek, çocukları ve gençleri koruma ve onları haklarını bilen, bilinçle savunan bireyler olarak yetiştirme doğrultusunda ilerleyebilirler. Bilimin, sanatın, toplumsal kaynakların itici gücünden yararlanabilen toplumlar, gerek çocuk koruma ve çocuk savunuculuğu yönünde ilerleyebilir; gerekse çocuklardan başlayarak, uygarlığın aydınlık yüzünü ve insan haklarının, evrensel barışın eşitleyici özünü, çocuk olma, insan olma bilincini tüm insanlığa taşıyabilir, geleceğe yansıtabilirler.

Ülkemizde çocukların gelişimlerinin önünü tıkayan ve çocuk haklarının gerçekleşmesi açısından sorun oluşturan etmenleri ortadan kaldırmaya yönelik önlemleri almak; çocukları gözetin, koruyan çağdaş ve ulusal bir çocuk politikası geliştirmek birincil bir hedef olmalıdır. Bu bağlamda Cumhuriyet değer ve ilkelerinin öncelendiği çağdaş ve nitelikli bir ulusal çocuk politikasının bilimsel ve nesnel temellerini oluşturmak için çocuk ve gençleri içeren çeşitli bilim alanlarından uzmanların ve uygulayıcıların bir araya getirilmesi çok önemlidir.

Ülkemizde çocukların gelişimlerinin önünü tıkayan ve çocuk haklarının gerçekleşmesi açısından sorun oluşturan etmenleri ortadan kaldırmaya yönelik önlemleri almak; çocukları gözetin, koruyan, çağdaş ve ulusal bir çocuk politikası geliştirmek birincil bir hedef olmalıdır. Bu bağlamda, Cumhuriyet değer ve ilkelerinin öncelendiği, çağdaş ve nitelikli bir "Ulusal Çocuk Politikası"nın bilimsel ve nesnel temellerini oluşturmak için çocuk ve gençleri içeren çeşitli bilim alanlarından uzmanların ve uygulayıcıların bir araya getirilmesi çok önemlidir. Bu bağlamda kongrede bütün bu paydaşların katılımları ile içeriği belirlenecek bir ulusal çocuk politikası çerçeve metni oluşturulmasının Cumhuriyetin 100. Yılı için anlamlı bir katkı olacağı düşüncesi, kongremiz ve bizler için çok değerli bir güdüleyici kaynak oluşturmaktadır.

Bu yıl kongremizde Cumhuriyet vurgusu öne çıkarken, kongremizin bir diğer odak konusu da ülkemizi derinden etkileyen "depren" olgusu olmuştur. Ülkemiz çocuk ve gençlerini de içine alan çok ağır, travmatik bir zorlu yaşam olayı olan "depren" gerçekliğine kongremizde geniş boyutlu olarak yer verilmiştir. "Cumhuriyet'in 100. Yılında Bütüncül Çocuk Koruma için Toplumla Birlikte" başlığı altında düzenlediğimiz kongremizde çocuk ve gençlerin gelişimlerini engelleyen zorlu yaşam olayları karşısında gerekli önlemleri almak; sağaltıcı ve koruyucu basamakları oluşturmak, çocuk haklarının uygulanmasını sağlamak, çocukların biyo-psiko-sosyal gelişimlerini desteklemek üzere akılcı, bilime dayalı, çağdaş bir ulusal çocuk politikası oluşturmak için üstünde çalışılacak "temel bir çıktı" hazırlamayı bir amaç olarak belirledik. Bu amaçla, çocuk ve gençlerle ilgili politikaları üreten ülke yöneticilerinin, çeşitli toplum kesimleri ve STÖ'lerinden temsilcilerin, çocuk ve gençlerin bilim insanlarıyla birlikte kongremize katılımlarını sağlamayı öncelmiş ve önemsemiş bulunmaktayız.

Bütün bu nedenlerle, bu yıl kongremizi "Cumhuriyetin 100. Yılında, Bütüncül Çocuk Koruma için Toplumla Birlikte" başlığı altında düzenliyor ve bu konuda hepimizi iş birliğine; toplumsal ve bilimsel bir buluşmaya çağırıyoruz.

Saygılarımızla.

Prof. Dr. Cahide Aydın Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Tolga Dağlı Çocuk Koruma Merkezlerini Destekleme Derneği Başkanı

Prof. Dr. Kasım Karataş Çocuk İstismarını ve İhmalini Önleme Derneği Başkanı

KONGRE KURULLAR

KONGRE BAŞKANLARI

Prof. Dr. Cahide Aydın

Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Tolga Dağlı

Çocuk Koruma Merkezlerini Destekleme Derneği Başkanı

Prof. Dr. Kasım Karataş

Çocuk İstismarını ve İhmalini Önleme Derneği Başkanı

BİLİMSEL SEKRETERYA

Av. Bedriye Kurtuluş Türk

SHU. Zeynep Mutlu

Doç. Dr. Meltem Koç

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Cahide Aydın (Düzenleme Kurulu Başkanı)

Özlem Akkavak

Deniz Akkaya

Beritan Aras

Prof. Dr. Adem Aydın

Av. Murat Aydın

Doç. Dr. Özlem Bağ

Prof. Dr. Aysun Baransel Isır

Şengül Baysak

Prof. Dr. Orhan Derman

Prof. Dr. Aysun Doğan

Prof. Dr. Türkan Doğan

SHU. Nahide Doğrucan

Av. İlke Erol

Savcı Nihal Fındık

Prof. Dr. Özlem Gencer

Prof. Dr. Bahar Gökler

Uzm. Dr. Emre Güngör

Anıl Kaçar

Prof. Dr. Selda Karaayvaz

Meral Karakaya

Av. Hatice Kaynak

Uzm. Hem. Özlem Kevser Birkan

Uzm. Psk. İmran Kezer

Dönay Kırar Yılmaz

SHU. Zeynep Mutlu

Doç. Dr. Meltem Koç

Emrah Orhon

Doç. Dr. Aylin Özbek

Uğur Özyaşar

Doç. Dr. Figen Paşlı

Av. Lale Selamoğlu Kaplan

SHU. Oben Südütemiz

Dr. Öğretim Üyesi Özge Şahin

Prof. Dr. Figen Şahin Dağlı

Doç. Dr. Birsen Şentürk Pılan

Av. Mahmut Şeren

Av. Şadan Tutumlu

Alev Ulu Polat

Hakan Yılmaz

Av. Nazlı Yolaç

Ersin Yüce

Prof. Dr. Zeki Yüncü

Prof. Dr. Sezen Zeytinoğlu

BİLİMSEL KURUL

Prof. Dr. Bahar Gökler (Bilimsel Kurul Başkanı)

Prof. Dr. Figen Şahin Dağlı (Bilimsel Kurul Başkanı)

Prof. Dr. Adem Aydın

Prof. Dr. Cahide Aydın

Prof. Dr. Aysun Baransel Isır

Prof. Dr. Ufuk Beyazova

Dr. Psk. Mine Cihanoğlu

Prof. Dr. Ayşen Coşkun

Prof. Dr. Başar Çolak

Prof. Dr. Tolga Dağlı

Prof. Dr. Orhan Derman

Prof. Dr. Aysun Doğan

Prof. Dr. Türkan Doğan

Prof. Dr. Dilşad Foto Özdemir

Prof. Dr. Özlem Gencer

Doç. Dr. Ilgın Gökler Danışman

Prof. Dr. Ayşe Haznedar Yalın

Prof. Dr. Selda Karaayvaz

Prof. Dr. Kasım Karataş

Av. Hatice Kaynak

Prof. Dr. Ferhunde Öktem

Doç. Dr. Şahika Şişmanlar

Prof. Dr. Betül Ulukol

Doç. Dr. Feyza Umay Koç

Prof. Dr. Zeki Yüncü

Prof. Dr. Sezen Zeytinoğlu

ULUSLARARASI BİLİMSEL KURUL

Prof. Dr. Howard Dubowitz

Jenny Gray

Prof. Dr. Resmiye Oral

Stephen Pizzey

Prof. Dr. Christine Puckering

Dr. Shanti Raman

Çocuk ve Gençlik Forumu

Özlem Akkavak

Deniz Akkaya

Beritan Aras

Anıl Kaçar

Meral Karakaya

Dönay Kırar Yılmaz

Doç. Dr. Meltem Koç

Emrah Orhon

Uğur Özyaşar

Alev Ulu Polat

Ersin Yüce

Toplum Katılım Grubu

Şengül Baysak

Alev Ulu Polat

Sosyal ve Kültürel Komite

Prof. Dr. Adem Aydın

Av. Murat Aydın

Şengül Baysak

Av. Bedriye Kurtuluş Türk

Av. Nazlı Yolaç

Prof. Dr. Sezen Zeytinoğlu

KURSLAR

Kurs-1

Çocuk Korumada Değerlendirme ve Analiz Çerçevesi SAAF Kursu
(Safeguarding Children Assessment and Analysis Framework-SAAF)

Stephen Pizzezy

(Sezen Zeytinoğlu, Duygu Güngör Culha, Nahide Doğrucan, Elçin Baykal Kök, Dilara Özsoy aktif katkılarıyla)

Tarih: 3 Ekim 2023 / Saat: 09.00-17.00

**IV. ULUSLARARASI
ÇOCUK KORUMA KONGRESİ**
Cumhuriyetin 100. Yılında
Bütüncül Çocuk Koruma İçin Toplumla Birlikte
3 - 7 Ekim 2023 Kültürpark İZMİR

KURS - 1
Stephen Pizzezy
Çocuk Korumada Değerlendirme ve Analiz Çerçevesi SAAF Kursu
(Safeguarding Children Assessment and Analysis Framework-SAAF)

3 Ekim 2023 09:00 - 17:00
Kurs 50 kişilik kontenjan ile sınırlıdır.
Detay ve Kayıt için web sayfamızı ziyaret ediniz.
www.cocukkorumakongresi2023.org

Kurs-2

Çocuklar ve Aileler için Umut: İstismarcı ve İhmalkar Ebeveynliği Değiştirmek Kursu

(Hope for Children and Families: Modifying Abusive and Neglectful Parenting)

Jenny Gray

(Figen Şahin Dağlı, Meltem Koç, Özge Şahin aktif katkılarıyla)

Tarih: 3 Ekim 2023 / Saat: 09.00-16.00

**IV. ULUSLARARASI
ÇOCUK KORUMA KONGRESİ**
Cumhuriyetin 100. Yılında
Bütüncül Çocuk Koruma İçin Toplumla Birlikte
3 - 7 Ekim 2023 Kültürpark İZMİR

KURS - 2
Jenny Gray
Çocuklar ve Aileler için Umut: İstismarcı ve İhmalkar Ebeveynliği Değiştirmek Kursu
(Hope for Children and Families: Modifying Abusive and Neglectful Parenting)

3 Ekim 2023 09:00 - 16:00
Kurs 30 kişilik kontenjan ile sınırlıdır.
Detay ve Kayıt için web sayfamızı ziyaret ediniz.
www.cocukkorumakongresi2023.org

Kurs-3

Çocuk ve Ergenlerde Travmaya Yaklaşım
(Psikodrama yöntemi ile uygulamalı kurs)

Prof. Dr. Bahar Gökler, Prof. Dr. Figen Şahin Dağlı

Tarih: 3 Ekim 2023 / Saat: 17.15-20.00

**IV. ULUSLARARASI
ÇOCUK KORUMA KONGRESİ**
Cumhuriyetin 100. Yılında
Bütüncül Çocuk Koruma İçin Toplumla Birlikte
3 - 7 Ekim 2023 Kültürpark İZMİR

KURS - 3
Prof. Dr. Bahar Gökler, Prof. Dr. Figen Şahin Dağlı
Çocuk ve Ergenlerde Travmaya Yaklaşım
(Psikodrama yöntemi ile uygulamalı kurs)

3 Ekim 2023 17:15-20:00
Kurs 25 kişilik kontenjan ile sınırlıdır.
Detay ve Kayıt için web sayfamızı ziyaret ediniz.
www.cocukkorumakongresi2023.org

KONGRE BİLİMSEL PROGRAM

4 Ekim 2023, Çarşamba (Kongre 1.Gün)

08:00-	Kongre Kayıt (İsmet İnönü Sanat Merkezi)	
	İsmet İnönü Sanat Merkezi (tüm gün boyunca simultane çeviri olacaktır)	İzmir Sanat
08:30-09:30	Kongre Açılış (İsmet İnönü Sanat Merkezi)	
10:00-10:45	Konferans 1 Oturum Başkanı Prof. Dr. Figen Şahin Dağlı Ebeveynlik ve çocuk korumada kültürel etkiler (Cultural influences in parenting and child protection) Prof. Dr. Shanti Raman (Çevrim içi)	Panel 1 Salgın ve Afetlerde Çocukların Korunması Oturum Başkanı: Prof. Dr. Tolga Dağlı Bürge Akbulut Av. Seda Akço
10:45-11:15	<i>Kahve Arası</i>	
11:15-12:00	Çocuk/Genç Forumu Oturum Başkanı: SHU. Zeynep Mutlu Dijital Dünyada Çocuk Hakları ve Çocuk Katılımı Çalıştayı Çocuk Forumu Sunumu	Konferans 2 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Sezen Zeytinoglu COVID-19'un Çocuk ve Ergenler Üzerindeki Psikososyal Etkileri Prof. Dr. Aysun Doğan (Prof. Dr. Sibel Kazak Berument, Doç. Dr. Başak Şahin Acar, Doç. Dr. Deniz Tahiroğlu)
12:00-13:00	İkili Konferans 1 Dijital Dünyada Çocuk Hakları ve Çocuk Katılımı İkili Konferans Oturum Başkanı: Prof. Dr. Betül Ulukol Psk. Dr. Mehek Naeem (Çevrim içi) Prof. Dr. Betül Ulukol	Panel 2 Depremde Çocuk Olmak Oturum Başkanı Prof. Dr. Özlem Gencer Deprem ve Çocuk İskenderun Deneyimi: Yapabileceğini Yapmak Uzm. Dr. Önder Küçük Çocuk ve Ergende Deprem Sonrası Koruyucu Ruh Sağlığı Uygulaması- İzmir DSİ Kamp Modeli Doç. Dr. Aylin Özbeke
13:00-14:00	<i>Yemek Arası</i>	
14:00-14:45	Konferans 3 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Figen Şahin Dağlı Bağlanma ve bağlanma temelli ebeveynlik (Attachment and attachment based parenting) Prof. Dr. Christine Puckering	14:00-15:30 Panel 3 Deprem ve Artçıları Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ayşe Yalın Uzaktan görünmeyenler: Hatay'da bir sivil toplum öyküsü Prof. Dr. İskender Sayek Bir düş otobüsüyle yolculuk: Deprem sonrası çocuk oyunlarına yansınlar Doç. Dr. Ilgın Gökler Danışman Depremin artçıları biter mi? Prof. Dr. Ayşen Baykara
14:45-15:30	Konferans 4 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Adem Aydın Çocuk İhmalinin Ele Alınması: Çocukları ve Aileleri Desteklemek (Addressing Child Neglect: Supporting Children and Families) Prof. Dr. Howard Dubowitz (Çevrim içi)	
15:30-16:00	<i>Kahve Arası</i>	
16:00-16:45	Konferans 5 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Selda Karaayvaz Çocuğa yaklaşımda travma bilgisiyle bütüncül aile değerlendirmesi Prof. Dr. Resmiye Oral (Çevrim içi)	16:00-17:30 Panel 4 Afet Sonrası Çocuğa Yönelik Artan Risklerden Şiddet ve Çocuk Suçluluğu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Aysun Baransel Isır
16:45-17:30		Gaziantep ili özelinde yansımalar Prof. Dr. Aysun Baransel Isır Malatya ili özelinde yansımalar Prof. Dr. Osman Celbiş Hatay ili özelinde yansımalar SHU. Zeynep Mutlu

5 Ekim 2023, Perşembe (Kongre 2. Gün)

	İsmet İnönü Sanat Merkezi	İzmir Sanat
08:30-10:00	<p>Panel 5 Dijital Dünyada Çocuk Sağlığının Korunması <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Betül Uhlukol</i></p> <p>Anne sağlığından çocuk sağlığına doğru uzanan yol <i>Doç. Dr. Feyza Koç</i></p> <p>Aşı kararsızlığında dijital dünya dost mu? Düşman mı? <i>Dr. Sevtap Velipaşaoğlu</i></p> <p>Çocukları fiziksel, duygusal ve sanal (dijital) tehlikelerden nasıl korumalı? <i>Prof. Dr. Selda Karaayvaz</i></p>	<p>Sözel Bildiriler-1 (S01-S02-S03-S05-S06-S07) <i>Oturum Başkanı: SHU. Zeynep Mutlu</i></p>
10:00-10:30	Kahve Arası / Poster Sergisi (P01-P17)	
10:30-11:15	<p>Konferans 6 <i>Oturum Başkanı: Av. Murat Aydın</i></p> <p>Çocuğun korunmasında yerel yönetimlerin rolü <i>İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer</i></p>	
11:15-12:00	<p>Konferans 7 <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Bahar Gökler</i></p> <p>Çocukların duyu ve düşünce eğitiminde kitap <i>Prof. Dr. Sedat Sever</i></p>	<p>11:15-12:45 Panel 6 İklim Krizi ve Çocuklarımızın Yarını <i>Oturum Başkanları: Uzm. Psk. İmran Kezer, Gazeteci Yasemin Mıstıkoğlu</i></p>
12:00-12:45	<p>Konferans 8 <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Kasım Karataş</i></p> <p>Çocuk İşçiliği <i>Dr. Bülent İlik</i></p>	<p>İklimden bi haber <i>Gazeteci Yasemin Mıstıkoğlu</i></p> <p>İklim, çocuk ve sağlık <i>Prof. Dr. Emine Didem Evcı Kiraz, Öğr. Gör. Ayşen Özmen</i></p> <p>Eko-kaygı ve çocuğa yaklaşım <i>Uzm. Psk. İmran Kezer</i></p>
12:45- 13:45	Yemek Arası / Poster Sergisi (P01-P17)	
13:45-14:30	<p>Konferans 9 <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Bahar Gökler</i></p> <p>Türkiye’de çocuk yoksulluğu ve çözüm önerileri <i>Hacer Foggo</i></p>	<p>Konferans10 <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ayşen Coşkun</i></p> <p>Çocuk yaşta evlendirilen olgulara ruhsal ve adli boyutları ile hak temelli yaklaşım; ÇÜTF Çocuk Adli Olguları Değerlendirme Heyeti’nin Deneyimleri <i>Prof. Dr. Gonca Çelik</i></p>
14:30-15:30	<p>İkili Konferans 2 Yoksunluk ve yoksulluğun çocuk ruh sağlığı üzerine etkileri <i>Prof. Dr. Bahar Gökler</i></p> <p>Temel göstergeler ışığında yoksunluk ve yoksulluğun çocuğun korunmasına etkisi <i>Prof. Dr. Kasım Karataş</i></p>	<p>Panel 7 Çocukla Görüşmede Güncel Yaklaşımlar: "In My Shoes" Bilgisayar Destekli Görüşme Programının Türkçe Uyarlaması <i>Oturum Başkanı: Doç. Dr. İlkiz Altınoğlu Dikmeer</i></p> <p><i>Dr. Psk. Mine Cihanoglu</i> <i>Doç. Dr. İlkiz Altınoğlu Dikmeer</i> <i>Dr. Mehtap Tufan</i></p>
15:30-16:00	Kahve Arası / Poster Sergisi (P01-P17)	
16:00 -17:30	<p>Sözel Bildiriler-2 (S08-S09-S11-S12-S13-S14-S15-S16) <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Dilşad Foto Özdemir</i></p>	<p>Sözel Bildiriler-3 (S17-S18-S19-S20-S21-S22) <i>Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ilgın Gökler Danışman</i></p>

6 Ekim 2023, Cuma (Kongre 3. Gün)

	İsmet İnönü Sanat Merkezi	İzmir Sanat
08:00-09:00	Sözel Bildiriler-4 (S23-S24-S25-S26-S27-S28) <i>Oturum Başkanı: Ayşe Beyazova</i>	Sözel Bildiriler-5 (S29-S30-S31-S32-S33-S34) <i>Oturum Başkanı: Dr. Sevtap Velipaşaoğlu</i>
09:00-10:30	Panel 8 Çocukları Korumaya Yönelik Bütüncül Müdahale Programları <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Sezen Zeytinoğlu</i> Çocuk istismarını önleyici 'güvenli aile ortamında çocuk yetiştirmek programı'nın etkileri <i>Prof. Dr. Aysun Doğan, Uzm. Psk. İlknur Çoban</i> Ev ziyareti temelli önleyici müdahalenin olumlu ebeveynliğe katkısı: İzmir95 Kadifekale örneği <i>Prof. Dr. Feyza Çorapçı, Dr. Öğr. Üyesi Nihal Yeniad</i> Mika ile kendimi korumayı öğreniyorum: Cinsel istismarı önleyici okul temelli program <i>Doç. Dr. Türkan Yılmaz Irmak, Dr. Rukiye Kızıltepe, Uzm. Psk. Duygu Eslek</i>	Panel 9 Travma ve Eğitim <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Türkan Doğan</i> Dayanıklı okullar için travmaya duyarlı pedagojiler <i>Prof. Dr. Özgür Erdur Baker</i> Afet sonrası öğretmen, çocuk ve ebeveyn <i>Klinik Psikolog Serkan Kahyaoglu</i> Gelişen beyin ve öğrenmeyi bozan etkiler <i>Prof. Dr. Feryal Çam Çelikel</i>
10:30-11:00	<i>Kahve Arası / Poster Sergisi (P01-P17)</i>	
11:00-12:30	Panel 10 Çocuk Koruma Kanununun 18. Yılında Tedbir Kararlarının Uygulanmasında Neredeyiz? <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ayşen Coşkun</i> Koruyucu ve destekleyici tedbirlerin alınması ve uygulanması sürecinde avukatın rolü <i>Av. Bedriye Kurtuluş Türk</i> Koruyucu ve destekleyici tedbirlerin alınması ve uygulanması süreci <i>Av. Murat Aydın</i> Kamu kurumları ve savcılığın çocuğun korunması sürecindeki rolü <i>Cumhuriyet Savcısı Nihal Fındık</i> Çocuğun korunma ihtiyacının fark edilmesi ve uzmanların rolü <i>SHU. Zeynep Mutlu</i>	Panel 11 Çocuk Koruma Sistemi Odağında Koruyucu Aile Modeli ve Gelecek Öngörüler <i>Oturum Başkanı: Ülkü Aydeniz</i> Travma bilgili koruyucu aile sistemi <i>Prof. Dr. Zeynep Şimşek</i> Türkiye'de evlat edinme ve koruyucu aile alanında yapılan çalışmaların literatürdeki yansımaları ve gelecekteki araştırmalar için öneriler <i>Doç. Dr. Merve Deniz Pak Güre</i> Özel gereksinimli çocuklar ve koruyucu aile modeli <i>Prof. Dr. Selvinaz Saçan</i>
12:30-13:30	<i>Yemek Arası / Poster Sergisi (P01-P17)</i>	
13:30-14:30	Sözel Bildiriler-6 (S35-S36-S37-S38-S39-S40) <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Özlem Gencer</i>	Sözel Bildiriler-7 (S41-S42-S43-S44-S45-S46) <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Türkan Doğan</i>
14:30-15:30	İkili Konferans 3 <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Kasım Karataş</i> Cumhuriyetin 100. Yılında Eğitim Politikalarının Değerlendirilmesi <i>Prof. Dr. İsa Eşme, Doç. Dr. Ayhan Ural</i> (Eğitim-İş Bilim Kurulu Üyeleri)	Konferans 11 <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Cahide Aydın</i> Dayanıklılık ve kırılğanlık <i>Prof. Dr. Müge Tamar</i>
15:30-16:00	<i>Kahve Arası / Poster Sergisi (P01-P17)</i>	
16:00-17:30	Sözel Bildiriler-8 (S47-S48-S49-S50-S51-S52-S53) <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Figen Şahin Dağlı</i>	Sözel Bildiriler-9 (S54-S55-S56-S57-S58-S59-S60-S61-S62-S10) <i>Oturum Başkanı: Av. Hatice Kaynak</i>
17:30-	KONGRE KAPANIŞ (İsmet İnönü Sanat Merkezi)	

7 Ekim 2023, Cumartesi (Çocuk, Gençlik Şöleni)

B. NO	BİLDİRİ LİSTESİ	Yazar (lar)	Kurum (lar)	Sunucu Yazar
S01	Madde Kullanan Ergenlerde Rap Müzik Dinlemenin Madde Kullanma Eğilimine Etkisi- Kısa Derleme Çalışması	Ahmed Taha Arifoğlu	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, İstanbul	Ahmed Taha Arifoğlu
S02	Sosyal Hizmet Uzmanlarının Çocuklarla Çalışmalarına dair "Eleştirel İyi Uygulama" Hakkındaki Görüşleri: Niteliksel Bir Araştırma	Emrah Kırımsoy	Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, Ankara	Emrah Kırımsoy
S03	Çocuklarda Sosyal Dışlanmanın Yansımaları	Cihangir Karakaya	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Ahmet Erdoğan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Zonguldak	Cihangir Karakaya
S05	Yoksulluk içinde yaşayan çocukların sessiz çılgılığı: Türkiye'de yoksulluk içinde yaşayan çocuklar üzerinde nitel bir araştırma	Ercem Erkul, Ercüment Erbay	Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara	Ercem Erkul
S06	Devlet korumasında veya koruyucu aile sisteminde yetiştirilen geç-ergenlerin kimlik gelişimi: Bir temellendirilmiş (gömülü) kuram çalışması	Beyza Öztaylan, Yağmur Ar Karıcı	TED Üniversitesi Gelişim Odaklı Klinik Çocuk ve Ergen Psikolojisi Bölümü, Ankara	Beyza Öztaylan
S07	Depremden Etkilenen Koruyucu Ailelere Yönelik Gerçekleştirilen Sosyal Hizmet Müdahalelerin SWOT Analizi: KOREV Örneği	Zilan Uğurlu ¹ , Beyza Kaya ²	¹ BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara ² KOREV, Koruyucu Aile, Evlat Edinme Derneği, Ankara	Zilan Uğurlu
S08	Çocukluk Çağı Travmaları İle Narsisizm İlişkisinde Bireysel Özellikler: Aleksitimi Ve Beden Algısının Rolü	Dilara Kazancı, Feryal Çam Çelikel	Işık Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Klinik Psikoloji, PhD	Dilara Kazancı
S09	Çocuklarda algılanan sosyal desteğin anne babanın duygusal istismar farkındalığı ve duygusal sosyalleştirme tepkileri açısından incelenmesi	Cansu Öztürk ¹ , Gülsen Erden ²	¹ Yüksek İhtisas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü ² Beykoz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, Psikoloji Bölümü	Cansu Öztürk
S10	Bir Yargı Kararının Anatomisi: Çocuğun Fiili Livata Yoluyla Cinsel İstismarı - Olgu Sunumu	Zeynep Reva	Dr. Öğr. Üyesi, Özyeğin Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İnsan Hakları Hukuku Anabilim Dalı	Zeynep Reva
S11	Fiziksel İstismar Mağduru Çocukların Sosyo-Demografik ve Klinik Özellikleri ile Önerilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının İncelenmesi: Kocaeli Örneği	Ozan Emre Aslan ¹ , Yunus Dursun ² , Uğur Sarı ⁴ , Şahika Gülen Şişmanlar ² , Ayşen Coşkun ² , Başar Çolak ³	¹ Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı ² Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı-Kocaeli Üniversitesi Çocuk Koruma Uygulama ve Araştırma Merkezi ³ Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı ⁴ Kocaeli Şehir Hastanesi	Ozan Emre Aslan
S12	Kocaeli'de Adölesan Gebelerin Sosyo-Demografik ve Klinik Özellikleri ile Haklarında Alınan Tedbir Kararlarının Değerlendirilmesi	Yunus Dursun ¹ , Şahika Gülen Şişmanlar ¹ , İrem Damla Çimen ²	¹ Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı- Çocuk Koruma, Uygulama ve Araştırma Merkezi ² Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı	Yunus Dursun
S13	Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Kliniğine Başvuran Ergenlerde ve Annelerinde Geçmiş Travma Öyküleri, Bağlanma Özellikleri, Zihinselleştirme Becerileri ve Ebeveynlerin Duygusal Erişilebilirliklerinin İncelenmesi	Dilşad Foto Özdemir ¹ , Mine Aybı Turanoğlu ² , Şükran Gülin Evinç ¹	¹ Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara ² Şanlıurfa Viranşehir Devlet Hastanesi, Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Kliniği, Şanlıurfa	Dilşad Foto Özdemir
S14	Sosyal Medya Ebeveynliği: Çocuk ve Ergenlerin Sosyal Medya Platformlarındaki Temsili ve Korunması	İlknur Çoban, Aysun Doğan	Ege Üniversitesi, Psikoloji Bölümü	İlknur Çoban
S15	Çocuk istismarı ve ihmaline yönelik bir farkındalık çalışması: İlgili tema ve sloganların belirlenmesi	Hilal Nazlı, Mert Koca, Sevil Bozkurt, Bircan Gündoğdu, Özge Sarıot Ertürk	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, Aydın.	Mert Koca

IV. ULUSLARARASI ÇOCUK KORUMA KONGRESİ

Düzenleyen Kuruluşlar

3 - 7 Ekim 2023

3 Ekim: Kurslar, Atölye Çalışmaları, Diyalog Çalışmaları

4-5-6 Ekim: Kongre Bilimsel Program

7 Ekim: Çocuk Şenliği

Kültürpark İZMİR

S16	Çocuk ve ergenlere yönelik cinsel istismar olgularında intihara yol açan risk etmenleri	Tuğçe Kalaman ¹ , Fatih Hitami Usluoğulları ² , Mehmet Akif İnanıcı ¹	¹ Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı, İstanbul ² Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adli Tıp Kliniği, İstanbul	Tuğçe Kalaman
S17	Türkiye’de Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Çocuk Koruma Birimi: Üç Yıllık Deneyim	Nihal Durmaz ¹ , Burçin Özlem Ateş ¹ , Gözde Kandemir ¹ , Nadide Elmas Gülcü Ok ¹ , Hüseyin Balandız ¹ , Sait Özsoy ¹ , Murat Suman ² , Suzi Demirbağ ¹ , İlhami Süer ¹	¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi ² Afyon Çay Devlet Hastanesi	Nihal Durmaz
S18	Çocuk İzlem Merkezi olguları üzerinden İstanbul Anadolu yakasındaki çocuk cinsel istismarının değerlendirilmesi: 2019’dan 2022’ye retrospektif bir çalışma	Yusuf Emre Saraç ¹ , Gizem Çokçevik ² , Safa Serhat Tepe ² , Özlem Durma ² , Sıtkı Tıplamaz ² , Fatih Hitami Usluoğulları ¹ , Mehmet Akif İnanıcı ²	¹ Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adli Tıp Kliniği, İstanbul ² Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı, İstanbul	Gizem Çokçevik
S19	Cinsel istismar iddiası nedeniyle fizik muayenesi yapılan çocukların muayene bulgularının değerlendirilmesi	Fatih Hitami Usluoğulları ¹ , Özlem Durma ² , Safa Serhat Tepe ² , Gizem Çokçevik ² , Sıtkı Tıplamaz ² , Yusuf Emre Saraç ¹ , Mehmet Akif İnanıcı ²	¹ Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adli Tıp Kliniği, İstanbul ² Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı, İstanbul	Özlem Durma
S20	Olgu örnekleri ile çocuk korumada ev ziyaretleri	Ferda Karadağ	Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Gülhane Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara	Ferda Karadağ
S21	Ege Üniversitesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı’nda Çocuk İstismarı Ve İhmali Olarak Değerlendirilen Olguların Klinik Ve Demografik Özellikleri	Merve Tosyalı, Feyza Koç	Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bilim Dalı, İzmir	Feyza Koç
S22	Çocukluk çağı ihmal-istismar yaşantısı bulunan yetişkin hükümlülerin bağımlılık ve kriminal özelliklerinin incelenmesi	Esin Zengin Taş ¹ , Fatma Dilek Şeker ²	¹ izmir kavram meslek yüksekokulu, sosyal hizmetler programı, izmir ² trabzon üniversitesi, psikoloji bölümü, trabzon	Esin Zengin Taş
S24	COVID-19 pandemisinin çocuklar üzerindeki psikolojik etkileri: Bioekolojik perspektiften bir inceleme	Ezgi Yıldız ¹ , Ilgın Gökler Danışman ²	¹ TED Üniversitesi Lisansüstü Programlar Enstitüsü, Gelişim Odaklı Klinik Çocuk ve Ergen Psikolojisi, Ankara; Munzur Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Tunceli ² TED Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, Ankara	Ezgi Yıldız
S25	Afet Sonrası Çocuk Ruh Sağlığı Alanında Hizmet Veren Profesyonellerin Karşılaştığı Terapötik Zorluklar	İsmail İnan	Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Klinik Psikoloji Ana Bilim Dalı, Ankara	İsmail İnan
S26	Deprem Sonrasında Eğitimde Kapsayıcılık: Öğretmen ve Ebeveynlerin Gözünden Nakille Gelen Öğrencilerin Deneyimleri	Ayşe Beyazova	İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Merkezi	Ayşe Beyazova
S27	Afet Sonrası İyileşme Döneminde Toplum Temelli Psikososyal Müdahaleler: Elele Federasyonu Örneği	Umut Yanardağ	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü	Umut Yanardağ
S28	Acil Afet Durumlarında İnsan Ticareti Riski ve Koruma Politikaları: Türkiye’deki Deprem Mağdurlarıyla Nitel Bir Araştırma	Ezgi Yaman Kennedy	Bilkent University International Children’s Center	Ezgi Yaman Kennedy
S29	Özel Gereksinimli Çocuğu Olan Ebeveynlerin İstismar Potansiyeli ile İstismar Farkındalıkları İlişkisinin ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi	Tuğçe Atak Meriç, Seda Dülcek	İstanbul Gedik Üniversitesi	Tuğçe Atak Meriç
S30	Hematolojik-Onkolojik Hastalık Tanısı Almış Çocukların Tanı Deneyimi ve Pandemi Empatisi	Ceren Nur Şimşek	Kanserli Çocuklara Umut Vakfı, İstanbul	Ceren Nur Şimşek
S31	Kurtarıcı Kardeşlik ve Etik Sorunlar	Lale Ayşegül Büyükgöncenç ¹ , Nesrin Çobanoğlu ² , Altay İltan Aktürk ³	¹ Kıbrıs İlim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi - Girne ² Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi - Ankara ³ Kıbrıs İlim Üniversitesi, Hukuk Fakültesi - Girne	Altay İltan Aktürk
S32	Sağlık Tedbir Kararı ile Takipli Çocuk ve Ergenlerin Sosyodemografik ve	Aziz Kara	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve	Aziz Kara

	Psikiyatrik Açıdan İncelenmesi: Bir Ön Çalışma		Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Afyonkarahisar	
S33	Çocuğun korunmasındaki sessiz güç:Pediatri hemşireliği	Selmin Şenol ¹ , Hamide Nur Çevik Özdemir ²	¹ Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD., Kütahya-Türkiye ² Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD., Afyonkarahisar-Türkiye	Selmin Şenol
S34	Yoga'nın Ergenlerde Dikkat Süreçlerine ve Teknoloji Bağımlılığını Önlemeye Etkisinin İncelenmesi	Jale Bilen ¹ , Cansu Çoban ²	¹ Ege Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Sporda Psiko Sosyal Alanlar Anabilim Dalı, İzmir ² Ege Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Sağlık Anabilim Dalı, İzmir	Jale Bilen
S35	Eğitimde Kaynaştırma Öğrencilerinin Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri	Muradiye Oral	Ankara Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü, Ankara	Muradiye Oral
S36	Okul temelli öğrenme programları ve okul sosyal hizmeti: çocuk koruma politikaları ve uygulamaları bağlamında bir ilişki	İkbal İçer	Milli Eğitim Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi	İkbal İçer
S37	Çocuğun Gözüyle Mülteci Sürecine Uyum	Gülşen Erden ¹ , Serel Akdur ² , Gülşen Kaynar ³ , Burcu Kömürcü Akik ² , İpek Şenkal ² , Mine Cihanoglu ⁴	¹ Beykoz Üniversitesi ² Ankara Üniversitesi ³ Ankara Medipol Üniversitesi ⁴ Atılım Üniversitesi	Gülşen Erden
S38	Geçici koruma altındaki Suriyeli anneler ve bebekleri ile uygulanan ev ziyareti temelli bir programın nitel yaklaşım ile incelenmesi	Meldanur Çetin, Feyza Çorapçı	Boğaziçi Üniversitesi	Meldanur Çetin
S39	Evli olmayan Suriyeli genç kadınların erken yaşta evliliğe ilişkin görüşlerinin kültürel kabulleri bağlamında değerlendirilmesi	Uzay Geysu Yaşa ¹ , Sümeyra Ceylan Dolanbay ²	¹ T.C. İstanbul Arel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, İstanbul; Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Yüksek Lisans Programı, Ankara ² Sincan Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğü, Ankara	Uzay Geysu Yaşa
S40	Çocukluğun Görülmeyen Yüzü:Göçmen/Mülteci Çocuklar ve Sahadaki İhtiyaçlar	Büşra Canoğlu	Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Anabilim Dalı, İzmir	Büşra Canoğlu
S41	Kronik bir hastalıkla mücadele sırasında çocuk: Psikolojik etkilere çocukların çizimleri yoluyla bakmak	Işıl Çukurova, Nur Serap Özer	TED Üniversitesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, Ankara	Işıl Çukurova
S42	2012- 2023 Yılları Arasında Türkiye'de İnternet Haberlerinde Yer Alan Çocuk Cinsel İstismarı Vakalarının İncelenmesi	Nilüfer Dilara Ar Mutlu	Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Ana Bilim Dalı Ankara	Nilüfer Dilara Ar Mutlu
S43	Çocuklukta kötü muamele ve saldırganlık arasındaki ilişki: Duygu düzenleme güçlüklerinin aracı rolü	Servet Kaçar Başaran, Rukiye Kızıltepe	Pamukkale Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Denizli	Rukiye Kızıltepe
S44	Çocuk İstismarının Önlenmesi ve Tespitinde Yapay Zeka: Bilimsel Yayınların Bibliyometrik Analizi	Halil İlhan Aydoğdu	Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Giresun, Türkiye	Halil İlhan Aydoğdu
S45	Lisans Programları için Bir Ders Önerisi: Çocuk Koruma Sistemi	Gamze Bilir Seyhan	Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, İzmir	Gamze Bilir Seyhan
S46	Göçmen Ergenleri Korumada Ailenin Rolü	Sevgi Tunay Aytekin, Aysun Doğan	Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, İzmir	Sevgi Tunay Aytekin
S47	Covid 19 Döneminde Hamilelerin Duygudurumlarına Yönelik Fenomenolojik Yaklaşım: Çevrimiçi Mellow Hamileler Grubu Örneği	Nihal Durmaz ¹ , Dilek Erol ²	¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi ² Uşak Üniversitesi	Nihal Durmaz
S48	Annelerin Gözünden Boşanmanın Çocuklar Üzerindeki Etkileri: Kuzey Kıbrıs Örneği	Buse Erzeybek Şemi ¹ , Veli Duyan ²	¹ Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Lefkoşa, KKTC ² Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara, Türkiye	Buse Erzeybek Şemi
S49	Çevrim İçi Mellow Hamileler Programı: Covid 19 Pandemisi	Alex Miles ¹ , Michael Lovell ² , Raquib Ibrahim ² , Tolga Dağlı ³ , Figen Dağlı ⁴	¹ Psikiyatri, psikoloji ve nörobilim enstitüsü, Kings College, Londra	Figen Dağlı

IV. ULUSLARARASI ÇOCUK KORUMA KONGRESİ

Düzenleyen Kuruluşlar

3 - 7 Ekim 2023

3 Ekim: Kurslar, Atölye Çalışmaları, Diyalog Çalışmaları

4-5-6 Ekim: Kongre Bilimsel Programı

7 Ekim: Çocuk Şenliği

Kültürpark İZMİR

	Sırasında Türkiye'de Yapılan Grup Uygulamalarının Değerlendirilmesi	Vaheshta Sethna ¹	² Mellow Parenting Vakfı, Glasgow, UK ³ Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi AD, İstanbul ⁴ Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD	
S50	Okul Öncesi Öğretmenlerin Duygu Sosyalleştirme Becerilerinin Geliştirilmesi: Öğretmenler için Duygu Koçluğu Müdahale Programı	Dilara Özsoy, F. Cansu Pala	Ege Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalı, İzmir	Dilara Özsoy
S51	Mellow Ebeveynlik Programı'nın Etkisini Ebeveynlerin Gözünden Görmek	Damla Mutlu ¹ , Öykü Özbörü Aşkan ² , Evrim Şenkal ³ , Figen Şahin Dağlı ⁴ , Tolga Dağlı ⁵	¹ Medstar Topçular Hastanesi, Antalya ² İstanbul Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü Sosyal Pediatri Ana Bilim Dalı, İstanbul ³ İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göztepe Prof. Dr Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi, İstanbul ⁴ Gazi Üniversitesi Hastanesi, Ankara ⁵ Marmara Üniversitesi Hastanesi	Damla Mutlu
S52	Anne-Baba Kabul-Reddinin Psikolojik Uyum Üzerindeki Etkisinin Kimlik Duygusu Açısından İncelenmesi	Jale Bilen	Karabağlar Belediyesi, İzmir	Jale Bilen
S53	Erken çocukluk çağı sosyal kaygı belirtilerine yönelik bir ebeveyn müdahale programının etkililiği	Burcu Altın ¹ , Gülsen Erden ²	¹ Haziran Psikoloji, Ankara ² Beykoz Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul	Gülsen Erden
S54	Suçla Sürüklenen Çocukların Tekrarlayıcı Suç İşleme Davranışı İle İlgili Risk Faktörlerinin Belirlenmesi	Rabia Gizem Manav, Şeyma Tatlı, Börte Gürbüz Özgür, Hatice Aksu	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Aydın	Rabia Gizem Manav
S55	Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Adli Kurulunda Görülen Suçla Sürüklenen Olguların Suçları ile Geçmişteki Travmalarının İlişkisi	Birsen Şentürk Pılan ¹ , İlayda Barankoğlu Sevin ¹ , Begüm Yuluğ Taş ¹ , Tuğçe Özcan ¹ , Ahsen Kaya ² , Ender Şenol ² , Hülya Güler ² , Ahmet Acarer ³ , Sezen Köse ¹ , Burcu Özbaran ¹ , Zeki Yüncü ¹ , Eyüp Sabri Ercan ¹ , Tezan Bildik ¹	¹ Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir ² Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, İzmir ³ Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nöroloji Anabilim Dalı, İzmir	Begüm Yuluğ Taş
S56	Suçla Sürüklenen Çocukların, Suç Davranışı Sonrası Devam Eden Yaşamlarına Yönelik Deneyimleri	Zeynep Mutlu	Ankara Adliyesi, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü	Zeynep Mutlu
S57	Şanlıurfa İlinde Pandemi Süreci ve Sonrasında Suçla Sürüklenen Çocukların Sosyodemografik Verilerinin ve Suç İçeriklerinin İncelenmesi	İsmail Altın ¹ , Ahmet Sedat Dünder ² , Emre Boz ³ , Mucahit Oruç ³ , Osman Celbiş ³	¹ Şanlıurfa Adli Tıp Şube Müdürlüğü ² Bursa Adli Tıp Grup Başkanlığı ³ İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı	İsmail Altın
S58	Çocuklukta Yaşanan Politik Şiddetin Yetişkinlikteki Psikolojik Sağlığa Yansımalarının Sosyal Ekolojik Değişkenler Açısından İncelenmesi	Melis Çevik, İlgın Gökler Danışman	Ted Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Klinik Psikoloji Doktora Programı, Ankara	Melis Çevik
S60	Ebeveyn Yabancılaştırma Sendromu ve Devletin Müdahalesi	Lale Ayşegül Büyükgöncü ¹ , Altay İltan Aktürk ²	¹ Kıbrıs İlim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi - Girne ² Kıbrıs İlim Üniversitesi, Hukuk Fakültesi - Girne	Altay İltan Aktürk
S61	Çocuk ve gençlerin eşitsizliklere yaklaşımı ve haklarını koruma mücadelesinde aktif rolü	Buse Gönül	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir	Buse Gönül
S62	Çocuk Hakları Açısından 6284 Sayılı 'Ailenin Koruması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlemesi Yasası' Kapsamındaki Uygulamaların Değerlendirilmesi	Muradiye Oral	Ankara Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü, Ankara	Muradiye Oral
P01	Olgu Sunumu: Çocuklarda ebeveyn kaybına bağlı kayıp ve yas tepkilerinin sağaltımında çocuğa temel bakım verenlerin duygu regülasyonunun önemi	Damla Tufan	Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klinik Psikoloji Anabilim Dalı, Ankara	Damla Tufan
P02	Yoksulluk ve eşitsizlik bağlamında afet sonrası çocuk ruh sağlığı: Bir derleme çalışması	İsmail İnan ¹ , Işıl Çukurova ²	¹ Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Anabilim Dalı, Ankara ² Dr. Alper Yılmaz muayenehanesi, Adana	İsmail İnan
P03	Çocuğa Karşı Şiddetle Mücadelede Bir Araç Olarak Çocuk Şarkılar: Şubadap	Özge Şahin	Umutlu Psikolojik Hizmetler Merkezi, İzmir	Özge Şahin

	Çocuk Örneği			
P04	Babaların Çocuk Gelişiminde Koruyucu Rolü: Kuşaklararası Etkiler ve Babalık Pratikleri	Rümeysa Fatma Çetin ^{1,2} , Feyza Çorapçı ¹	¹ Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul, ² İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul	Rümeysa Fatma Çetin
P05	Deprem Sonrası Çocuklara Yönelik Müdahale Programları	Ayça Barklı	Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü	Ayça Barklı
P06	Annenin Kendi Ailesinde Deneyimlediği Ebeveynlik ile Çocuğuna Gösterdiği Katı Disiplin Arasındaki İlişki	İlgaz Emre, Melda Çetin, Feyza Çorapçı	Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul	İlgaz Emre
P07	Büyük ebeveynlerin gözünden ailede sert disiplin kullanımının kuşaklar arası değişimi: Kalitatif bir çalışma	Gonca Nesibe Kaya ¹ , Feyza Çorapçı ²	¹ Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul, Haliç Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul ² Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul	Gonca Nesibe Kaya
P08	Ebeveyne Yabancılaştırma ve Duygusal İstismar	Görkem Yurdakul Muncuk	Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü	Görkem Yurdakul Muncuk
P09	Çocuk işçiliği biçimi olarak kız çocuklarının ev içi emeğini incelemek: Gelişim ve toplumsal cinsiyet odaklı bir yaklaşım	Eda Başoğlu ¹ , İsmail İnan ²	¹ Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Uygulamalı Sosyoloji Anabilim Dalı ² Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Klinik Psikoloji Anabilim Dalı	Eda Başoğlu
P10	Göçün Çocuk ve Ergenler Üzerindeki Travmatik Etkileri	Helin Özge Bazkır	Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, İzmir	Helin Özge Bazkır
P11	5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında çocuklar hakkında düzenlenen mesleki raporların çocuğun psikolojik sağlamlığı açısından ele alınması ve meslek elemanlarına öneriler	Damla Tufan	Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klinik Psikoloji Ana Bilim Dalı, Ankara	Damla Tufan
P12	Ergenlerin Kendileri Hakkında Bilgi Paylaşımı ve Ebeveynlerin Bilgi Edinmesi Üzerine Kalitatif Bir Çalışma	Melis Çetin, Feyza Çorapçı	Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul	Melis Çetin
P13	Ergenlerde Madde Kullanımını Etkileyen Risk Faktörleri ve Koruyucu Faktörler	Emine Hilal Mutlu	Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Gelişim Psikolojisi Ana Bilim Dalı, İzmir	Emine Hilal Mutlu
P14	Çevrimiçi Ortamlarda Dijital Yerli Olmak: Çocuğun Korunmasında Dijital Çağa Entegre Yeni Bir Paradigma Arayışı	Mehmet Can Aktan	Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü	Mehmet Can Aktan
P15	Önlenemeyen kazalar: Balkondan düşen çocuklar	Selmin Şenol ¹ , Hamide Nur Çevik Özdemir ²	¹ Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD., Kütahya-Türkiye ² Afyon Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Afyon-Türkiye	Selmin Şenol
P17	Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasındaki Kanun Değişikliği ve Bu Kanun Değişikliğinin Uygulanmasında Yaşanılan Sorunlar ve Düşünülen Çözüm Önerileri	Necva Fatihoglu Karakaya	Aydın Barosu Çocuk Hakları Komisyon Başkanı	Necva Fatihoglu Karakaya

Bildiri Özetleri

[S01]

Madde Kullanan Ergenlerde Rap Müzik Dinlemenin Madde Kullanma Eğilimine Etkisi- Kısa Derleme Çalışması

Ahmed Taha Arifoğlu

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, İstanbul

Ergenlik kendi içerisinde riskler içeren kırılgan bir geçiş sürecini temsil etmektedir. Bu risklerin başında madde kullanımı ve madde kullanım bozukluğu gelmektedir. Bu çalışmanın amacı madde kullanan ergenlerde riskli davranış ve söylemleri içeren rap müzikleri dinlemenin ve dinleme süresinin madde kullanma eğilimi üzerindeki etkisini inceleyen araştırmaların sonuçlarını gözden geçirmektir. Araştırmanın yöntemi literatür taramasına dayanmaktadır. Araştırmanın sonucunda madde kullanan ergenlerde riskli davranış ve sözlerini içeren rap müziği dinlemenin ve artan dinleme süresinin riskli davranış eğilimi olan madde kullanma yönelimini arttırdığı görülmüştür. Çalışmanın sonuç önerisi ülkemizde madde kullanan ergenler üzerinde riskli tutum ve davranış sözlerini içeren rap müziklerini dinlemenin ve dinleme süresinin, madde kullanma eğilimi üzerindeki etkisinin inceleyen araştırmaların gerçekleştirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: madde, ergen, ergenlik, riskli davranış

The Influence of Listening to Rap Music on Substance Use Tendency in Adolescents - A Short Review Study

Ahmed Taha Arifoğlu

İstanbul University-Cerrahpasa, Faculty of Health Sciences, Social Work Department, İstanbul

Adolescence represents a fragile transitional period with risks in itself. At the beginning of these risks are substance use and substance use disorder. The aim of this study is to review the results of studies examining the effect of listening to rap music containing risky behaviors and discourses and the effect of listening time on substance use tendency in adolescents who use substance. The method of the research is based on the literature review. As a result of the study, it was observed that listening to rap music containing risky behavior and words and increasing listening time increased the tendency to use substance, which is a risky behavior tendency, in adolescents who use substance. The conclusion proposal of the study is to carry out studies examining the effect of listening to rap music containing risky attitudes and behavior words and the effect of listening time on substance use tendency on adolescents who use substance in our country.

Keywords: substance, adolescence, adolescent, risky behavior

[S02]

Sosyal Hizmet Uzmanlarının Çocuklarla Çalışmalara dair “Eleştirel İyi Uygulama” Hakkındaki Görüşleri: Niteliksel Bir Araştırma

Emrah Kırımsoy

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, Ankara

Bu araştırmanın amacı; Türkiye’de çeşitli zamanlarda, alanlarda ve örgütlerde çocuklarla sosyal hizmet uygulamaları yürüten sosyal hizmet uzmanlarının uygulama deneyimleri üzerinden özenli ve ustalıkla uygulamaları görünür kılmaya katkıda bulunmaktır. Uygulama örneklerinde güç ilişkilerini sorgulamak, eleştirel sosyal hizmet uygulamaları ve eleştirel iyi uygulamaya dair tartışmalara katkıda bulunmak amaçlanmıştır. 23 sosyal hizmet uzmanıyla yapılan derinlemesine görüşmeler MAXQDA Analytics Pro yazılımı yardımıyla analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçları çocuklarla eleştirel sosyal hizmet uygulamalarında sosyal hizmet uzmanının öne çıkan özelliklerinin; sorumluluk alma, kendi güçlü yönlerini harekete geçirme, çocuğun güçlenmesine özenle eşlik etme, süreci kolaylaştırma ve eleştirel bilinci güçlendirme olduğuna işaret etmiştir. Sosyal hizmet uzmanının bir değişim eşlikçisi olarak eleştirel sorgulama eyleminin, harekete geçme eyleminin ve bazı kişisel yaşantılarının eleştirel iyi uygulama açısından önemi görülmüştür. Çocuklarla eleştirel sosyal hizmet uygulamalarını güçlendirme sürecinde ise sosyal hizmet uzmanının değişim tahayyülü başta olmak üzere değişim için belirleyici olan bazı konuların (kullanılan dil, çocuk algısı, gündem oluşturma, dünya olayları ve ideolojilerin etkisi) önemi anlaşılmıştır. Ayrıca çocuklarla sosyal hizmet alanında karar verme ve kaynakları dağıtma gücü olanların, sosyal hizmet uzmanının bağlı olduğu örgütün ve kendisinin çocuğun güçlenmesine destek konusunda gözden geçirmesi ve gözetmesi gereken pek çok konu olduğu görülmüştür. Bu çalışmanın çocuklarla çalışan sosyal hizmet uzmanlarının uygulama deneyimlerini görünür kılmaya ve çocukların güçlenmesine destek olmaya yönelik eleştirel sosyal hizmet uygulamalarının gelişmesine ve eleştirel iyi uygulamaların çoğalmasına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuklarla Sosyal Hizmet, Eleştirel Sosyal Hizmet, Eleştirel Sosyal Hizmet Uygulaması, Eleştirel İyi Uygulama, Güçlenme

The Opinions of Social Workers about Critical Best Practices in Working with Children: A Qualitative Study

Emrah Kırımsoy

Social Work Department, Graduate School of Social Sciences, Hacettepe University, Ankara

The purpose of this research is to contribute to the visibility of the attentive and skilful social worker’s practices through examples of social work practices with children at various times, fields, organizations in Turkey. The aim is to question power relations in the practice examples and to contribute to the discussions on critical social work practices and critical best practice. In-depth interviews with 23 social workers were analysed with the help of MAXQDA Analytics Pro software. The results of the research indicates the prominent features of the social worker in critical social work practices with children are taking responsibility, activating one’s own strengths, accompanying the child’s empowerment diligently, facilitating the process and strengthening critical awareness. The social worker’s -as a change companion, critical act of inquiry, taking action, and aspects of their personal lives have been seen as important for critical best practice. In the process of strengthening critical social work practices with children, the importance of some determinative subjects for change (language/communication used, child perception, creating agenda, impact of world events and ideologies), especially the social worker’s vision for change, has been underlined. In addition, it has been observed that those who have the power to make decision and to distribute resources in the field of social work with children, the organization to which the social worker is affiliated, and he/she have many issues to review and to consider in terms of supporting the empowerment of the child. It is thought that this study will contribute to the development of critical social work practices and to the enhancement of critical best practices aiming to make the practical experiences of social workers working with children visible and to support the empowerment of children.

Keywords: Social Work with Children, Critical Social Work, Critical Social Work Practice, Critical Best Practice, Empowerment

[S03]

Çocuklarda Sosyal Dışlanmanın Yansımaları

Cihangir Karakaya

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Ahmet Erdoğan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Zonguldak

Kaynakların, hakların, malların ve hizmetlerin eksikliği; ekonomik, sosyal, politik veya kültürel alanlarda bir toplumdaki insanların çoğunluğu için mevcut olan normal ilişkilere ve faaliyetlere katılmama hali olarak tanımlanan sosyal dışlanma olgusundan etkilenen nüfus grupları arasında çocuklar da yer almaktadır. Çocukluk döneminde sosyal dışlanmaya maruz kalmak, çocuklar üzerinde sosyal, duygusal, zihinsel ve ekonomik problemlere neden olmaktadır. Sosyal dışlanma çocuklarda sosyal işlevsellikte zedelenme, sosyal katılım ve sosyal korumada yetersizlik, sosyal patolojilerin ortaya çıkması, eğitim başta olmak üzere kamusal hizmetlere erişimde sınırlılık, sağlık sorunu yaşama riskinde artış, kültürel sermayede yetersizlik, çocuk dostu bir çevreye erişimde yetersizlik, toplumsal görünürlükte azalma, karar alma mekanizmalarına katılımında yetersizlik gibi kısa ve uzun vadeli sorunları ortaya çıkarmaktadır. Bahsi geçen sorunlar nihayetinde çocuklarda yara izi etkisine yol açarak sosyal dışlanma halinin yeniden üretilmesinde başat rol oynamaktadır. Türkiye’de çocuklarda sosyal dışlanma mücadelesinde önemli adımlar atılmış olsa da bu adımların yeterliliği tartışmaya açıktır. Çalışma kapsamında sosyal dışlanmanın çocuklar üzerindeki kısa ve uzun vadeli yansımaları değerlendirilmiş ve Türkiye’de çocuklarda sosyal dışlanma mücadelesinin etkinliği tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuklar, Sosyal Dışlanma, Çocuklarda Sosyal Dışlanma

Reflections of Social Exclusion in Children

Cihangir Karakaya

Zonguldak Bulent Ecevit University Ahmet Erdogan Health Services Vocational School, Department of Health Care Services, Zonguldak

Children are among the population groups affected by the phenomenon of social exclusion, which is defined as the lack of resources, rights, goods and services, and the absence of participation in the normal relations and activities available to the majority of people in a society in the economic, social, political or cultural fields. Being exposed to social exclusion during childhood causes social, emotional, mental and economic problems on children. Social exclusion raises short-term and long-term problems such as impairment of social functioning in children, inadequacy in social participation and social protection, emergence of social pathologies, limited access to public services, increased risk of experiencing health problems, insufficient cultural capital, insufficient access to a child-friendly environment, decrease in social visibility, inability to participate in decision-making mechanisms. The aforementioned problems play a leading role in reproducing the state of social exclusion by ultimately causing scarring effect in children. Although important steps have been taken in the fight against social exclusion in children in Türkiye, the adequacy of these steps is open to debate. Within the scope of the study, the short and long-term effects of social exclusion on children were evaluated and the effectiveness of the struggle against social exclusion in children in Türkiye was discussed.

Keywords: Children, Social Exclusion, Social Exclusion in Children

[S05]
Yoksulluk içinde yaşayan çocukların sessiz çığlığı: Türkiye’de yoksulluk içinde yaşayan çocuklar üzerinde nitel bir araştırma

Ercem Erkul, Ercüment Erbay
Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara

Bu araştırmanın amacı, çocuk yoksulluğunun ekosistem perspektifi temelinde analizinin yapılması ve bulgular çerçevesinde öneriler getirilmesidir. Bu kapsamda, 11 ebeveyn (11 kadın), 14 çocuk (7 kız- 7 erkek), ve 28 uzman ve karar verici ile derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Öznelerden elde edilen veriler ‘Çocuk Yoksulluğu Algısı’, ‘Yoksulluğun Çocuklar Üzerinde Etkisi’, ‘Yoksullukla Çocukların Başa Çıkması’, ‘Çocuk Yoksulluğunun Zamanla Değişim Algısı’ ve ‘Öznelerin Çocuk Yoksulluğunun Azaltılmasına İlişkin Önerileri’ olmak üzere beş ana tema altında toplanmıştır.

Analiz sonucunda çocuklar, yoksulluğu genel olarak temel gereksinimler üzerinden tanımlarken, ebeveynler ve uzman karar vericiler ise temel olmayan gereksinimler üzerinden tanımlamaktadır. Yetersiz ve dengesiz beslenen çocukların zamanla sağlık sorunlarının ortaya çıktığı ve bu durumun eğitim hayatlarına olumsuz yönde yansıtıldığı görülmüştür. Ancak, çocuklar eğitime odaklanmalarının yoksullukla başa çıkmak için kritik derecede önemli olduğunu vurgulamıştır. Gelecekte yoksulluk içinde yaşayan çocuk sayısına ilişkin beklentilerde ise, ebeveynler ve uzman ve karar vericiler artacağını, çocuklar ise bu sayının azalacağını ifade etmiştir. Çocuk yoksulluğu ile mücadelede şu öneriler geliştirilmiştir. Çocuk yoksulluğuna ilişkin çocuğu merkeze alan politika ve programlar inşa edilmeli ve ortak bir bakış açısı geliştirilmelidir. Buna ek olarak, çocukların gereksinimlerine göre çözümler üretilmeli ve bu sayede çocuk yoksulluğuyla daha etkin ve ihtiyaca yönelik kapsayıcı bir mücadele planı sunulmalıdır. Uygulanması gereken politikaların etkili olabilmesi için yerelden merkeze doğru bir yol izlenilmesi ve bu bağlamda çocuk yoksulluğuyla mücadele amacıyla yerel yönetimlere bağlı her mahalleye “Çocuk Refahı Koordinasyon Birimi” kurulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk yoksulluğu, çocuk refahı, nitel araştırma

The silent cry of children living in poverty: A qualitative study on children living in poverty in Turkey

Ercem Erkul, Ercüment Erbay
Hacettepe University Department of Social Work, Ankara

The purpose of this research is to analyze child poverty on the basis of ecosystem perspective and bring suggestions according to the findings. In that context, 11 parents (11 women), 14 children (7 girls-7 boys) and 28 experts and decision makers were in-depth interviewed. As a result of the data gathered from the subjects, five themes are established. They are ‘Perception of Child Poverty’, ‘Impact of Poverty on Children’, ‘The Ways Children Cope with Poverty’, ‘The Perception of Change in Child Poverty with Time’ and ‘Suggestion of Subjects for Mitigation of Child Poverty’.

As a result of the analysis, children generally define poverty in terms of basic needs, while parents and expert decision makers define it in terms of non-essential needs. It has been observed that children with inadequate and unbalanced nutrition develop health problems over time and this situation has a negative impact on their education. However, children emphasized that focusing on education is critical to overcoming poverty. In terms of expectations regarding the number of children living in poverty in the future, parents, experts and decision makers stated that it would increase, while children stated that it would decrease.

The following recommendations have been developed to address child poverty. Policies and programs that put the child at the center should be built and a common perspective should be developed on child poverty. In addition, solutions should be produced according to the needs of children, and thus a more effective and inclusive plan for combating child poverty should be presented. In order for the policies to be effective, it is recommended to follow a path from the local to the central government level and in this context, it is recommended to establish a “Child Welfare Coordination Unit” in each neighborhood of local governments in order to combat child poverty.

Keywords: Child poverty, child welfare, qualitative research

[S06]

Devlet korumasında veya koruyucu aile sisteminde yetiştirilen geç-ergenlerin kimlik gelişimi: Bir temellendirilmiş (gömülü) kuram çalışması

Beyza Öztaylan, Yağmur Ar Karcı

TED Üniversitesi Gelişim Odaklı Klinik Çocuk ve Ergen Psikolojisi Bölümü, Ankara

Giriş-Amaç: Bu çalışmanın temel amacı, devlet koruması altında ve/veya koruyucu aile yanında büyüyen geç ergenlerin kimlik gelişim süreçlerinde yaşadıkları psikolojik deneyimlerin araştırılmasıdır. **Yöntem:** Çalışmanın verileri, üç farklı katılımcı grubundan (Koruyucu aile üyeleri, devlet korumasında ya da koruyucu ailede yetişen bireyler ve bu alanda çalışan uzmanlar) 17 farklı bireyle gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizi için nitel bir yöntem olan temellendirilmiş (gömülü) kuram metodolojisi kullanılmıştır. **Bulgular:** Analiz sonucunda, beş üst tema oluşturulmuştur: (1) muğlak (belirsiz) kayıplar, (2) nesneleştirme, (3) ayrımcılık ve damgalama, (4) kaynak tahsisi ve (5) kimlik. **Sonuçlar,** devlet koruması altında ve/veya koruyucu aile yanında büyümenin geç ergenlerin yaşamlarının bireysel, ailevi ve sosyal alanlarında zorluklara yol açtığını ortaya koymuştur. Bu zorluklar kişinin hayatında kabullendiği ya da meydan okuduğu normlar olarak kendini göstermektedir. Bu iki yolun bir sonucu olarak, koruma altında veya koruyucu ailede büyümek, bu kişilerin kimlikleriyle gurur duymalarına veya hayatın içinde savrularak, belirli bir yere ve/veya kişilere aidiyet hissedemeden yaşamalarına yol açabilmektedir. **Tartışma ve Sonuç:** Sonuç olarak, bu çalışmanın bulguları, devlet koruması altında veya koruyucu ailede yetişen geç ergenlerin sağlıklı bir kimlik gelişimini sağlayan psikolojik ve sosyal düzenlemelerin önemini vurgulamıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Evi, Devlet Koruması, Kimlik Gelişimi, Koruyucu Aile, Psikolojik Deneyim

Identity development of late-adolescents raised under state protection or foster care system: A grounded theory study

Beyza Öztaylan, Yağmur Ar Karcı

Developmental Focused Clinical Child and Adolescence Psychology Program, TED University, Ankara, Turkey

Main and Purpose: The main purpose of the current study was to investigate the psychological experiences of late adolescents who grew up under state protection and/or foster family in their identity development processes. **Method:** A qualitative method, grounded theory method was employed to pursue this aim. The data were collected through semi-structured interviews with 17 individuals from three different participant groups (Foster family members, late-adolescents, and professionals). **Findings:** As a result of the analysis, five superordinate themes were conceptualized: (1) ambiguous losses, (2) objectification, (3) discrimination and stigmatization, (4) resource allocation, and (5) identity. The results of the analysis revealed that growing up under state protection and/or foster family emerges difficulties in the personal, social, and political areas of late adolescents' lives. These difficulties manifest in the lives of these late adolescents as norms that they internalize or challenge. As a result of these two ways, growing up under protection results in these adolescents being proud of their identity or drifting from life. **Conclusion:** The findings of this study emphasized the importance of social arrangements that ensured a healthy identity development for late adolescents raised under state protection and/or foster family difficulties manifest in the lives of these late adolescents as norms that they internalize or challenge.

Keywords: Children's home, Foster Family, Identity Development, Psychological Experience, State Protection

[S07]

Depremden Etkilenen Koruyucu Ailelere Yönelik Gerçekleştirilen Sosyal Hizmet Müdahalelerin SWOT Analizi: KOREV Örneği

Zilan Uğurlu¹, Beyza Kaya²

¹BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara

²KOREV, Koruyucu Aile, Evlat Edinme Derneği, Ankara

Amaç: Araştırmada Koruyucu Aile, Evlat Edinme Derneği'nin (KOREV) 6 Şubat 2023 depremi sonrasında koruyucu ailelere yönelik gerçekleştirdiği sosyal hizmet müdahalelerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Bu çalışmada KOREV'in depremden etkilenen koruyucu ailelerle gerçekleştirdiği sosyal hizmet müdahalelerinin SWOT analizi yapılacaktır. Bir uygulamanın güçlü yönleri (strength), zayıf yönleri (weakness), fırsatları (opportunity) ve tehditleri (threat) ile birlikte bir bütün olarak ele alındığı değerlendirme yöntemine SWOT analizi denir.

Bulgular: KOREV'in koruyucu ailelik ve evlat edinme alanında uzun yıllardır aktif çalışmalar yürüten, toplum tarafından bilinen bir dernek olması, depremden etkilenen illerdeki koruyucu ailelere hızlı bir şekilde erişebilmesi, ailelere ve çocuklarına yönelik sosyal hizmet müdahalelerinin sosyal hizmet uzmanı tarafından gerçekleştirilmesi, şeffaf, güvenilir yapısı sayesinde bağışçılara kolay erişimi güçlü yönleridir.

Afetlere yönelik sosyal hizmet müdahaleleri konusunda altyapısı ve hazır bir müdahale planı bulunmaması, personel sayısının ve çeşitliliğinin kısıtlılığı, derneğin vizyon ve misyonu sebebiyle daha önce barınma desteği, düzenli burs, maddi destek vb. çalışmalarının ve bağışçı politikasının bulunmaması zayıf yönleridir.

Derneğin akademik danışma kurulu ve üniversitelerle işbirlikleri sebebiyle depremin koruyucu aileler ve çocukları üzerindeki etkileri konusunda ücretsiz psikososyal destek, psikoeğitim, etkili bir sosyal hizmet müdahalesi sağlanabilmesi fırsatlarıdır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlüğü ile etkili bir iletişim kurulamaması ailelere ve çocuklarına sağlanan sosyal hizmet müdahalelerinde yetersiz kalınması, iş yoğunluğu, sağlanan barınma imkanlarında ailenin ve çocuğun zarar görme ihtimali karşısında sorumlu tutulabileceği riski tehditleridir.

Sonuç ve Öneriler: Koruyucu ailede yaşayan çocuklara yapılacak olan sosyal hizmet müdahalelerinde kamu kurumlarının işbirliğine açık olması önem teşkil etmektedir. Deprem travmasıyla gelen ailelerin temel ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra koruyucu ailelik durumları ve çocuklarının öykülerinin bilinmemesi sosyal hizmet müdahalesini güçleştirmiş, yavaşlatmıştır.

Afet ve acil durumlarda sivil toplum ve kamu kurumları görüşmeler gerçekleştirmeli, faaliyetlerinden haberdar olmalıdır. Afet ve acil durumlara yönelik kurumsal müdahale planları hazırlanmalı, görev dağılımları gerçekleştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Koruyucu aile, deprem, SWOT analizi, sosyal hizmet

SWOT Analysis of Social Work Interventions for Foster Families Affected by the Earthquake: KOREV

Zilan Uğurlu¹, Beyza Kaya²

¹BAŞKENT UNIVERSITY, Faculty of Health Sciences, Social Work, Ankara

²KOREV, The Association of Foster Family, Adoption, Ankara

Aim: In the research, it is aimed to evaluate the social work interventions carried out by the Association of Foster Family and Adoption (KOREV) for foster families after the 6 February 2023 earthquake.

Method: In this study, a SWOT analysis of KOREV's social work interventions with foster families affected by the earthquake will be made. The evaluation method in which an application is considered as a whole with its strengths, weaknesses, opportunities and threats is called SWOT analysis.

Results: Thanks to its transparent and reliable structure, KOREV is an association that has been active in foster care and adoption for many years and is known by the society, has rapid access to foster families in earthquake-affected provinces, social service interventions for families and their children are carried out by social workers. easy access to donors are its strengths.

Due to the lack of infrastructure and a ready response plan for social service interventions for disasters, the limited number and diversity of personnel, the vision and mission of the association, shelter support, regular scholarships, financial support, etc. The lack of work and a donor policy are their weaknesses.

Due to the association's academic advisory board and cooperation with universities, free psychosocial support, psychoeducation and an effective social work intervention are opportunities for the effects of the earthquake on foster families and their children.

Failure to establish an effective communication with the Provincial Directorate of the Ministry of Family and Social Services, insufficient social service interventions provided to families and their children, workload, and the risk of harming the family and the child in the housing facilities provided are the risks that can be held responsible.

Conclusion and recommendations: It is important that public institutions are open to cooperation in social work interventions to children living in foster families.

Keywords: Foster family, earthquake, SWOT analysis, social work

[S08]
Çocukluk Çağı Travmaları İle Narsisizm İlişkisinde Bireysel Özellikler: Aleksitimi Ve Beden Algısının Rolü

Dilara Kazancı, Feryal Çam Çelikel
Işık Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Klinik Psikoloji, PhD

Bu çalışmada çocukluk çağı travmalarının kırılgan ve büyüklenmeci narsisizmle ilişkisi ele alınmıştır. Bu ilişkide bireysel özellikler, aleksitimi ve beden algısının rolü araştırılmıştır. Bu amaç doğrultusunda yaşları 18 ile 66 arasında değişen 814 katılımcıya yer verilmiştir. Araştırmada nicel yöntemler kullanılmıştır. Araştırmada çocukluk çağı travmaları ile patolojik narsisizm arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ve bu ilişkide aleksitimi ve beden memnuniyetinin kısmi aracı etkisi olduğu görülmüştür. Araştırmada beden algısının davranışsal (beden modifikasyonları), bilişsel (nesnelendirilmiş beden bilinci) ve duygusal (beden memnuniyeti) boyutlarının düzenleyici rolü olduğu görülmüştür. Beden algısının davranışsal boyutunun (beden modifikasyonları) çocukluk çağı travmaları ile patolojik narsisizmin alt boyutu olan kendini feda özelliği arasında düzenleyici rolü vardır. Beden algısının bilişsel boyutunun (beden utancı ve beden gözetimi) beden memnuniyeti ile patolojik narsisizmin farklı alt boyutları arasında düzenleyici vardır. Beden utancının, beden memnuniyeti ile patolojik narsisizmin dört alt boyutu (kırılgan narsisizm, kırılgan kendilik, fark edilmeye yönelik beklentiler ve kendini feda) arasında düzenleyici rolü vardır. Beden gözetiminin beden memnuniyeti ile fark edilmeye yönelik beklentiler arasında düzenleyici rolü vardır. Beden algısının duygusal boyutunun (beden memnuniyeti) aleksitimi ile kendini feda arasında düzenleyici rolü vardır. Sonuç olarak çocukluk çağı travmaları ile narsisizmin alt boyutları, beden memnuniyeti ile narsisizm alt boyutları ve aleksitimi ile narsisizm alt boyutları arasındaki ilişkilerde beden algısının davranışsal, bilişsel ve duygusal boyutlarının düzenleyici rolü olduğu ortaya konmuştur. Araştırmadan elde edilen sonuçlar bireylerin beden algısının karmaşık ve önemli rolüne işaret etmektedir. Beden algısının bir ipucu olarak ele alınarak değerlendirilmesinin, eş tanı olasılığının ortaya çıkarılması ve bütüncül bir tedavi planlaması yapılabilmesi için destekleyici nitelikte olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocukluk Çağı Travmaları, Narsisizm, Aleksitimi, Beden Algısı, Bireysel Özellikler

Individual Characteristics In The Association Between Childhood Trauma And Narcissism: The Roles Of Alexithymia And Body Image

Dilara Kazancı, Feryal Çam Çelikel
Işık University, Graduate Programs, Science of Arts, Clinical Psychology PhD

The purpose of this research was to investigate the roles of individual characteristics, mediating effects of alexithymia and body satisfaction and moderating effects of body image (objectified body consciousness and body modifications) in the association between childhood trauma and vulnerable and grandiose narcissism. The sample consisted of 814 Turkish adults aged between 18 and 66. The data were analyzed by quantitative methods. The study finds that childhood trauma is positively associated with pathological narcissism. Furthermore, both alexithymia and body image were found to be a partial mediator connecting childhood trauma with pathological narcissism. Moreover there were significant various moderation effects of and behavioral (body modifications), cognitive (objectified body consciousness) and emotional (body satisfaction) body image. There were moderation effects of behavioral body image (body modification) between childhood traumas and self sacrificing. There were moderation effects of cognitive body image (body shame and body surveillance). There was a significant moderation effects of body shame between body satisfaction and four dimensions of narcissism (vulnerable narcissism, vulnerable self, expectations to be noticed, self-sacrifice). There was a significant moderation effect of body surveillance between body satisfaction and expectations to be noticed. There were moderation effects of emotional body image (body satisfaction) between alexithymia and self sacrificing. The results shown the intricate and notable role of body image. Evaluating and accepting body image as a presumption will help exploring comorbidity and a holistic model for treatment planning.

Keywords: Childhood Trauma, Narcissism, Alexithymia, Body Image, Individual Characteristics

[S09]

Çocuklarda algılanan sosyal desteğin anne babanın duygusal istismar farkındalığı ve duygu sosyalleştirme tepkileri açısından incelenmesi

Cansu Öztürk¹, Gülsen Erden²

¹Yüksek İhtisas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü

²Beykoz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, Psikoloji Bölümü

Amaç: Bu çalışmada, anne-babanın duygusal istismar konusunda farkındalıkları ile çocuğun çevreden algıladığı sosyal destek arasındaki ilişkide duygu sosyalleştirmenin aracı rolünün incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmanın örneklemini ilköğretim okullarının 5.-7. sınıflarına devam eden 121 kız (%52,84) ve 108 erkek (%47,16) çocuğu ve onların anne-babaları olmak üzere toplamda 229 çocuk ve ebeveyn oluşturmuştur. Çalışmada veri toplamak için Demografik Bilgi Formu, Duygusal İstismar Farkındalık Ölçeği, Çocukların Olumsuz Duygularıyla Başa Çıkma Ölçeği ve Çocuklarda Algılanan Sosyal Destek Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonuçları, duygusal istismar farkındalığı yüksek olan anne-babaların farkındalığı düşük olanlara göre olumlu duygu sosyalleştirme yaklaşımlarını daha yüksek sıklıkta; olumsuz duygu sosyalleştirme yaklaşımlarını ise daha düşük sıklıkta kullandıklarını göstermiştir. Çocuğun aileden algıladığı sosyal destek ile anne-babaların çocuğun olumsuz duygularına verdikleri "Cezalandırıcı" ve "Küçümseyici" tepkiler ilişkili bulunmuştur. Aynı zamanda, anne-babanın "Cezalandırıcı" duygu sosyalleştirme tepkilerini kullanma sıklığı arttıkça arkadaşlardan algılanan desteğin düştüğü görülmüştür. Yapılan yol analizi sonucunda, duygusal istismar farkındalığının cezalandırıcı duygu sosyalleştirme tepkilerini kullanma sıklığını doğrudan yordadığı; cezalandırıcı tepkilerin aileden algılanan sosyal desteği doğrudan yordadığı; aileden algılanan sosyal desteğin de arkadaşlardan algılanan sosyal desteği doğrudan yordadığı bulunmuştur.

Tartışma: Araştırmanın sonuçları, anne-babanın duygusal istismar farkındalığı, çocukların olumsuz duygularına verilen tepkiler ile çocukların aileden ve arkadaştan algıladıkları destek arasındaki ilişkilerin önemine dikkat çeker niteliktedir. Anne-babaların hangi davranışların duygusal istismar kapsamına girebileceğinin farkında olmaları çocuklarının duygusal ifadelerini daha iyi desteklemelerini sağlıyor görünmektedir. Ebeveynin sahip olduğu bu farkındalık ve olumlu duygu sosyalleştirme davranışları da çocuğun ailesinden ve arkadaşlarından algıladığı sosyal desteği olumlu yönde etkiliyor görünmektedir. Bu bağlamda anne babaların duygusal istismar konusundaki farkındalıklarını yükseltmek olumlu ebeveynlik tutumlarının ve çocukların çevrelerinden algıladıkları sosyal desteğin artması açısından önem göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal istismar farkındalığı, duygu sosyalleştirme, algılanan sosyal destek, anne-babalık tutumları

Evaluation of perceived social support in children in terms of parent's recognition of emotional maltreatment and emotion socialization practices

Cansu Öztürk¹, Gülsen Erden²

¹Yüksek İhtisas University, Faculty of Health Sciences, Language and Speech Therapy Department

²Beykoz University, Faculty of Social Sciences, Psychology Department

The Aim of the Study: In this study, it was aimed to examine the mediating role of emotional socialization in the relationship between parents' awareness of emotional abuse and the social support perceived by the child from the environment.

Method: The sample of the study consists of 121 girls (52.84%) and 108 boys (47.16%) continuing to the 5th-7th and their parents. Demographic Information Form, The Recognition of Emotional Maltreatment Scale, The Coping with Children's Negative Emotions Scale and Social Support Appraisal Scale for Children were used in the study.

Results: Results indicated that parents with higher recognition of emotional maltreatment use positive emotion socialization approaches more often and negative emotion socialization approaches less. It was discovered that parents' "punishing" and "minimizing" behaviors were related to the social support that children experience from their parents. It was also found that children report less social support from their relationships with friends when parents use "punishing" socialization reactions more frequently. Results of the path analysis revealed that the recognition of emotional maltreatment directly predicts the frequency parents use punishing socialization reactions; that the frequency of punishing reactions by parents directly predicts the social support children perceive from their parents; and that the perceived social support from their parents directly predicts the perceived social support from their friends.

Discussion: The study's findings highlight the significance of the connection between parents' awareness of emotional abuse, emotion socialization, and children's perceptions of social support. It seems that parents' awareness about emotional maltreatment enables them to use positive emotion socialization reactions. This awareness and positive emotion socialization behaviors of the parents seem to increase the social support that the child perceives. Raising the awareness of parents about emotional abuse is important in terms of increasing positive parenting attitudes and social support perceived by children from their environment.

Keywords: Recognition of emotional maltreatment, emotion socialization, perceived social support, parental attitudes

[S10]

Bir Yargı Kararının Anatomisi: Çocuğun Fiili Livata Yoluyla Cinsel İstismarı - Olgu Sunumu

Zeynep Reva

Özyeğin Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İnsan Hakları Hukuku Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışma, çocuğun fiili livata yoluyla istismar edilmesi ve yaş büyütme konulu bir yargı kararının analiz edilmesini, dosyanın karara bağlanmasında yargının bakış açısını ve yargının adli tıp raporlarından ne şekilde yararlandığını analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Gereç-Yöntem: Yargı veri tabanındaki çocuğun fiili livata yoluyla istismar edilmesi konulu kararlar taranmış ve hem fiili livata bulgusunun varlığı konusunda çelişkili adli raporların içeren hem de yaş büyütme olgusunu da içeren bir yargı kararının analiz edilmesine karar verilmiştir.

Bulgular: Fiili livata mağduru 13 yaşındaki bir kız çocuğu olup; sanık, mağdurun aile dostu 57 yaşında bir erkektir. Mağdur ile sanığın incelenen telefon kayıtlarında anal ilişkiye dair ifadeler mevcuttur. Mağdurun ailesi sanıktan şikayetçi olmuşlar, ancak sanık maddi yardımda bulunacağı sözünü verince şikâyetten vazgeçmişlerdir. Ancak çocuk 15 yaşından küçük olduğu için şikâyetten vazgeçme yeterli olmadığından yaş büyütme davası açılmıştır. İçin vazgeçmişlerdir. Yaş büyütme davasında alınan tıbbi rapora dayanılarak çocuğun olay tarihinde 13 yaşında değil 16 yaşında olduğuna hükmedilmiştir. Böylece, suç kamu suçu olmaktan çıkmış ve şikâyete tabi hale gelmiştir. Sanık, mağdurun ailesine taahhüt ettiği yardımda bulunmayınca çocuğun ailesi sanıktan yeniden şikayetçi olmuştur. Yargı sürecinde alınan raporlar gerek fiili livata bulguları bakımından gerekse de çocuğun yaşı bakımından çelişkiler içermektedir. Yargıtay, ceza mahkemesinin yaş tespitine ilişkin olarak hukuk mahkemesinin verdiği kararla bağlı olmaması nedeniyle mağdurun olay tarihinde 15 yaşından küçük olduğu raporu esas alarak dosyanın değerlendirilmesine karar vermiştir.

Sonuç: Yargı sürecinde fiili livata başta olmak üzere cinsel istismar olgularında ve yaş büyütme davalarında adli tıp raporlarından faydalanılmaktadır. Adli tıp, fiili livata bulgularının mevcut olup olmadığı gibi konularda önemli bir role sahip olduğu gibi, mağdurun yaşına göre suçun şikâyete bağlı olması bakımından bir eşik olduğu için mağdurun kemik yaşını ortaya koyan raporların hazırlanmasında da önemli bir role sahiptir. Adli tıp raporları zamanın geçmesi nedeniyle fiili livata bulgularının kalmaması halinde yapılacak psikolojik değerlendirme boyutuyla da kilit bir role sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Çocuğun cinsel istismarı, fiili livata, anal yoldan cinsel ilişki, yaş büyütme, adli tıp raporu

Anatomy of a Judicial Decision: Anal Sexual Abuse of Child - Case Report

Zeynep Reva

Asst. Prof., Özyeğin University, Faculty of Law, Department of Human Rights Law

Aim: This study aims to analyse a judicial decision includes anal sexual abuse of the child and age determination subject and the role of forensic medicine reports in the judiciary process.

Materials-Methods: Decisions on the anal sexual abuse of the child were searched in the Supreme Court decisions database and it was decided to analyse a judicial decision that included contradictory judicial reports both regarding the findings of anal sexual abuse and age determination.

Results: The victim is a 13-year-old girl; the perpetrator is a 57-year-old male, a family friend of the victim. There are messages about anal intercourse in the phone of the victim and the perpetrator. The victim's family filed a complaint against the perpetrator, but they withdrew the complaint when the perpetrator promised financial support. Since the child is under the age of 15, it is not enough to withdraw the complaint, therefore the family filed a new suit for age determination. Based on the forensic medicine report, it was determined that the child was 16 years old. Thus, the crime became subject to complaint. The child's family filed a complaint against the perpetrator again when the perpetrator did not provide the promised financial support. The forensic reports contained contradictions. The Supreme Court decided to evaluate the file based on the report that the victim was less than 15 years old, since the criminal court was not bound by the decision of the civil court regarding age determination.

Conclusion: In the judicial process; forensic medicine reports have an important role in sexual abuse cases and especially in anal sexual abuse cases, and age determination cases. Forensic medicine reports also including the psychological evaluation have a key role in the judiciary process, since the anal sexual abuse findings may disappear by the time.

Keywords: Sexual abuse of child, anal sexual abuse, anal sexual intercourse determination, forensic medicine report

[S11]

Fiziksel İstismar Mağduru Çocukların Sosyo-Demografik ve Klinik Özellikleri ile Önerilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının İncelenmesi: Kocaeli Örneği

Ozan Emre Aslan¹, Yunus Dursun², Uğur Sarı⁴, Şahika Gülen Şişmanlar², Ayşen Coşkun², Başar Çolak³

¹Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

²Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı-Kocaeli Üniversitesi Çocuk Koruma Uygulama ve Araştırma Merkezi

³Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

⁴Kocaeli Şehir Hastanesi

Amaç: Çalışmada kati rapor düzenlenmesi kapsamında adli psikiyatrik değerlendirilmeleri yapılan çocuklara yönelik sosyo-demografik ve klinik özelliklere ile fiziksel şiddet sonrası çocuklardaki ruhsal etkilene yer verilerek yapılan değerlendirme sonucu çocukların ihtiyacı olduğu belirlenen koruyucu ve destekleyici tedbirlerin mahkeme tarafından değerlendirilmeye alınıp alınmadığının araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Adli Tıp Anabilim Dalı tarafından adli psikiyatrik değerlendirme için Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları polikliniğine yönlendirilen fiziksel istismar mağduru çocukların sosyo-demografik özellikleri ve psikiyatrik tanıların incelenmesi, adli-psikiyatrik muayene sonucu ile yapılan adli değerlendirme neticesinde koruyucu ve destekleyici tedbir alınması talep edilen vakalar hakkında adli makamlarca önerilen koruyucu ve destekleyici tedbirlere hükmedilip edilmediği incelenmiştir. Çalışmada Ocak 2017-Temmuz 2023 tarihleri arasında değerlendirilmesi yapılan 25 çocuğun dosya bilgileri geriye dönük olarak incelenmiştir.

Bulgular: 25 çocuğun %56'sını (n=14) kız, %44'ünü (n=11) ise erkek olup ortalama yaşın 11,56'dır. Şiddet uygulayan kişinin en çok %24 (n=6) baba olduğu, çocukların sadece %28'inde (n=7) herhangi bir psikiyatrik bozukluk saptanmazken %72'sinde en az bir psikiyatrik bozukluk saptanmış, yapılan adli psikiyatrik değerlendirmede ise % 32'sinin (n=8) fiziksel istismardan ruhsal açıdan etkilendiği ve tanı aldığı tespit edilmiştir.

Çocukların %72'sine (n=18) ihtiyaçları kapsamında 5395 sayılı ÇKK'nın 5/1. maddesinde bulunan koruyucu ve destekleyici tedbirlerden; bakım, eğitim, danışmanlık ve sağlık tedbirlerinden en az biri önerilmiş ancak önerilen tedbir kararlarından herhangi birine hüküm çıkmadığı bilgisi edinilmiştir.

Sonuç: adli sisteme girip değerlendirilmesi yapılan ve adli makamlarca şiddetten ruhsal açıdan etkilenme durumu sorulan çocuklara yönelik tarafımızca multidisipliner bir çalışma ile yapılan değerlendirme sonu talep edilen koruyucu ve destekleyici tedbir önerilerinin ilgili mahkemeler tarafından değerlendirmeye alınmadığı anlaşılmıştır. Risk faktörleri doğrultusunda çocuk/ailenin ihtiyaçları gözetilerek alınması talep edilen tedbir kararlarının adli makamlarca değerlendirilmeye alınmaması çocuğun aynı risklerle karşılaşma ve istismarın devam etmesi neticesinde çocuğun korunamaması ihtimalini arttıracığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: fiziksel istismar, sosyo-demografik özellikler, klinik tanı, koruyucu ve destekleyici tedbirler

Examination of the Socio-Demographic Properties and Clinical Diagnoses of the Victims of Physical Abuse and the Protective and Supportive Measures Suggested: Kocaeli Sample

Ozan Emre Aslan¹, Yunus Dursun², Uğur Sarı⁴, Şahika Gülen Şişmanlar², Ayşen Coşkun², Başar Çolak³

¹Kocaeli University, Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry

²Kocaeli University, Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry-Kocaeli University, Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry, Kocaeli University Child Protection, Application and Research Center Directorate

³Kocaeli University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine

⁴Kocaeli City Hospital

Aim: In this study, socio-demographic characteristics and psychiatric diagnoses of children who were victims of physical abuse who have gone through forensic psychiatric evaluations were included within the scope of preparing a final report. and it was aimed to investigate whether the protective and supportive measures determined to be needed by the children as a result of the evaluation were taken into consideration by the court.

Method: In the study, the file information of 25 children who were evaluated between January 2017 and July 2023 were examined retrospectively. The socio-demographic characteristics and psychiatric diagnoses were investigated of children who were victims of physical abuse, who were evaluated by the Child and Adolescent Psychiatry outpatient clinic.

Findings: Of the 25 children, 56% (n=14) were girls and 44% (n=11) were boys, with a mean age of 11.56.

24% (n=6) of the perpetrators were the fathers, and only 28% (n=7) of the children did not have any psychiatric disorder, 32% (n=8) were found to be affected psychologically by physical abuse. Among the protective and supportive measures within the scope of the child protection law numbered 5395; At least one of the care, education, counseling and health measures was recommended to 72% of the children (n=18). However, it has been learned that no provision has been made for any of the proposed injunctions.

Conclusion: it has been understood that the protective and supportive measures requested for the evaluated children were not taken into account by the relevant courts. It is thought that if the protective and supportive measures requested within the scope of the needs of the child and family are not taken into consideration by the court, the child will face the same risks and the abuse will continue.

Keywords: physical abuse, socio-demographic characteristics, clinical diagnoses, protective and supportive measures

[S12]

Kocaeli’de Adölesan Gebelerin Sosyo-Demografik ve Klinik Özellikleri ile Haklarında Alınan Tedbir Kararlarının Değerlendirilmesi

Yunus Dursun¹, Şahika Gülen Şişmanlar¹, İrem Damla Çimen²

¹Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı- Çocuk Koruma, Uygulama ve Araştırma Merkezi

²Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Amaç: Çalışmamızda 18 yaş altı gebelerin adli makamlara bildirimlerinin yapılmasının yanı sıra ruhsal açıdan değerlendirilme yapılabilmesi için çocuk psikiyatri hekimi tarafından değerlendirilmesi ile korunmaya muhtaçlık durumlarının da değerlendirilmesi amacıyla Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne (ASHİM) bildirimlerinin de yapılmasının öneminin vurgulanması amaçlanmaktadır.

Yöntem: Ocak 2019-Temmuz 2023 tarihleri arasında Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniği ve servisinden Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları polikliniğine yönlendirilen 14 çocuğun dosya bilgileri geriye dönük olarak incelenmiştir. Çocukların sosyo-demografik ve klinik özellikleri ile koruyucu ve destekleyici tedbirler kapsamında ASHİM’e yapılan bildirim sonucunda alınan tedbir kararları değerlendirilmiştir.

Sonuç: Çocukların ortalama yaşının 16,57 olduğu, %85,7’sinin (n=12) Türk Vatandaşı, %14,3’ünün ise (n=2) Suriye Uyruklu sığınmacı olduğu tespit edilmiştir.

Çocukların %85,7’sinin (n=12) evlilik amaçlı bir araya geldikleri ve planlı gebelik olduğu, 2’sinin resmi evlilik yaptığı, gebelerin birlikte oldukları kişilerin yaş ortalaması 22 olduğu, 85,7’sinin (n=12) yaşının 18 yaşının üzerinde olduğu, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne yapılan bildirim neticesinde %35,7’sine (n=5) herhangi bir tedbir kararı alınmasına gerek olmadığı, %28,6’sına (n=4) sağlık tedbir kararı, %14,3’üne (n=2) hem sağlık hem danışmanlık tedbir kararı, %14,3’üne (n=2) hem danışmanlık hem eğitim tedbir kararı, % 7,1’ine ise (n=1) sağlık, eğitim ve danışmanlık tedbir kararı uygulanması yönünde kanaat oluştuğu, kurum tarafından sosyal inceleme ergen gebenin kendi ailesi ile değil ergen gebe, bebeğin babası ve birlikte yaşadıkları bebeğin babaannesi ve büyük babası % 64,3 (n=9) ile yapılmıştır.

Bulgular: Erken yaşta evlilik 18 yaşından önce olan ergen ya da çocukların evliliği olarak da bilinmekte olup pek çok riski beraberinde getirmektedir. Gerek 18 yaş altı yasal olmayan evlilik yapan çocukların korunması gerekse de ailesinde bulunan diğer kardeşlerinin de aynı süreci deneyimlememesi açısından çocuk hakkında adli bildirim yapılmasının yanında ruhsal açıdan değerlendirilmesinin yapılması ve de sosyal inceleme ile hem çocuğun kendisi hem de diğer kardeşlerinin korunmaya muhtaçlık durumlarının değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk, ergen gebe, sosyo-demografik özellikler, klinik özellikler, koruyucu ve destekleyici tedbirler

Evaluation of the socio-demographic and clinical characteristics of adolescent pregnant women and protective and supportive measures within the scope of Law No. 5395 in Kocaeli

Yunus Dursun¹, Şahika Gülen Şişmanlar¹, İrem Damla Çimen²

¹Kocaeli University, Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry, Kocaeli University Child Protection, Application and Research Center Directorate

²Kocaeli University, Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry

Aim: In our study, it is aimed that pregnant children under the age of 18 should be evaluated by child and adolescent psychiatry doctor in order to be evaluated psychologically as well as reporting to the judicial authorities. In addition, it is aimed to emphasize the importance of making notifications to the Provincial Directorate of Family and Social Services (ASHİM) in order to evaluate the need for protection of children.

Method: In the study, the file information of 14 children who were referred to the Child and Adolescent Psychiatry Outpatient Clinic from the Obstetrics and Gynecology Polyclinic and service between January 2019 and July 2023 were reviewed retrospectively.

Findings

It was determined that the mean age of the children was 16,57, %85,7% (n=12) were Turkish Citizens, and 15.4% (n=2) were 2 Syrian refugees.

%85,7of the children (n=12) came together for marriage purposes and had a planned pregnancy, %14,3 of them (n=2) had an official marriage. the average age of the pregnant women was 22, 85,7(n=12) were over 18 years old. As a result of the notification made to the Provincial Directorate of Family and Social Services, it was understood that 35.7% (n=5) of them did not need to take any precautionary decision.

Conclusion: Early marriage is also known as the marriage of adolescents or children before the age of 18 and brings many risks.

In order to protect children under the age of 18 who marry illegally and to prevent other siblings in their family from experiencing the same process, it is important to make a psychological evaluation of the child, as well as to evaluate the need for protection of both the child and his/her siblings through social inquiry.

Keywords: Child, adolescent pregnant, socio-demographic characteristics, clinical diagnosis, protective and supportive measures

[S13]

Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Kliniğine Başvuran Ergenlerde ve Annelerinde Geçmiş Travma Öyküleri, Bağlanma Özellikleri, Zihinselleştirme Becerileri ve Ebeveynlerin Duygusal Erişilebilirliklerinin İncelenmesi

Dilşad Foto Özdemir¹, Mine Aybı Turanoğlu², Şükran Gülin Evinç¹

¹Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara

²Şanlıurfa Viranşehir Devlet Hastanesi, Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Kliniği, Şanlıurfa

Bu çalışma psikiyatrik hastalığı olan ergenler ve anneleri ile psikiyatrik hastalığı olmayan ergenler ve annelerinin çocukluk çağı travmaları, bağlanma özellikleri, zihinselleştirme becerileri, ebeveynlerin duygusal erişilebilirlikleri açısından karşılaştırdığı, ergenlerde ve annelerinde bu faktörlerin birbirleriyle ilişkilerinin incelendiği kesitsel bir çalışmadır. Çalışmaya 12-18 yaş arasında, herhangi bir psikiyatrik hastalığı olan 100 ergen ve herhangi bir psikiyatrik hastalığı olmayan 65 sağlıklı ergen olmak üzere toplam 165 ergen ve annesi alınmıştır. Ergenlerde psikiyatrik tanıları belirlemek ve dışlamak için Okul Çağı Çocukları İçin Duygulanım Bozuklukları ve Şizofreni Görüşme Çizelgesi-Şimdi ve Yaşamboyu Versiyonu kullanılmıştır. Çalışmaya katılan ergenler Çocukluk Çağı Travmaları Ölçeği, İlişki Ölçekleri Anketi-Ergen, Yansıtıcı İşleyiş Ölçeği-Ergen, Ebeveyn Duygusal Erişilebilirliği Ölçeği, Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ve Kısa Semptom Envanteri formlarını doldurmuştur. Çalışmaya katılan ergenlerin anneleri ise Çocukluk Çağı Travmaları Ölçeği, İlişki Ölçekleri Anketi, Yansıtıcı İşleyiş Ölçeği-Kısa ve Ebeveyn İçsel Düşünme İşlevselliği Ölçeği formlarını doldurmuşlardır. Çalışma sonucunda psikiyatrik hastalığı olan ergenlerin, sağlıklı kontrollere göre tüm çocukluk çağı travmalarının, korkulu ve saplantılı bağlanma özelliklerinin daha fazla olduğu, güvenli bağlanma özelliklerinin, zihinselleştirme becerilerinin ve psikolojik dayanıklılıklarının daha düşük olduğu bulunmuştur. Psikiyatrik hastalığı olan ergenlerin annelerinin, kontrol grubundakilere göre çocukluk çağı travmalarının, saplantılı bağlanma özelliklerinin, zihinselleştirme öncesi zorluklarının ve zihinsel durumlara ilişkin belirsizlik düzeylerinin daha fazla olduğu, bu annelerin duygusal erişilebilirliklerinin daha düşük olduğu bulunmuştur. Ergenlerin psikiyatrik belirtilerini en önemli düzeyde etkileyen değişkenler ergenlerin çocukluk çağı travmaları ve saplantılı bağlanma özellikleri olarak belirlenmiştir. Ergenlerin çocukluk çağı travmaları ile psikiyatrik belirtileri arasındaki ilişkiye ergenlerin güvenli ve saplantılı bağlanma özelliklerinin ve psikolojik dayanıklılıklarının aracılık ettiği, annelerin çocukluk çağı travmaları ile ergenlerin psikiyatrik belirtileri arasındaki ilişkiye ise annelerin zihinselleştirme öncesi zorluklarının ve duygusal erişilebilirliklerinin aracılık ettiği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bağlanma, çocukluk çağı travmaları, ebeveyn duygusal erişilebilirliği, psikolojik dayanıklılık, zihinselleştirme

Investigation of Previous Trauma Histories, Attachment Characteristics, Mentalizing Abilities and Emotional Availability of Parents in Adolescents and Their Mothers Applied to Child and Adolescent Psychiatry Clinic

Dilşad Foto Özdemir¹, Mine Aybı Turanoğlu², Şükran Gülin Evinç¹

¹Hacettepe University Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry, Ankara

²Şanlıurfa Viranşehir Public Hospital, Child and Adolescent Psychiatry Clinic, Şanlıurfa

This study is a cross-sectional study in which adolescents with psychiatric disorder and their mothers were compared with adolescents without psychiatric disorder and their mothers in terms of childhood traumas, attachment characteristics, mentalizing abilities, emotional availability of parents, and the relationship between these factors in adolescents and their mothers. A total of 165 adolescents between aged 12-18 years, including 100 adolescents with psychiatric disorder and 65 adolescents without psychiatric disorder and their mothers were enrolled in the study. Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia for School Age Children-Present and Lifetime Version was used to determine and exclude psychiatric diagnosis. The adolescents who participating in the study filled in Childhood Trauma Questionnaire, Adolescent Relationship Scales Questionnaire, Reflective Functioning Questionnaire-Youth, Lum Emotional Availability of Parents, Child and Youth Resilience Measure and Brief Symptom Inventory. The mothers of the adolescents who participating in the study filled in Childhood Trauma Questionnaire, Relationship Scales Questionnaire, Reflective Functioning Questionnaire-Short Version, Parental Reflective Functioning Questionnaire. As a result, it was found that adolescents with psychiatric disorder had more childhood traumas, fearful and preoccupied attachment characteristics, had less secure attachment characteristics, mentalizing abilities and psychological resilience compared to healthy controls. It was found that the mothers of adolescents with psychiatric disorder had more childhood traumas, preoccupied attachment characteristics, pre-mentalizing difficulties and higher levels of uncertainty about mental states, and these mothers had lower emotional availability compared to the control group. Childhood traumas and preoccupied attachment characteristics of adolescents were determined as the variables that most significantly affects their psychiatric symptoms. It was found that the relation between adolescents' childhood traumas and psychiatric symptoms was mediated by adolescents' secure and preoccupied attachment characteristics and psychological resilience, and also the relation between mothers' childhood traumas and adolescents' psychiatric symptoms was mediated by mothers' pre-mentalizing difficulties and emotional availability.

Keywords: Attachment, childhood trauma, mentalization, parental emotional availability, psychological resilience

[S14]

Sosyal Medya Ebeveynliği: Çocuk ve Ergenlerin Sosyal Medya Platformlarındaki Temsili ve Korunması

İlknur Çoban, Aysun Doğan
Ege Üniversitesi, Psikoloji Bölümü

Dijital çağ olarak da adlandırılan günümüzde sosyal medya platformları farklı amaçlar için oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır. Ebeveynlerin de sosyal medya platformlarını sosyalleşmek, bilgi edinmek, haber almak ya da yeni kişilerle tanışmak amacıyla kullandıkları görülmektedir. Sosyal medya ebeveynliği (sharenting) bir ebeveynin, çocuğun fotoğraf, video ya da farklı bilgilerini sosyal medya platformlarında paylaşması anlamına gelmektedir. Ebeveynler bu paylaşımları bilgi almak, kendilerini ifade etmek, yardımlaşmak gibi olumlu sayılabilecek amaçlar ile yapmakla beraber sosyal medya platformlarının olumsuz sayılabilecek sonuçları da bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi sosyal medya ebeveynliğinin çocukların mahremiyeti açısından değerlendirilmesi gerektiğidir. Bu çalışma, sosyal medya platformlarında yapılan bu paylaşımların nedenleri ve sonuçlarının yanı sıra, bu paylaşımların yaygınlığı ve ebeveyn ve çocukların bu paylaşımlara olan bakış açısını da içermektedir. Araştırma sonuçlarından yola çıkarak, ebeveynler, uzmanlar ve çocuklar için sosyal medyanın faydalı kullanımına ve çocuk haklarının korunmasına yönelik farklı öneriler sunulacaktır. Buna ek olarak, akademik ya da uygulamalı alanlarda faydalı olabilecek farklı araştırmaların da önerilmesi planlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya ebeveynliği, sosyal medya, ebeveynlik, çocuk hakları

Sharenting: Representation and Protection of Children and Adolescents on Social Media Platforms

İlknur Çoban, Aysun Doğan
Ege University, Department of Psychology

Today social media platforms are widely used for various purposes. It is known that parents also use social media platforms for socializing, getting information and news, or meeting new people. Sharenting is defined as a parental behavior including sharing their child's photos, videos, or personal information on social media platforms. While parents engage in these sharing activities for positive purposes such as obtaining information, self-expression, and support, there are also negative consequences associated with social media platforms. One of the most significant concerns is the evaluation of social media parenting in terms of children's privacy. This study includes the reasons and consequences of sharenting on social media platforms, as well as the prevalence and the perspectives of both parents and children regarding sharing behavior on social media. Based on the research findings, recommendations will be provided for parents, experts, and children to promote the beneficial use of social media and protect children's rights. Additionally, suggestions for different studies that can be beneficial for academic and applied research are also addressed.

Keywords: Sharenting, social media, parenting, children rights

[S15]

Çocuk istismarı ve ihmaline yönelik bir farkındalık çalışması: İlgili tema ve sloganların belirlenmesi

Hilal Nazlı, Mert Koca, Sevil Bozkurt, Bircan Gündoğdu, Özge Sarıot Ertürk
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, Aydın.

Amaç: Çocuk istismarı ve ihmali önlenabilir toplumsal bir sorundur. Konuyla ilgili her düzeyde önleme çalışması önem taşımaktadır. İki basamaktan oluşan çalışmanın nitel kısmının tamamlanmasıyla etkililiği ortaya konmuş fotoğraf ve slogandan oluşan uyarılar, ikinci basamağı oluşturan 'Çocuk istismarı ve ihmali ebeveyn farkındalığı.' adlı önleyici bir projede kullanılacaktır. İlk basamak olan bu çalışmada, üzerinde çalışılacak olan ilgili temaların belirlenmesi ve temalara ilişkin proje sloganlarının oluşturulması hedeflenmektedir.

Yöntem: Çalışmanın bu basamağının örneklemini 18-51 yaşları arasındaki 20 kadın, 9 erkek toplam 29 katılımcı oluşturmaktadır. Üzerine çalışılacak temanın belirlenmesi ve sloganların oluşturulmasına katkı sağlayacak veriler odak grup görüşmesiyle toplanmıştır. İlk iki görüşme pilot deneme görüşmeleri olarak öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Sonraki iki görüşme ise ana hedef kitle olan ebeveynlerle yapılmıştır. 4 farklı grupla, toplam 4 oturumda gerçekleştirilen ve her biri 60-90 dakika süren görüşmelerde katılımcılara araştırmacılar tarafından alan yazın ışığında hazırlanmış, katılımcıların Çİİ hakkındaki düşünce ve tutumlarını anlamaya yönelik 5 soru sorulmuştur. Yanıtlar için içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi alan yazında yer alan Çİİ'ne ilişkin temalar (Fiziksel, Duygusal, Cinsel İstismar; İhmal, Zorbalık gibi) doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Nitel veri analizi, içerik analizi yöntemlerinden kodlama listesi kullanılarak çalışmanın odaklanacağı tema alanlarının belirlenmesine çalışılmıştır.

Bulgular: Odak grup görüşmelerinde öğrenci ve ebeveyn gruplarının verdiği yanıtlar karşılaştırıldığında, özellikle 'Çocuğa yönelik kabul edilemez/yanlış davranışlar' ve 'Çocuğa yönelik kabul edilebilir / doğru davranışlar' ile ilgili sorulara verilen yanıtlarda önemli benzerlikler olduğu görülmüştür. Öğrenciler ve ebeveynler, kodlama analizi frekansları dikkate alındığında benzer olarak daha fazla Duygusal İhmal ve Duygusal İstismar alt tiplerine değinmişlerdir. Bunun yanı sıra Zorbalık ve Kültürel/Sosyal Gerekeçli İstismar alt tiplerine daha az değinilmiştir. Araştırmanın detaylı analizleri ise halihazırda devam etmektedir.

Sonuç: İncelemeler sonucunda sıklıkla değinilen temaların, konunun önemli görülen yönünü; değinilmeyen temaların ise bilgi eksikliğiyle konunun bilinmeyen diğer yönünü oluşturduğu söylenebilir. Detaylandırılmış analizler ışığında tema üzerine hazırlanacak görsel ve sözel malzemelerle yapılması planlanan çalışmanın Çİİ konusundaki farkındalık üzerinde etkisi olabileceği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İhmal, İstismar, Önleme

An awareness study on child abuse and neglect: Related determination of themes and slogans

Hilal Nazlı, Mert Koca, Sevil Bozkurt, Bircan Gündoğdu, Özge Sarıot Ertürk
Aydın Adnan Menderes University, Department of Psychology, Turkey, Aydın.

Introduction: With the completion of the qualitative part of the two-step study, the stimuli consisting of photographs and slogans whose effectiveness has been demonstrated will be used in a preventive project called 'Parental awareness in child abuse and neglect', which constitutes the second step. This study, aims to determine the relevant themes and to create project slogans related.

Method: The sample for this step of the study consisted of 29 participants (20 women and 9 men) aged 18-51 years. The data were collected through focus group interviews. The first two interviews were conducted with students as pilot test interviews. The next two interviews were conducted with parents, the main target audience. In 4 sessions with 4 different groups, each lasting 60-90 minutes, the participants were asked 5 questions prepared by the researchers in the light of the literature and aimed at understanding the participants' thoughts and attitudes about Child Abuse and Neglect. Content analysis was conducted for the responses. Content analysis was carried out in line with the themes related to Child Abuse and Neglect (Physical, Emotional, Sexual Abuse, Neglect, Bullying).

Findings: When the responses of the student and parent groups were compared, it was seen that there were significant similarities in the responses to the questions related to 'Unacceptable/wrong behaviours towards the child' and 'Acceptable/right behaviours towards the child'. Participants mentioned Emotional Neglect and Emotional Abuse subtypes more frequently. On the other hand, Bullying and Culturally/Socially Motivated Abuse subtypes were mentioned less frequently. Detailed analyses of the research are still ongoing.

Conclusion: As a result, the themes that are frequently mentioned constitute the important aspect of the subject, while the themes that are not mentioned constitute the other unknown aspect of the subject due to lack of information.

Keywords: Abuse, Neglect, Prevention

[S16]

Çocuk ve ergenlere yönelik cinsel istismar olgularında intihara yol açan risk etmenleri

Tuğçe Kalaman¹, Fatih Hitami Usluoğulları², Mehmet Akif İnanıcı¹

¹Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı, İstanbul

²Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adli Tıp Kliniği, İstanbul

Amaç: Cinsel istismara uğradığı iddiası ile yönlendirilen çocuk ve ergenlerin sosyodemografik özellikleri, iddia edilen cinsel istismar tipi, istismarcı özellikleri, istismar süresi, ortaya çıkma şekli, süreçte destek alıp almaması yanında ruh sağlığı değerlendirme sonuçları ortaya konularak, intihar girişimi ile ilişkili risk etmenlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Adli yetkililer tarafından 2011-2022 yılları arasında Hastanemiz Çocuk Koruma Birimine, cinsel istismar iddiası yönünde rapor düzenleme talebi ile yönlendirilen 578 çocuk ve ergene ait dosya bilgileri geriye dönük olarak incelendi. Bunların içinden intihar girişiminde bulunan 88 (%15,3) çocuk ve ergen çalışmaya dahil edildi.

Bulgular: Cinsel istismara uğramış ve intihar davranışı gösteren 88 çocuk ve ergenin %95,5'i kız, %4,5'i erkektir. 8 ile 17 yaş aralığında olan çocuk ve ergenlerin yaş ortalaması 13,9'dur. İddia edilen cinsel istismar tipleri arasında cinsel penetrasyon (%78,4) ilk sıradır. Faillerin %98,9'unu erkekler oluştururken, yaş ortalamaları 25,9 idi. Ebeveyn medeni durumları incelendiğinde %30,6'sında parçalanmış aile öyküsü vardı. Olguların %80,7'sine fiziksel muayene yapıldı, bunların %57,9'unda ano-genital muayene bulgusu ve 7 olguda ise gebelik tespit edildi. Olguların tamamından psikiyatri konsültasyonu istenmiş olup %88,6'sına ruhsal tanı konulmuş; bunların ise %79,4'ü Major Depresif Bozukluk, %70,5'i Travma Sonrası Stres Bozukluğu idi.

Sonuç: Olguların büyük bir kısmında bir ruhsal bozukluk gelişirken, en sık görülen ruhsal bozukluk majör depresif bozukluktur. Cinsel istismar mağduru çocuk ve ergenlerde intihar davranışı için risk etmenlerinin belirlenebilmesi, gerekli önlemlerin alınması ve bu tür olgulara uygun yaklaşımın sağlanması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: cinsel istismar, çocuk, intihar

Risk factors associated with suicide attempts in cases of child and adolescent sexual abuse

Tuğçe Kalaman¹, Fatih Hitami Usluoğulları², Mehmet Akif İnanıcı¹

¹Marmara University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Istanbul

²Marmara University Pendik Training and Research Hospital, Department of Forensic Medicine, Istanbul

Objective: This study aims to evaluate risk factors associated with suicide attempts in cases of alleged child and adolescent sexual abuse by examining their sociodemographic characteristics, types of alleged sexual abuse, characteristics of perpetrators, duration of abuse, mode of disclosure, receiving support during the process, and mental health assessment results.

Methods: Case files of 578 children and adolescents referred to our Hospital's Child Protection Unit by legal authorities with allegations of sexual abuse between 2011 and 2022 were retrospectively reviewed. Among them, 88 (15.3%) individuals who had attempted suicide were included in the study.

Results: Among the 88 children and adolescents who experienced sexual abuse and attempted suicide, 95.5% were female and 4.5% were male. The mean age of the children and adolescents, ranging from 8 to 17 years, was 13.9. Among the alleged types of sexual abuse, sexual penetration (78.4%) ranked first. Perpetrators were 98.9% male, with an average age of 25.9. When examining parental marital status, 30.6% had a history of broken families. Physical examinations were performed on 80.7% of the cases, with 57.9% showing positive anogenital examination findings, and 7 cases revealing pregnancy. Psychiatric consultation was requested for all cases, with 88.6% diagnosed a mental health diagnosis; among them, 79.4% had Major Depressive Disorder, and 70.5% had Post-Traumatic Stress Disorder.

Conclusion: A majority of the cases developed a mental disorder, with Major Depressive Disorder being the most common.

Identifying risk factors for suicide attempts in children and adolescents who are victims of sexual abuse is crucial for implementing necessary precautions and providing appropriate interventions for such cases.

Keywords: child, sexual abuse, suicide

[S17]

Türkiye’de Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Çocuk Koruma Birimi: Üç Yıllık Deneyim

Nihal Durmaz¹, Burçin Özlem Ateş¹, Gözde Kandemir¹, Nadide Elmas Gülcü Ok¹, Hüseyin Balandız¹, Sait Özsoy¹, Murat Suman², Suzi Demirbağ¹, İlhami Süer¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²Afyon Çay Devlet Hastanesi

Giriş: Bu çalışmanın amacı Gülhane Çocuk Koruma Birimi (GÜLÇOK) tarafından takip edilen olgu serisinin retrospektif olarak incelenmesi ve Sağlık Bakanlığına bağlı hastaneler arasında yapılandırılmış ilk çocuk koruma ekibinin kurulması ve uygulamalarının işleyişini tanımlamaktır. **Gereç-Yöntem:** Bu çalışmada 2019 ile 2022 tarihleri arasında GÜLÇOK’ a başvuran istismar, ihmal tanısı ve şüphesi olan 134 olgu retrospektif olarak incelendi. **Bulgular:** Bu çalışmada çocuk istismarı tanısı alan yaşları 1 günlük-17 yaş arasında değişen 86’si (%64,2) kız, 48(%35,8)’i erkek toplam 134 çocuk değerlendirildi. Çocukların yaş ortalamaları 9.87±5.99 idi. Kız çocukları erkek çocuklara göre daha fazla fiziksel ve cinsel istismara maruz kalırken, erkek çocukları kız çocuklara göre daha fazla ihmale maruz kalmaktadır (%53,3)(p=0.005). 0-2 yaşta ihmal oranı ve 13-18 yaşta ise cinsel istismar oranı (%72.7) istatistiksel olarak daha yüksektir (p=0.001). **Sonuçlar:** Türkiye’de çocuk istismar ve ihmalinin sorun olarak algılanması çok yenidir. Çocuk koruma birimi ve merkezlerinin sayısı artmaktadır. Ancak hastane temelli bu merkezler daha çok üniversite hastanelerinde bulunmaktadır. Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde planlanacak çocuk koruma birimleri hem daha fazla sayıda çocuğa hizmet verecek hem de Türkiye’de çocuk istismarı ve ihmali sıklığını çok daha doğru tespit edilmesine katkıda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: İstismar, ihmal, çocuk koruma birimi, çocuk

The child protection team in a tertiary care center in Turkey: There years experience

Nihal Durmaz¹, Burçin Özlem Ateş¹, Gözde Kandemir¹, Nadide Elmas Gülcü Ok¹, Hüseyin Balandız¹, Sait Özsoy¹, Murat Suman², Suzi Demirbağ¹, İlhami Süer¹

¹Health Sciences University Gulhane Training and Research Hospital

²Afyon Çay State Hospital

Introduction: The purpose of this study is to retrospectively review the case series followed by GÜLÇOK and to describe the establishment and functioning of the first child protection team structured among hospitals affiliated with the Ministry of Health. **Method**

This study retrospectively analyzed Gulhane Child Protection Unit’s (GÜLÇOK) patients that were diagnosed with abuse and neglect between 2019 and 2022. Analyzes were performed using the SPSS 22 software program.

Results: A total of 134 children, 86 (64.2%) girls and 48 (35.8%) boys, aged 1 day to 17 years were studied in GULÇOK. The mean age of the children evaluated in GULÇOK was 9.87 ± 5.99 years. It was found that girls were more often physically and sexually abused (71% and 85%, respectively) than boys. The cases of neglect were higher in boys than in girls (53.3%) (p=0.005). The rate of neglect was higher than the rate of sexual abuse at ages 0-2 years (30%) and the rate of sexual abuse was statistically higher than the rate of neglect at ages 13-18 years (72.7%) (p=0.001).

Conclusion: The perception of child abuse and neglect as a problem in Turkey is still very recent. The number of child protection facilities and centers are increasing. However, these hospital-based centers are mostly located in university hospitals. Therefore child protection units will contribute to a more accurate determination of the incidence of child abuse and neglect in Turkey. In addition, increasing the number of departments will ensure communication between departments, increase knowledge and experience regarding the interventions to be carried out, and strengthen the equipment of physicians in this regard.

Keywords: Abuse, neglect, child protection team, child

[S18]

Çocuk İzlem Merkezi olguları üzerinden İstanbul Anadolu yakasındaki çocuk cinsel istismarının değerlendirilmesi: 2019'dan 2022'ye retrospektif bir çalışma

Yusuf Emre Saraç¹, Gizem Çokçevik², Safa Serhat Tepe², Özlem Durma², Sıtkı Tıplamaz², Fatih Hitami Usluoğulları¹, Mehmet Akif İnanıcı²

¹Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adli Tıp Kliniği, İstanbul

²Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı, İstanbul

Amaç: Bu çalışmada 2019-2022 yıllarında Merkeze başvuran vakalar retrospektif incelenerek tanımlayıcı bilgilerin (yaş, cinsiyet, şüpheliye ait veriler, alkol/madde kullanımı, cinsel istismar iddiasının niteliği, sayısı, yeri, bildirimde kadar geçen süre gibi) paylaşılması ve literatür eşliğinde tartışılması amaçlanmıştır.

Yöntem-Gereçler: 2019-2022 tarihleri arasında Çocuk İzlem Merkezine başvuran tüm olgular geriye dönük olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Bu Merkeze belirtilen tarih aralığında 1633 çocuk cinsel istismara maruz kaldığı iddiası ile başvurmuştur.

2019 yılında 44 erkek (ortalama yaş 8,5 yıl), 172 kız (ortalama yaş 11,33 yıl); toplamda 216 vaka, 2020 yılında 71 erkek (ortalama yaş 10,15 yıl), 282 kız (ortalama yaş 13,12 yıl); toplamda 353 vaka, 2021 yılında 63 erkek (ortalama yaş 9,7 yıl), 282 kız (ortalama yaş 13 yıl); toplamda 345 vaka, 2022 yılında 137 erkek (ortalama yaş 10,46 yıl), 582 kız (ortalama yaş 14,08 yıl); toplamda 719 vaka bu merkezde değerlendirilmiştir.

İddia edilen fail ile mağdur arasında birinci derece akrabalık ilişkisi (dar kapsamlı enest) olan vakalar incelendiğinde; 2019 yılında 44 vaka; 2020 yılında 53 vaka; 2021 yılında 58 vaka; 2022 yılında 62 vaka Merkezimize başvurmuştur. Bu sayılara ikinci ve sonrasındaki derece akraba (dede, amca, dayı, teyze, hala...vb) olan kişiler dahil değildir.

Başvuran çocukların uyruklarına göre incelendiğinde; 2019 yılında 13, 2020 yılında 27, 2021 yılında 16, 2022 yılında 30 yabancı ülke vatandaşı vaka Merkezimizde değerlendirilmiştir.

Sonuçlar: Yaklaşık 5,5 milyon nüfusu örnekleyen bu merkezdeki verilerin bilimsel olarak irdelenmesi ülkemizdeki çocuk cinsel istismarını anlama ve bu soruna çözüm üretme açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk istismarı, Çocuk İzlem Merkezi, Enest, Reviktimizasyon

Evaluation of Child Sexual Abuse cases in the Child Advocacy Center on the Anatolian side of Istanbul: A retrospective study from 2019 to 2022

Yusuf Emre Saraç¹, Gizem Çokçevik², Safa Serhat Tepe², Özlem Durma², Sıtkı Tıplamaz², Fatih Hitami Usluoğulları¹, Mehmet Akif İnanıcı²

¹Marmara University, Pendik Training and Research Hospital, Department of Forensic Medicine, Istanbul

²Marmara University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Istanbul

Objective: This study aims to retrospectively analyze cases referred to the Child Advocacy Center between 2019 and 2022, reporting descriptive information (age, gender, data related to the suspect, alcohol/drug use, nature of sexual abuse allegations, number of incidents, location, time elapsed until reporting, etc.), and discussing these findings in light of the current literature.

Methods-Materials: All cases presented to the Child Advocacy Center between 2019 and 2022 were evaluated retrospectively.

Results: During the restricted time period, a total of 1633 cases of child sexual abuse were reported to this center. In 2019, there were 44 male cases (mean age 8.5 years) and 172 female cases (mean age 11.33 years); total 216 cases. In 2020, there were 71 male cases (mean age 10.15 years) and 282 female cases (mean age 13.12 years); total 353 cases. In 2021, there were 63 male cases (mean age 9.7 years) and 282 female cases (mean age 13 years); total 345 cases. In 2022, there were 137 male cases (mean age 10.46 years) and 582 female cases (mean age 14.08 years); total 719 cases.

The cases whose have first-degree kinship between the alleged perpetrator and the victim, numbers were as follows: in 2019, 44 cases; in 2020, 53 cases; in 2021, 58 cases; and in 2022, 62 cases.

Regarding the nationality of the reported children, there were 13 cases in 2019, 27 cases in 2020, 16 cases in 2021, and 30 cases in 2022 from foreign countries.

Conclusions: Analyzing the data from this center, which samples approximately 5.5 million people, is of significant importance in comprehending child sexual abuse in our country and finding solutions to address this issue.

Keywords: Child abuse, Child Advocacy Center, Incest, Revictimization

[S19]
Cinsel istismar iddiası nedeniyle fizik muayenesi yapılan çocukların muayene bulgularının değerlendirilmesi

Fatih Hitami Usluoğulları¹, Özlem Durma², Safa Serhat Tepe², Gizem Çokçevik², Sıtkı Tıplamaz², Yusuf Emre Saraç¹, Mehmet Akif İnancı²

¹Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adli Tıp Kliniği, İstanbul

²Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı, İstanbul

Cinsel istismar tanımı gereği meydana geliş şeklinin geniş bir yelpazesi (pornografik görüntü izletmekten, penetrasyon içeren ilişki şekline kadar) olması nedeni ile istismarın meydana geliş şekline bağlı olarak fizik muayene bulgularının farklı olacağı tahmin edilen bir durumdur. Bu çalışmamızda 2019-2022 yıllarında merkezimize başvuran ve fizik muayenesi yapılan vakalar retrospektif olarak incelenerek tanımlayıcı bilgilerin paylaşılması amaçlanmaktadır. Merkezimizde 2023 yılına kadar 1633 çocuk cinsel istismara maruz kaldığı iddiası ile değerlendirilmiştir. 1633 vakanın 568'ine fizik muayene yapılmıştır. Bu vakaların yıllara göre dağılımı şöyledir: 2019 yılında 8 erkek (ortalama yaş 9,37 yıl), 36 kız (ortalama yaş 13,64 yıl); toplamda 44 vaka, 2020 yılında 23 erkek (ortalama yaş 11,13 yıl), 132 kız (ortalama yaş 13,42 yıl); toplamda 155 vaka, 2021 yılında 19 erkek (ortalama yaş 11,1 yıl), 136 kız (ortalama yaş 13,42 yıl); toplamda 155 vaka, 2022 yılında 41 erkek (ortalama yaş 10,61 yıl), 173 kız (ortalama yaş 12,74 yıl); toplamda 214 vaka. Bu vakaların hepsinde penetrasyona maruz kalma iddiası veya kuvvetli şüphesi vardır. Erkek çocuklar kız çocuklara göre daha az penetrasyon içeren ancak daha küçük ortalama yaşlarda istismara maruz kalmışlardır.

Anahtar Kelimeler: adli tıp, çocuk istismarı, çocuk izlem merkezi

Evaluation of physical examination findings in children undergoing physical examination due to allegations of sexual abuse

Fatih Hitami Usluoğulları¹, Özlem Durma², Safa Serhat Tepe², Gizem Çokçevik², Sıtkı Tıplamaz², Yusuf Emre Saraç¹, Mehmet Akif İnancı²

¹Marmara University Pendik Training and Research Hospital, Department of Forensic Medicine, İstanbul

²Marmara University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, İstanbul

The wide range of forms in which sexual abuse can occur, spanning from exposure to pornographic material to incidents involving penetration, implies that the physical examination findings could vary based on the nature of the abuse. In this study, we aim to retrospectively analyze cases that presented to our center between 2019 and 2022, underwent physical examinations, and share descriptive information. Up until the year 2023, our center evaluated allegations of child sexual abuse in 1633 cases. Among these, 568 cases underwent physical examinations. The distribution of these cases across years is as follows: In 2019, there were a total of 44 cases, comprising 8 males (average age 9.37 years) and 36 females (average age 13.64 years). In 2020, the total was 155 cases, with 23 males (average age 11.13 years) and 132 females (average age 13.42 years). In 2021, the total was again 155 cases, with 19 males (average age 11.1 years) and 136 females (average age 13.42 years). In 2022, there were 214 cases, consisting of 41 males (average age 10.61 years) and 173 females (average age 12.74 years). In all of these cases, there was either an allegation or strong suspicion of penetration. Male children experienced less penetration on average compared to female children, but they were subjected to abuse at a younger age.

Keywords: child abuse, child protection unit, forensic medicine

[S20]

Olgu örnekleri ile çocuk korumada ev ziyaretleri

Ferda Karadağ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Gülhane Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara

Çocuk koruma alanında ev ziyaretlerin, aile dinamiklerinin ve ihtiyaçlarının anlaşılmasında, ebeveyn-çocuk ilişkisinin geliştirilmesinde, çocuğun gelişimsel ihtiyaçlarının uygun ebeveynlik becerileri ile karşılanmasında, çocuk istismarının ve ihmalinin önlenmesinde etkili bir yöntem olduğu bilinmektedir. Özellikle son yıllarda erken yaşam deneyimlerinin beyin gelişimine, çocukların sosyal ve duygusal gelişimine olan etkisinin anlaşılması ile ev ziyaretleri programlarına verilen önem artmıştır. Ev ziyaretleri çocuk istismarına ve ihmaline neden olan evdeki olumsuz koşulların anlaşılmasını ve bu koşulların iyileştirilmesini sağlayabilir. Ebeveyn çocuk arasındaki etkileşimlerin ev ortamında gözlemlenmesi ile ebeveynlik becerileri ve tutumları üzerinde çalışılabilir. Özellikle küçük çocukların korunmasında multidisipliner ekipler (hemşire, çocuk gelişim uzmanı, psikolog vb.) tarafından yürütülen yapılandırılmış ev ziyaretleri programları ile kalıcı davranış değişiklikleri sağlanabilir. Ailenin ihtiyaçlarına göre bu programlarının sıklığı haftada bir ile ayda bir arasında değişmekte, ziyaret süresi 1 ile 2 saat arasında olmakta, program birkaç aydan birkaç yıla kadar sürebilmektedir. Başarılı bir ev ziyareti programlarının temel bileşenleri aile katılımı, uzmanın yeterliliği ve ailenin ihtiyaçlarına uygun içeriğin olmasıdır. Ebeveynlerin yetkinliğine saygı göstermek ve ailenin güçlü yanlarına dayalı ve güçlendirme odaklı yaklaşımları kullanmak (ortak karar almayı da içeren) ebeveynlerle ilişki kurmanın ve ebeveynlerin programlara katılma motivasyonlarını artırmanın kritik bir yoludur. Ebeveynin ruhsal hastalığının, madde bağımlılığının ve aile içi şiddetin olması ise işbirliğini zorlaştırmaktadır. Çocuklara yönelik kötü muamelenin uzun vadeli sonuçları göz önüne alındığında, risk altındaki ailelere ulaşmak için ev ziyareti programlarının daha fazla kullanılması gerektiği açıktır. Ancak ev ziyaretlerinin artan önemine rağmen bu programların içeriğinin geliştirilmesi, uzmanların sayısının artırılması, ayrıca sosyal hizmet okullarında bu programlara yönelik eğitimlere daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk koruma, Ev ziyaretleri, Sosyal çalışmacı

Home visits in child protection with case examples

Ferda Karadağ

University of Health Sciences, Faculty of Health Sciences, Gulhane Department of Social Work, Ankara

In the field of child protection, it is known that home visits are an effective method in understanding family dynamics and needs, developing parent-child relationship, meeting the developmental needs and preventing child abuse and neglect. Especially in recent years, the importance given to home visit programs has increased with the understanding of the impact of early life experiences on the development of the brain and the social and emotional development of children. Home visits can help to understand and improve the negative conditions in the home that cause child abuse and neglect. Parenting skills and attitudes can be studied by observing the interactions between parents and children in the home environment. Permanent behavioral changes can be achieved through structured home visits programs conducted by multidisciplinary teams especially in the protection of young children. Depending on the needs of the family, the frequency of these programs varies between once a week and once a month, the visit duration is between 1 and 2 hours, and the program can last from a few months to several years. Key components of a successful home visitation program are family involvement, professional competence, and content appropriate to the family's needs. Respecting parents' competence and using family strengths and empowerment-focused approaches (including joint decision-making) is a critical way to engage with parents and increase their motivation to participate in programs. Parent's mental illness, substance abuse and domestic violence make cooperation difficult. Given the long-term consequences of child maltreatment, it is clear that more use of home visiting programs is needed to reach families at risk. However, despite the increasing importance of home visits, it is understood that the content of these programs should be improved, the number of experts should be increased, and more emphasis should be placed on training for these programs in social work schools.

Keywords: Child protection, Home visits, Social worker

[S21]
Ege Üniversitesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı'nda Çocuk İstismarı Ve İhmali Olarak Değerlendirilen Olguların Klinik Ve Demografik Özellikleri

Merve Tosyalı, Feyza Koc

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bilim Dalı, İzmir

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı'nda çocuk istismarı ve ihmali tanısı ile değerlendirilen olguların klinik ve demografik özelliklerinin belirlenmesidir.

YÖNTEM: Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı'nda Ocak 2021-Ağustos 2023 tarihleri çocuk istismarı/ihmali tanısı alıp bildirim yapılan olgular çalışmaya alındı. İzmir'de cinsel istismar şüphesi olan olgular Çocuk İzlem Merkezi'nde değerlendirildiği için, bu çocuklar çalışma dışında bırakıldı. Olguların yaş, cinsiyet, aile tipi, anne-baba eğitimi, istismar tipi, istismarcının özellikleri ve istismarın gerçekleştiği yer gibi özellikleri kaydedildi. Ayrıca olguların yasal süreçte yapılan izlemleri de kaydedildi.

BULGULAR: Olguların %64'ü erkek, %36'sı kız olmak üzere toplam 25 olgu değerlendirildi. Median yaşı 1,67 yıl (min:0,14-max:17,92 yıl) idi. Bu olguların %44'ü fiziksel istismar, %56'sı ihmali olarak değerlendirildi. Olguların %10'una duygusal istismar, %20'sine eğitim ihmali eşlik ediyordu. Olguların %52'si il merkezinde, %48'i ilçede oturmaktaydı. Ailelerin %68'inin ekonomik durumlarının kötü olduğu öğrenildi. Çalışmadaki olguların %80'i çekirdek aile, %20'si parçalanmış aile yapısına sahipti. Olguların %80'inde istismarın gerçekleştiği yer çocuğun yaşadığı ev, %20'sinde sokak olarak saptandı. İhmali ya da istismarı yapan kişi olguların %12'sinde yalnızca baba, %36'sında yalnızca anne, %48'inde ise anne ve baba idi.

İhmali olarak değerlendirilen çocukların, 3'ü suda boğulma, 3'ü kostik madde içme, 2'si madde kullanımı, 1'i kısa süreli düzelen açıklanamayan olay, 1'i ani bebek ölüm sendromu tanısı aldı. Fiziksel istismar olguların 4'üne sarsılmış bebek sendromu tanısı konuldu. Olguların 3'ü ölümle sonuçlandı.

Bildirimi yapılan olgulardan 16'sı sağlık tedbiri, 6'sı aile danışmanlığı tedbiri, 2'si çocuğun aileden uzaklaştırılması kararı ile sonuçlanmıştır. Ayrıca 3 olguda istismarcı kişinin adli süreci devam etmektedir.

SONUÇ: Çocuk istismarı ve ihmali konusunda hekilere önemli sorumluluklar düşmektedir. İstismar ve ihmali şüphesi taşıyan her vakaya dikkatli bir şekilde yaklaşmak gerekir. Tanı konulduktan sonra çocukların yaşadıkları durumun adli ve hukuki makamlara bildirim yapılması ikincil bir örselenme veya istismar vakasının devamının önüne geçilmesi için çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, İstismar, İhmali

Clinical and Demographic Characteristics of Cases Evaluated as Child Abuse and Neglect in Ege University Department of Social Pediatrics

Merve Tosyalı, Feyza Koc

Ege University Faculty Of Medicine, Department of Child Health and Diseases, Division of Social Pediatrics, İzmir

Aim: This study aims to determine the clinical and demographic characteristics of the cases evaluated with the diagnosis of child abuse and neglect (CAN) Department of Social Pediatrics, Ege University,

METHOD: Cases diagnosed and reported as CAN between January 2021 and August 2023 at Department of Social Pediatrics, were included in the study. Case-specific data such as age, gender, family type, parent education, type of abuse, characteristics of the perpetrator and location where the abuse occurred were recorded. In addition, the follow-up of the cases during the legal process was also recorded.

RESULTS: A total of 25 cases (64% male and 36% female) were evaluated. Median age was 1.67 years. 44% of these cases were physical abuse, and 56% were neglect. 10% of the cases were accompanied by emotional abuse, and 20% by educational neglect. 52% of the cases lived in the city center. 20% of the cases had broken family structures. In 80% of the cases, the place where the abuse occurred was determined to be the home where the child lived. The person doing the neglect or abuse was father in 12% of the cases, mother in 36%, and mother and father in 48%.

The diagnoses of the children evaluated as CAN included drowning in water, drinking caustic substances, substance use, unexplained events that resolved for a short time, sudden infant death syndrome, and shaken baby syndrome.

Of the reported cases, 16 resulted in health measures, six resulted in family counseling measures, and two resulted in the decision to remove the child from the family.

CONCLUSION: Any case of suspected CAN should be approached carefully. After diagnosis, it is crucial to report the situation experienced by children to judicial and legal authorities to prevent the continuation of a secondary trauma or abuse case.

Keywords: Child, Abuse, Neglect

[S22]
Çocukluk çağı ihmal-istismar yaşantısı bulunan yetişkin hükümlülerin bağımlılık ve kriminal özelliklerinin incelenmesi

Esin Zengin Taş¹, Fatma Dilek Şeker²

¹izmir kavram meslek yüksekokulu, sosyal hizmetler programı, izmir

²trabzon üniversitesi, psikoloji bölümü, trabzon

Amaç: Bu araştırma ile çocukluk çağı ihmali ve istismarı yaşantısı bulunan yetişkin hükümlülerin bağımlılık ve kriminal özelliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel desende bu araştırmanın örneklemini 230 (46 ihmal yaşantısı olan, 184 ihmal yaşantısı olmayan) yetişkin hükümlü oluşturmaktadır. Çalışmada hükümlülerin kişisel ve kriminolojik bilgilerini içeren bilgi formu ve Bağımlılık Profil İndeksi (BAPİ) kullanılmıştır. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistikler ve pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. **Bulgular:** İhmal ve istismar yaşantısı olan hükümlülerin yaş ortalaması 32.56 ± 9.44 olup %58,7'sinin bekâr olduğu, %78,3'ünün travmatik olay geçmişinin bulunduğu, %67,4'ünün aile içerisinde fiziksel şiddete maruz kaldığı, %65,2'sinin intihar düşüncesinin bulunduğu, %50'sinin kendine zarar verme davranışının olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İhmal yaşantısı olan hükümlülerin bağımlılık özellikleri incelendiğinde %82,6'sının hayat boyu madde kullanım davranışının bulunduğu, %34,8'inin hemen hemen her gün madde kullanımının olduğu, %69,6'sının çoklu madde kullandığı, %76,1'inin aile ve çevresinde madde kullanan kişilerin bulunduğu ve %78,3'ünün hayat boyu üçten fazla kez esrar, % 43,3'ünün ekstazi ve %34,8'inin metamfetamin kullandığı saptanmıştır. İhmal yaşantısı olan hükümlülerin kriminal özellikleri incelendiğinde %73,9'unun mükerrer suçlu olduğu, %60,9'unun ailesinde suç öyküsünün bulunduğu, %54,3'ünün uyuşturucu kaynaklı suçlar nedeniyle ceza infaz kurumunda bulunduğu ve %67,4'ünün en az bir kez denetimli serbestlik tedbiri aldığı saptanmıştır. Araştırmada hipotezleri test etmek için pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucuna göre ihmal yaşantısı olan hükümlülerde fiziksel şiddet ile hayat boyu madde kullanımı arasında pozitif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır ($p < 0.05$).

Sonuç: Araştırma sonucunda çalışmaya katılan ve çocukluk çağı ihmal ve istismar yaşantısı bulunan hükümlülerin hayat boyu madde kullanım oranlarının yüksek olduğu ve kriminal özellikleri bakımından mükerrer suç, ailede suç öyküsü, geçmişte denetimli serbestlik tedbiri öyküsü ve çoğunlukla uyuşturucu kaynaklı suç öyküsü özelliklerinin olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: bağımlılık, çocukluk çağı ihmali ve istismarı, hükümlü

Examination of addiction and criminal characteristics of adult offenders with a history of childhood neglect and abuse

Esin Zengin Taş¹, Fatma Dilek Şeker²

¹izmir kavram vocational school, social services department, izmir

²trabzon University, department of psychology, trabzon

Purpose: This research aims to examine the addiction and criminal characteristics of adult offenders who have experienced childhood neglect and abuse.

Method: This research, with a descriptive cross-sectional design, consists of a sample of 230 adult offenders (46 with a history of neglect and). A data form including personal and criminological information of the offenders and the Addiction Profile Index were used in the study. Descriptive statistics and Pearson correlation analysis were employed in data evaluation.

Findings: It was found that 78.3% had a history of traumatic events, 67.4% had experienced physical violence within their families, 65.2% had contemplated suicide, and 50% had engaged in self-harming behaviors. When examining the addiction characteristics of offenders with a history of neglect and abuse, it was determined that 82.6% had a lifetime history of substance use, 34.8% used substances nearly every day, 69.6% used multiple substances, 76.1% were surrounded by substance-using individuals in their family and social circles, and 78.3% had used marijuana more than three times in their lifetime, while 43.3% had used ecstasy, and 34.8% had used methamphetamine. Regarding the criminal characteristics of offenders with a history of neglect, it was found that 73.9% had a history of repeated offenses, 60.9% had a family history of criminal behavior, 54.3% were in correctional facilities due to drug-related offenses, and 67.4% had been placed on probation at least once. Pearson correlation analysis was conducted to test hypotheses in the research. According to the analysis, a positive and significant relationship was found between physical violence and lifetime substance use among offenders with a history of neglect.

Conclusion: As a result of the research, it was determined that the participants who had experienced childhood neglect and abuse had high rates of lifetime substance use, and in terms of criminal characteristics, they exhibited features such as repeated offenses, a family history of criminal behavior, a history of past probation, and predominantly drug-related offense histories.

Keywords: addiction, childhood neglect and abuse, offender

[S24]

COVID-19 pandemisinin çocuklar üzerindeki psikolojik etkileri: Bioekolojik perspektiften bir inceleme

Ezgi Yıldız¹, Ilgın Gökler Danışman²

¹TED Üniversitesi Lisansüstü Programlar Enstitüsü, Gelişim Odaklı Klinik Çocuk ve Ergen Psikolojisi, Ankara; Munzur Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Tunceli

²TED Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, Ankara

COVID-19 pandemisi tüm dünyayı etkileyen bir felaket olmuş ve ruh sağlığı için ciddi bir tehdit haline gelmiştir. Bu çalışma, pandeminin çocuklar üzerindeki duygusal ve davranışsal etkilerini Bronfenbrenner'in biyoekolojik teorisi çerçevesinde incelemeyi amaçlamıştır. Bu teoriye göre, bireysel farklılıklardan olan çocuğun duygu düzenleme becerisinin, mikrosistem düzeyinde yer alan aile koruyucu faktörlerin ve mezosistemde bulunan okul-aile ilişkilerinin çocuğun pandemi dönemindeki davranışsal ve duygusal problemlerini nasıl yordadığı incelenmiştir. Çocuğun uzak çevresinden bireysel farklılıklarına doğru gidildikçe değişkenlerin etki büyüklüğünün artacağı ve tüm faktörlerin çocukların sorunlarını anlamlı olarak negatif yönde yordayacağı öngörülmüştür. 4-11 yaş arasında çocuğu olan 238 anne, çocukları için bilgi veren kişi olarak katılmıştır. Katılımcılardan Duygu Düzenleme Ölçeği, Aile Koruyucu Faktörler Anketi, Okul Etkileşim Anketi, ve Karantınanın Çocukları Üzerindeki Duygusal ve Davranışsal Etkilerine İlişkin Ebeveyn Algısı Ölçeğini çevrimiçi ortamda doldurmaları istenmiştir. Hiyerarşik regresyon analizi kullanılan çalışmanın sonuçlarına göre, çocukların duygu düzenleme becerileri ve aile koruyucu faktörleri pandemiye bağlı sorunları negatif yönde yordadığı, duygu düzenleme becerisinin etkisinin ise aile koruyucu faktörlerinden daha fazla olduğu bulunmuştur. Okul-aile etkileşiminin çocuğun sorunları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamıştır. Elde edilen bulgular, bireysel farklılıkların ve çevresel faktörlerin kriz ve afet durumlarında çocuklarda ortaya çıkabilecek sorunlar üzerindeki etkileri ve mekanizmaları hakkında önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: bioekolojik teori, pandeminin çocuklardaki psikolojik etkisi, duygu düzenleme, aile koruyucu faktörleri, okul-aile ilişkisi

The psychological effects of COVID-19 pandemic on children: An investigation from bioecological perspective

Ezgi Yıldız¹, Ilgın Gökler Danışman²

¹TED University Graduate School, Developmental Focused Clinical Child and Adolescent Psychology Program, Ankara; Munzur University Faculty of Letters, Department of Psychology, Tunceli

²TED University Faculty of Arts and Sciences, Department of Psychology, Ankara

The COVID-19 pandemic has been a disaster affecting the whole world and has become a serious threat to mental health. This study aimed to examine the emotional and behavioral effects of the pandemic on children within the framework of Bronfenbrenner's bioecological theory. According to this theory, it was examined how the child's emotion regulation ability, which is one of the individual differences, family protective factors at the microsystem level, and school-family relations in the mesosystem predict the child's emotional and behavioral problems due to the pandemic. It was predicted that the effect size of the variables would increase as we move from the child's distant environment to individual differences and all factors would predict children's problems negatively. 238 mothers with children between the ages of 4-11 participated as informants for their children. Participants were asked to complete the Emotion Regulation Scale, the Family Protective Factors Questionnaire, the School Interaction Questionnaire, and the Parental Perceptions of the Emotional and Behavioral Effects of Quarantine on Their Children Scale online. According to the results of the study using hierarchical regression analysis, it was found that children's emotion regulation skills and family protective factors negatively predicted pandemic-related problems, and the effect of emotion regulation skills was greater than family protective factors. School-family interaction did not have any effect on children's problems. The findings provide important data on the effects and mechanisms of individual differences and environmental factors on children's problems in times of crisis and disasters.

Keywords: bioecological theory, the psychological impact of the pandemic on children, emotion regulation, family protective factors, school-family relationship

[S25]

Afet Sonrası Çocuk Ruh Sağlığı Alanında Hizmet Veren Profesyonellerin Karşılaştığı Terapötik Zorluklar

İsmail İnan

Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Klinik Psikoloji Ana Bilim Dalı, Ankara

Büyük toplumsal felaketler ve afetler fiziksel, sosyal ve ekonomik anlamda bir yıkıma yol açtığı gibi bireyin ruhsallığında da önemli bir etki yaratmaktadır. Bu durumda çocuk ruh sağlığının korunması önemli bir konu haline gelmektedir. Çocuk ruh sağlığı alanında uzmanlığı olan ve bu alanda çalışanların karşılaştıkları spesifik durumlar ve sorunsallar vardır. Çocuk alanından çalışmanın beraberinde getirdiği özel konular ve afet sonrasına özgü durumlar, bu spesifik durumlara ve sorunsallara zemin hazırlamıştır. Ruh sağlığı profesyonelinin afetten etkilenmiş çocuğa karşı aktarımı dikkate alınması gereken önemli konulardan bir tanesidir. Karşı aktarımın farkına varmak ve bunu terapötik anlamda işlevsel bir hale getirmek ruh sağlığı profesyonelinin temel amaçlarından bir tanesidir. Profesyonelin kişisel tarihçesi, önceki kayıp yaşantıları ve çözülmemiş meseleleri bu süreçte ortaya çıkabilir. Mağdurla özdeşim ruh sağlığı profesyonelinin terapötik ilişkiyi bozabilecek ölçüde çocuğa empati yapması ve çocukla arasına gerekli mesafeyi koyamaması anlamında dikkate değer bir noktadır. Ruh sağlığı profesyonelinde tanık olduğu durumlar karşısında birçok duygu oluşabilir ve afet durumlarında en sık ortaya çıkan duygulardan bir tanesi suçluluktur. Hayatta kalan ruh sağlığı profesyonelinde birçok açıdan kayıp yaşamış çocuk karşısında suçluluk duygusu hakim olabilir. Bunlarla birlikte travmatik olaylar bireyin yaşamış olduğu önceki travmaları gün yüzüne çıkarır ve ruh sağlığı profesyonelinin geçmiş travmaları terapötik sürecin yavaşlamasına veya çerçevesinden çıkmasına neden olabilir. Afet durumlarında hem ruhsal hem fiziksel anlamda yoğun çalışma ruh sağlığı profesyoneli açısından tükenmişlik riskini beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda profesyonelinin etik sınırlar içerisinde kalması ve çalışmasını olabilecek en yararlı şekilde sürdürebilmesi için süpervizyon alması, paylaşım gruplarına katılması, kendi yetkinlik sınırlarını tanıması kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Afet, aktarım, çocuk ruh sağlığı profesyoneli, terapötik zorluklar

The Therapeutic Challenges Faced by Professionals Working in the Field of Child Mental Health after a Disaster

İsmail İnan

Hacettepe University Faculty of Letters, Department of Clinical Psychology, Ankara

Major disasters not only lead to physical, social, and economic devastation but also have a significant impact on an individual's psychological well-being. The preservation of children's mental health has become an important issue. Professionals with expertise in child mental health face specific situations and challenges in this field. Special issues arising from working in the field of child psychology and situations unique to post-disaster scenarios have paved the way for these specific circumstances and challenges. The transference of the mental health professional towards the child affected by the disaster is one of the important issues to consider. Recognizing this transference and making it functionally effective in a therapeutic sense is one of the primary goals of mental health professionals. The professional's personal history, previous experiences of loss, and unresolved issues may surface during this process. Empathy towards the child to the extent that it disrupts the therapeutic relationship and the inability to establish the necessary distance from the child are significant points to consider in terms of identification with the victim. In the face of situations witnessed by mental health professionals, various emotions can arise, and one of the most common emotions in disaster situations is guilt. The mental health professional who has survived may feel a sense of guilt in the face of children who have experienced loss in many ways. Additionally, traumatic events bring an individual's previous traumas to the surface and may slow down or disrupt the therapeutic process for mental health professionals. In disaster situations, intense work both mentally and physically carries the risk of burnout for mental health professionals. In this context, receiving supervision, participating in sharing groups, and recognizing one's own competency limits are critically important for professionals to stay within ethical boundaries and continue their work in the most beneficial way possible.

Keywords: Child mental health professionals, disaster, therapeutic challenges, transference

[S26]
Deprem Sonrasında Eğitimde Kapsayıcılık: Öğretmen ve Ebeveynlerin Gözünden Nakille Gelen Öğrencilerin Deneyimleri

Ayşe Beyazova

Istanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Merkezi

Deprem sonrasında farklı illere nakledilen öğrencilerin eğitim deneyimini kapsayıcılık açısından görmeyi hedefleyen araştırma Mart-Haziran 2023 tarihlerinde Mersin ve İstanbul'da ilkökul ve ortaokul öğretmenleriyle ve ebeveynlerle nitel yöntemle yürütülmüştür. Çalışmada okula uyum deneyimleri öğretmenleri ve ebeveynleri tarafından paylaşılan ilkökul ve ortaokul öğrencileri arasında mülteci öğrenciler de yer almaktadır. Eğitimde kapsayıcılık okulun öğrencilerin farklı gereksinimlerine uyum sağlamasıdır. Akademik başarı seviyesine yönelik beklentilerde, müfredatta, derslerde, ödevlerde ve sınavlarda esneklik, okul ve öğretmenlerin ailelerle birebir etkileşim sağlaması, psiko-sosyal destek sağlanması, sosyal yardımlar okullarda alınan önlemler arasındadır. Ancak tüm önlemlerin kapsayıcılığı sağlamaya dönük ve hak temelli biçimde alınması önemlidir. Çalışma depremden doğrudan etkilenen öğrenciler için okullarda "depremdede" ya da "misafir" terimlerinin ve bu öğrencilere yaklaşım için "kucaklama" kavramının yaygın kullanıldığını ortaya koymaktadır. Çocukları depremlerle ifade etmeyen, onlara geçicilik atfetmeyen, onlarla eşitler ilişkisi kuran ve onları birey olarak güçlendiren, hak temelli kavramsallaştırmalar önemlidir. Okula devamlılığı sağlama ve öğrencilerin okula bağlı güçlendirmede öğretmenlerin ilgisi, yakınlığı ve olumlu tutumlarının çok etkili olduğu belirtilmiştir. Psikososyal destek öğrencilerin güven oluşturmada kritik rol oynamıştır. Afetler sonrasında öğretmenlerin ihtiyaç duydukları psikososyal desteğe veya diğer desteklere erişimlerini sağlamak önemlidir. Öğretmenler farklılıkların bulunduğu sınıflarda kapsayıcılığın kolaylaştığını belirtmişlerdir. Ancak afetten etkilenerek gelen öğrencilerin kendi aralarında gruplaşması ve ayrışması yaygın bir deneyimdir. Yeterli barınma ve yaşam koşulları, okuldaki etkileşim süreçlerinin etkili planlanması, öğretmen veli etkileşimi, akran tutumları, öğrencilerin kitap ve diğer materyallere tam erişimi, oyun ve spor onların okula uyumları açısından önemlidir. Öğrencilerin yaş düzeylerine; kişisel özelliklerine, çeşitli ihtiyaç ve gereksinimlerine uygun önlemler geliştirmek kapsayıcılığın sağlanmasına katkı sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Afet, deprem, kapsayıcı eğitim

Inclusiveness After the Earthquake: Experiences of Transferred Students from the Perspective of the Teachers and Parents

Ayşe Beyazova

Istanbul Bilgi University Center for Sociology and Education

Aiming to understand the educational experience of students transferred to different cities after the earthquake in terms of inclusiveness, research was carried out with primary and secondary school teachers and parents in Mersin and Istanbul between March-June 2023 with a qualitative method. Refugee students are involved among the students whose experiences are shared in the study. Inclusiveness in education refers to schools' adaptation to the students taking their different needs into account. Flexibility in academic expectations, curriculum, lessons, homework and exams, interaction with parents, psycho-social support, and social assistance are among the measures taken at schools. However, it is important that all measures are taken in a rights-based manner. The study reveals that the terms "earthquake victims" or "guests" are widely used in schools for students directly affected by the earthquake, and the concept of "embrace" is widely used. Rights-based conceptualizations that establish equal relations with children, strengthen them as individuals, that do not victimize them and attribute temporality are important. Study reveals that teachers' interest, proximity and positive attitudes are effective in ensuring continuity and strengthening their bonds with the school. Psychosocial support played a critical role in students' recovering the feelings of safety. It is important to ensure that teachers have access to psychosocial and other essential support. Teachers stated that inclusion is easier in classrooms where there are differences. However, it is a common experience for the students who have been affected by the disaster to establish groups among themselves. Sufficient accommodation and living conditions, effective planning for the contact processes at school, teacher parent interaction, attitudes of peers, students' full access to books and materials, play and sports are important in terms of their adaptation to school. Developing measures suitable with respect to age, personal characteristics, various needs and requirements are essential in ensuring inclusiveness.

Keywords: Disaster, earthquake, inclusive education

[S27]

Afet Sonrası İyileşme Döneminde Toplum Temelli Psikososyal Müdahaleler: Elele Federasyonu Örneği

Umut Yanardağ

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli yaşanan depremde on bir il başta olmak üzere tüm Türkiye’de yaşayan bireyler bu depremden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenmiştir. Deprem gibi doğal felaketlerde bazı grupların afetten daha fazla etkilendiği bilinmektedir. Koruyucu aileler ve koruyucu aile hizmetinden yararlanan çocuklar depremden fazla etkilenen kırılğan gruplar arasında yer almaktadır.

Bu durum afetten etkilenen alternatif bakım hizmetlerinden yararlanan çocuklara özgü psikososyal uygulamalar gerçekleştirmeyi beraberinde getirmektedir. Bu uygulamaları birey, grup ve toplum düzeyinde ele almak mümkündür. Bu bildiride, toplum düzeyinde afetten etkilenen alternatif bakım hizmetlerinden yararlanan çocuklara özgü psikososyal uygulamalar, koruyucu aileler tarafından kurulan Elele Federasyonunun yapmış olduğu çalışmalar çerçevesinde, afetten etkilenen çocuklara yönelik uygulamalarda sivil toplum örgütlerinin rolünün ne olabileceği tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: toplum temelli müdahale, koruyucu aile, sivil toplum örgütleri

Community-Based Psychosocial Interventions in Post-Disaster Recovery Phase: The Case of Elele Federation

Umut Yanardağ

Burdur Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Economics and Administrative Sciences Department of Social Work

The earthquake that occurred on 6 February 2023, centered in Kahramanmaraş, directly or indirectly affected people all over Turkey, mainly in eleven provinces. It is well known that certain groups are more affected by natural disasters such as earthquakes. Foster families and children in foster care are among the most vulnerable groups affected by this earthquake. In this context, the purpose of this study is to understand how foster families were affected by the earthquake that occurred on 6 February and to elucidate their post-earthquake experiences.

This situation calls for the implementation of tailored psychosocial interventions for children receiving alternative care services and affected by disasters. These interventions can be implemented at individual, group and community levels. This paper examines psychosocial interventions specifically designed for children receiving alternative care services and affected by disasters, with a particular focus on the community level. It will also examine the role of non-governmental organisations (NGOs) in implementing practices to support children affected by disasters, within the framework of the activities of the Elele Federation of Foster Families.

Keywords: community based intervention, foster family, NGOs

[S28]
Acil Afet Durumlarında İnsan Ticareti Riski ve Koruma Politikaları: Türkiye'deki Deprem Mağdurlarıyla Nitel Bir Araştırma

Ezgi Yaman Kennedy

Bilkent University International Children's Center

Doğal afet, kuraklık, orman yangını, dolu fırtınası, şiddetli hava durumu, kasırga, don, sel ve deprem gibi aşırı hava olayları veya iklim nedeniyle büyük maddi hasara veya insan kayıplarına neden olan bir olaylardır (NOAA Ulusal Çevresel Bilgi Merkezleri, 2017). 6 Şubat'ta Türkiye'nin güneydoğusu ve Suriye'nin kuzeybatısında iki güçlü deprem meydana geldi. 3000'den fazla artçı sarsıntı bildirildi. Binlerce insan hayatını kaybetti, onbinlercesi de yaralandı. Bu sayılar her geçen gün artıyor. Hayatta kalanlar aşırı soğuk havalarla karşı karşıya kalıyor ve barınma ve gıdaya erişimde büyük zorluklar yaşıyor (BM, 2023).

Doğal afetler kendine özgüdür ve altyapılarına ve özelliklerine bağlı olarak farklı yerler ve uluslar üzerinde farklı etkilere sahip olacaktır. Doğal afet durumunda birçok şey olabilir ancak genel olarak insan ticareti riski artar. İnsan tacirleri sıklıkla yerinden edilmiş kişileri hedef alır ve yardım alan kişilerden yararlanmaya çalışabilirler.

Hem zarar gören bölgede yaşayanlar hem de afet bölgelerini terk etmeye çalışanlar insan ticaretinin etkilerini yaşayabilmektedir (Uluslararası Göç Örgütü, 2015). Bir felaket, yer değiştirmeyi gerektirebilir ve bunun ardından ortaya çıkan herhangi bir istikrarsızlık, kişinin insan ticaretine maruz kalma riskini artırabilir (Bales, 2007).

Sunumun temel amacı:

- Evini, işini ve sevdiklerini kaybeden, ağır yaralanan ve insan ticaretine yol açan deprem mağduru çocuklar arasındaki bu riskli duruma odaklanmak ve acil müdahalede mağdurları koruma politikalarının tartışılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: çocuk koruma, deprem, acil durumlar, afet, insan ticareti

Human Trafficking Risk and Protection Policies in Emergency Disaster Situations: A Qualitative Research with the Earthquake Victims of Turkey

Ezgi Yaman Kennedy

Bilkent Üniversitesi Uluslararası Çocuk Merkezi

A natural disaster is an occurrence that causes major property damage or human casualties due to extreme weather or climate, such as droughts, wildfires, hailstorms, severe weather, hurricanes, tornadoes, freezes, flooding, and earthquakes (NOAA National Centers for Environmental Information, 2017). On February 6, two strong earthquakes struck southeast Türkiye and northwest Syria. Over 3000 aftershocks have been reported. Thousands of people have lost their lives and tens of thousands were injured. These numbers rise every day. Those who have survived face extremely cold weather with big challenges in accessing shelter and food (UN, 2023). Natural disasters are distinctive and will have a diverse impact on different locations and nations depending on their infrastructure and capabilities. Many things could happen in the event of a natural disaster, but in general, the risk of trafficking rises. Traffickers frequently target persons who have been displaced and may try to take advantage of those who are receiving assistance or aid. Both residents in the damaged area and those trying to leave disaster regions can experience the effects of trafficking (International Organization for Migration, 2015). A disaster may require relocation, and any ensuing instability can raise a person's risk of being trafficked (Bales, 2007).

The main aim of the presentation is:

- to focus on this risky situation among earthquake child victims who lost their housing, jobs, and loved ones, and were severely injured which led to human trafficking, and discussing the victim protection policies in emergency response.

Keywords: child protection, earthquake, emergency situations, disaster, human trafficking

[S29]
Özel Gereksinimli Çocuğu Olan Ebeveynlerin İstismar Potansiyeli ile İstismar Farkındalıkları İlişkinin ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Tuğçe Atak Meriç, Seda Dülcek
İstanbul Gedik Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma, özel gereksinimli çocuğu olan ebeveynlerin istismar potansiyeli ile istismar farkındalıkları ilişkisinin ve etkileyen faktörleri incelemek amacıyla yapılmıştır.
Gereç-Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı tipte gerçekleştirilen bu araştırmanın verileri Haziran-Temmuz 2023 tarihleri arasında bir özel eğitim merkezinde, çalışmaya katılmayı kabul eden 32 özel gereksinimli çocuğu olan ebeveyle yürütülmüştür (n=32). Araştırmacılar tarafından oluşturulan 26 soruluk "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve 18 soruluk "İstismar Farkındalık Ölçeği-Ebeveyn Formu" ile araştırma verileri yüz yüze ve çevrimiçi formlarla toplanmıştır. Verilerin analizinde; sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, Mann-WhitneyU ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışmaya katılan ebeveynlerin yaş ortalaması 40,81±7,14'dür. Ebeveynlerin %28,1'i ortaokul mezunu olup, %15,6'sı çalışmakta, gelir durumunu %65,6'sı denk olarak tanımlamakta ve %28,1'inde eşler arasında akrabalık bulunmaktadır. Ebeveynlerin %18,8'i eşler arasında anlaşmazlık olduğunu belirtirken; aile içi fiziksel şiddete maruz kalma oranı %9,4 ve psikolojik şiddete maruz kalma %12,5 bulunmuştur. Ebeveynlerin istismar farkındalık durumlarında; ebeveynlerin %28,1'i daha önce istismar eğitimine katıldığı bulunmuştur. Özel gereksinimli çocukların %75'in erkek, %53,1'i ailenin birinci çocuğu ve %62,5 otizm tanısı aldığı bulunmuştur. Ebeveynlerin yarısı (%50) özel gereksinimli çocuklarıyla iletişim kurmakta zorlandıklarını, %28,1'i özel gereksinimli çocuğuna psikolojik istismar ve %9,4'ü fiziksel istismar uyguladığını belirtmektedir. Özel gereksinimli çocukla iletişim kurmada zorlanma durumu ile İstismar Farkındalık Ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (p<0,05).
Sonuç: Araştırmaya katılan ebeveynlerin özel gereksinimli çocuklarıyla iletişim kurmada zorluk yaşadıkları ve bu zorluğun çocuğun istismar edilme potansiyelinde önemli bir faktör olduğu düşünülmektedir. Ebeveynlere yönelik özel gereksinimli çocuklarla iletişim ve istismar farkındalık eğitimlerine ihtiyaç olduğu söylenilebilir.
Anahtar Kelimeler: Özel gereksinimli çocuklar, istismar potansiyeli, istismar farkındalık

Examination of the Relationship between Abuse Potential of Parents with Special Needs Children and Abuse Awareness and Affecting Factors

Tuğçe Atak Meriç, Seda Dülcek
İstanbul Gedik University

Aim: This study was conducted to examine the relationship between the abuse potential of parents with special needs children and their awareness of abuse and the influencing factors. **Materials-Methods:** The data of this cross-sectional and descriptive study were conducted in a special education center between June and July 2023, with parents of 32 children with special needs who agreed to participate in the study. Research data were collected through face-to-face and online forms with the 26-question "Descriptive Information Form" and the 18-question "Abuse Awareness Scale-Parent Form" created by the researchers. In the analysis of data; number, percentage, mean, standard deviation, Mann-WhitneyU and Kruskal Wallis tests were used. **Results:** The mean age of the parents participating in the study was 40.81±7.14. 28.1% are secondary school graduates, 15.6% are working, 65.6% income as equal, and 28.1% have kinship between spouses. While 18.8% of the parents stated that there was disagreement between the spouses; The rate of exposure to domestic physical violence was 9.4% and exposure to psychological violence was 12.5%. In cases of abuse awareness of parents; It was found that 28.1% of the parents had participated in abuse education before. It was found that 75% of the children with special needs were male, 53.1% was the first child and 62.5% were diagnosed with autism. 50% parents stated that they had difficulty in communicating with their children with special needs, 28.1% of them applied psychological abuse to their children and 9.4% of them physically abused them. A statistically significant difference was found between the difficulty in communicating with the child with special needs and the Abuse Awareness Scale (p<0.05). **Conclusion:** It is thought that the parents participating in the research have difficulties in communicating with their children with special needs and this difficulty is an important factor in the abuse potential of the child.

Keywords: Children with special needs, abuse potential, abuse awareness

[S30]

Hematolojik-Onkolojik Hastalık Tanısı Almış Çocukların Tanı Deneyimi ve Pandemi Empatisi

Ceren Nur Şimşek

Kanserli Çocuklara Umut Vakfı, İstanbul

Bu çalışmanın amacı hematolojik-onkolojik hastalık tanısı almış çocukların, tanıyı aldığı ilk günden itibaren süregelen sosyal hayat pratiklerindeki değişimlerin ve hassasiyetlerinin tüm dünyayı etkileyen Covid-19 pandemisinin sonuçlarıyla olan benzerliğinin tartışılmasıdır. Bireyleri 'normal' yaşam dinamiklerinin dışına çıkaran pandemi örneği perspektifinden belirli bir grup tarafından deneyimlenen çocukluk çağı kanserini anlayabilmek ve bu konuda farkındalık sağlayabilmek çalışmanın odağında yer almaktadır. Bazı durumlarda insan vücudunda her şeyin çok da yolunda gitmediği dönemler yaşanabilmektedir. Bunlardan biri olan kanser, vücudun anormal çalışma düzenine geçerek tek tip olan bir hücrenin hızlı ve kontrolsüz çoğalmasıyla oluşan bir durum olarak bilinmektedir. Bu anormal çalışma ve çoğalmanın etkilerinin sadece fiziksel bir düzlemde kalmadığı, çocukların sosyal hayatına kadar etki ettiği aşikardır. Yakın dönemde tüm dünyanın deneyimlediği Covid-19 pandemisinin etkisi ile çocukların hayatında kanserin etkisinin benzerliği, sosyal hayattan soyutlanmış tanı sahibi çocuklara ve kanser farkındalığına derin bir empati alanı açmaktadır. Örneğin, maske kullanımı, dış etkenlerden ve olası bir bulaş ihtimalinden korunabilmek adına elzem bir ihtiyaçken hem pandemiye yaşayanlar hem de kanser tedavisi süren çocuklar için özgürce nefes almanın önünde bir engel olmuştur. Sosyalleş(e)mek gibi insan doğasına aykırı sayılabilecek bir kararı, insanlar pandemi döneminde hayatın merkezine alarak evlerde pijamalı bir şekilde çevrimiçi yaşama adapte olurken hastanelerde pijamadan farklı bir kıyafet giyebildiği her günü, özel gün ilan eden çocukların varlığı da hatırlanabilmektedir. Sonuç olarak hijyen hassasiyetleri, izolasyon, düzenli sağlık kontrolleri gibi birçok yeni sosyal hayat pratikleri pandemiye karşımıza çıkarken hematolojik-onkolojik hastalık tanısı almış çocuklar için her gün bir pandemi hassasiyeti ile yaşanmaktadır. Sağlık krizi olarak nitelendirilebilecek her iki bağlamda da çocuk sağlığının geliştirilmesinde hizmetlerin, programların ve politikaların geliştirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hematolojik-onkolojik hastalık tanısı almış çocuk, pandemi, empati

Diagnostic Experience and Pandemic Empathy of Children Diagnosed with Hematological-Oncological Diseases

Ceren Nur Şimşek

The Hope Foundation for Children with Cancer, İstanbul

The aim of this study is to discuss the similarity of the changes and sensitivities in the social life practices of children diagnosed with hematologic-oncologic disease since the first day of diagnosis with the results of the Covid-19 pandemic, which affects the whole world. The focus of the study is to understand and raise awareness about childhood cancer experienced by a particular group from the perspective of the pandemic example that takes individuals out of their 'normal' life dynamics. The similarity of the impact of the Covid-19 pandemic, which has recently been experienced by the whole world, and the impact of cancer in the lives of children, opens up a deep empathy space for children with a diagnosis isolated from social life and cancer awareness. For example, while the use of masks is an essential need to be protected from external factors and possible contamination, it has become an obstacle to breathing freely for both those experiencing the pandemic and children undergoing cancer treatment. While people adapt to online life in their pajamas at home by taking a decision that can be considered contrary to human nature, such as not to socialize (not to) socialize, can be remembered. As a result, while many new social life practices such as hygiene sensitivities, isolation, regular health checks are encountered during the pandemic, children who have been diagnosed with hematological-oncological diseases are experienced with the sensitivity of a pandemic every day. In both contexts, which can be described as a health crisis, it can be suggested to develop services, programs and policies to improve child health.

Keywords: Child diagnosed with hematologic-oncologic disease, pandemic, empathy

[S31]

Kurtarıcı Kardeşlik ve Etik Sorunlar

Lale Ayşegül Büyükgöncü¹, Nesrin Çobanoğlu², Altay İltan Aktürk³

¹Kıbrıs İlim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi - Girne

²Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi - Ankara

³Kıbrıs İlim Üniversitesi, Hukuk Fakültesi - Girne

Kurtarıcı kardeş, genetik hastalıkları olan çocukların kök hücre nakli veya organ nakli gibi tıbbi tedaviler için uygun bir doku bağışçısına ihtiyaç duyması durumunda, ebeveynlerin uygun bir kardeşin doğmasına karar vermesi anlamına gelmektedir. (Taylor-Sands Michelle, Monash Bioethics Review, 2010)

Bu kararın, ilk çocuğun sağlığı için büyük önem taşıdığı, bir insanın hayatta kalmasını sağlayıcı tedavinin bir parçası olduğu kesin olmakla birlikte kurtarıcı kardeşin kendi bedenine yönelik tıbbi müdahalelere yönelik onam hakkının ihlal edilmekte olduğu da aşikardır. Uygun dokuya sahip kardeşe ulaşabilme olasılığının sadece yüzde 25 olması, bir çok müdahalenin kurtarıcı kardeş doğar doğmaz ya da pek küçük yaşlardayken gerçekleştirilmek durumunda olması, çoğu kez kurtarıcı kardeşin suni dölleme yolu ile meydana getirilme mecburiyeti, ceninin yaşam hakkı da dahil olmak üzere bir çok hukuki ve etik sorunu da beraberinde getirmektedir. (Çoban Aykut, Türkiye’de üreme sürecinde oluşturulan tüpteki insan embriyosunun hukuki statüsü, 2009)

Bu çalışmada kurtarıcı kardeşlik konusunda dünyada var olan yeni düzenlemeler ışığında kurtarıcı kardeşin gerek hukuki, gerekse etik boyutu tartışılmakta ve olası çözüm önerilerine yer verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: kurtarıcı kardeşlik, tedavi edici kardeşlik, donör kardeşlik, ceninin yaşam hakkı

Ethical Aspects of Saviour Siblings

Lale Ayşegül Büyükgöncü¹, Nesrin Çobanoğlu², Altay İltan Aktürk³

¹Cyprus Science University, Faculty of Health Sciences

²Gazi University Medical School

³Cyprus Science University, Faculty of Law

"Saviour Sibling" refers to the situation where parents decide to have another child who would be a suitable tissue donor, such as for stem cell transplantation or organ transplantation, in case their existing child has a genetic disease. This decision is of great importance for the health of the first child and constitutes a part of the life-saving treatment. However, it is evident that the consent rights of the saviour sibling for medical interventions on their own body are being violated. The probability of finding a suitable sibling with the necessary tissue is only 25%, which often leads to immediate medical interventions on the newly born or very young sibling. Additionally, the requirement for the savior sibling to be conceived through artificial insemination raises various legal and ethical issues, including the right to life of the fetus.

In this study, in light of the new regulations regarding savior siblings worldwide, the legal and ethical aspects of savior siblingship are discussed, and possible solutions are presented.

Keywords: savior siblings, donor siblings, the right to life of the fetus

[S32]

Sağlık Tedbir Kararı ile Takipli Çocuk ve Ergenlerin Sosyodemografik ve Psikiyatrik Açından İncelenmesi: Bir Ön Çalışma

Aziz Kara

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Afyonkarahisar

Çocukların sağlığının korunmasında birincil olarak ebeveynleri sorumludur. Eğer ebeveynler bu sorumluluğu yerine getiremezlerse çocukların devlet eliyle tedavi edilmesi kararı verilebilmektedir. Sağlık tedbir kararı da fiziksel ya da ruhsal açıdan çocuğun korunabilmesi için tıbbi bakım ve rehabilitasyonu sağlamaktadır. Sağlık tedbiri ile takip edilen çocuklar ülkemizde çocuk psikiyatrisi klinik pratiğinde önemli bir yer tutmaktadır. Fakat bu konuda yapılmış çalışmalar hem sınırlı hem de küçük ölçeklidir. Çalışmamızda 2022 yılından itibaren polikliniğimizde sağlık tedbir kararı ile takip edilen çocukların ve ailelerinin sosyodemografik ve klinik özelliklerini, psikopatolojilerini ve alınan tedbir karar çeşitlerini incelemeyi amaçlamaktayız.

Çalışmamızda toplam 66 çocuk vardı (41 kız, 25 erkek). Toplam yaş ortalaması 13,15±3,63'tü (kız:13,88±2,85, erkek:11,96±4,43). 5 çocuk hiç okula başlamamış, 11 çocuk da eğitimine devam etmiyordu. 11 çocuk sınıf tekrarı yapmıştı. 7 çocuk mental retardasyon veya özgül öğrenme bozukluğu tanıları ile özel eğitim almaktaydı. 14 çocukta kendine zarar verici davranışlar, 5 çocukta da intihar girişimi vardı. Sağlık tedbir kararlarının 3'ü çocuk, 27'si asliye hukuk, 36'sı da aile mahkemeleri tarafından verilmişti. 1 çocuğun annesi 6 çocuğun da babası vefat etmişti. Sağlık tedbir kararı alınması için en sık neden olarak bakım yetersizliği saptandı. Çocuklar ortalama 7,41±6,54 aydır takip edilmekteydi. Toplamda 43 (%65,1) çocuğun en az bir psikopatolojisi vardı ve 34(%51,5) çocuk herhangi bir psikiyatrik tedavi almaktaydı. Çocukların 3 tanesinin annesinde 16 tanesinin de babasının sabıka kaydı bulunmaktaydı. Çocukların ise 4 tanesinin sabıka kaydı vardı. 13 çocuk sigara, alkol ya da madde kullanmaktaydı. 26 çocuk şehir merkezinde 40 çocuk ise ilçe ya da köyde yaşamaktaydı.

Sağlık tedbir kararı olan çocuklarda yaptığımız çalışma devam etmesine rağmen ilk verilere göre çocuklarda yüksek psikopatoloji ve ilaç kullanım oranları mevcuttur. Bunun yanısıra okul hayatından uzaklaşma ve aile hayatı açısından da bozulmuş bir işlevsellikten bahsedilebilir. Daha önceki çalışmalara göre bu alanda geliştirilecek girişimlerin geneli kapsayacak şekilde hem önleyici hem de koruyucu olmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: sağlık tedbiri, çocuk, psikopatoloji, sosyodemografik

Sociodemographic and Psychiatric Examination of Children and Adolescents Followed for Court-mandated Treatment: A Preliminary Study

Aziz Kara

Department of Child and Adolescent Psychiatry, School of Medicine, Afyonkarahisar Health Sciences University, Afyonkarahisar, Turkey

Parents are primarily responsible for the protection of children's health. If the parents cannot fulfill this responsibility, the court can be given a treatment decision. The health precautionary decision provides medical care and rehabilitation to protect the child physically or mentally. These children occupy an important place in the practice of child psychiatry in our country. However, studies on this subject are limited and small. We aim to examine the sociodemographic and clinical characteristics, psychopathologies and the types of precautionary decisions of children and their families, who have been followed up with a health precautionary decision since 2022. There were a total of 66 children in our study (41 girls, 25 boys). The mean age was 13.15±3.63 (female: 13.88±2.85, male: 11.96±4.43). 5 children never started school, 11 children did not continue their education. 11 children had repeated grades. 7 children were receiving special education with the diagnosis of mental retardation or specific learning disorder. 14 children had self-harming behaviors and 5 children had attempted suicide. Three of the health injunctions were given by the juvenile courts, 27 by the civil court of first instance, and 36 by the family courts. The mother of 1 child and the father of 6 children died. Lack of care was found to be the most common reason for taking a health precautionary decision. The children were followed for an average of 7.41±6.54 months. 43 (65.1%) children had at least one psychopathology and 34 (51.5%) children were receiving any psychiatric treatment. The mother of 3 of the children and the father of 16 of them had criminal records. Four of the children had criminal records. 13 children used cigarettes, alcohol or drugs. 26 children lived in the city center and 40 children lived in the district or village. Although our study on children continues, according to preliminary data, there are high rates of psychopathology and drug treatment in children. Disturbance from school life and impaired functionality in family life can also be mentioned. According to previous studies, there is a need for initiatives to be developed in this area to be both preventive and protective.

Keywords: health measure, child, psychopathology, sociodemographic

[S33]

Çocuğun korunmasındaki sessiz güç:Pediatri hemşireliği

Selmin Şenol¹, Hamide Nur Çevik Özdemir²

¹Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD., Kütahya-Türkiye

²Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD., Afyonkarahisar-Türkiye

Çocukluk; fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal anlamda büyüme ve gelişme dönemidir. Hücresel gelişimin süregeldiği, duygusal ve bilişsel gelişimin henüz olgunlaşmadığı, bağımlı ve yarı bağımlı olduğu zamanlardır. Bu nedenle çocuk sağlığın korunması, en üst düzeyde sürdürülebilmesi için erişkin savunuculuğuna gereksinim duyar. Çocuğun tam bağımlılıktaki yenidoğan ve bebeklik döneminde sağlık sorunlarına duyarlılığı en yüksek olduğu zamanlardır. Ardından gelen dönemlerde de bulaşıcı hastalıklara, kötü yaşam koşullarına, yoksulluğa, şiddete ve kazalara, ihmal ve istismara açık bir risk grubudur. Her zaman özel bakım gereksinimleri vardır. Ancak olağan koşullardan uzaklaşılacak yoksulluk, afet, savaş, vb. ortamlarında çocukların korunması tüm toplumlarda öncelikli hedefler arasındadır. Tüm zamanlarda dünyada çocukların korunmasına yönelik ortak hareket etme eğilimi dikkat çekmektedir. Bu doğrultuda Türkiye’de Sağlık Bakanlığı’na 2001’de “Ulusal Sağlık 21 Politikası” belirlenerek; 1. Bulaşıcı hastalıkların azaltılması 2. Bulaşıcı olmayan hastalıkların azaltılması 3. Kaza, şiddet ve afetlerin sonuçlarının azaltılması 4. Bebek ve çocuk sağlığının geliştirilmesi 5. Üreme/cinsel sağlığın geliştirilmesi 6. Risk faktörlerinin azaltılması 7. Ergen, yaşlı, engelli sağlığının geliştirilmesi 8. Ruh sağlığının geliştirilmesi 9. Çevre sağlığının geliştirilmesi 10. Ulusal sağlık sisteminin geliştirilmesi ile 21. Yüzyılda herkes için sağlık hedefleri olmuştur. 2002’de ise Birleşmiş Milletler Çocuk Özel Oturumunun 4 hedefi; çocuk sağlığının ve yaşamının iyileştirilmesi, nitelikli eğitim almaları/cinsiyetler arası farkın ortadan kaldırılması, HIV/AIDS’in çocukların yaşamı üzerindeki olumsuzlukların önlenmesi, çocukların istismar/sömürü/şiddetten korunması olmuştur. Geçmişten günümüze çocuğun korunması hedeflerinde çok disiplinli çocuğun korunması politikaları ve uygulamalarında yer alan sessiz güç kimliğinde pediatri hemşireleri bulunmaktadır. Pediatri hemşiresi 0-18 yaş grubu çocuk sağlığının korunması/sürdürülmesi/geliştirilmesi ve sağlıktan sapma durumunda bakımından sorumludur. Pediatri hemşiresi primer bakım verici, savunucu, eğitici, araştırmacı, yönetici, işbirliği sağlayıcı ve danışmanlık rolleri ile çocuğun ailede/okulda/toplumda ve çocuğun bulunduğu tüm kurumlarda koruyucu/savunucu bir kimliktir. Aile merkezli/ toplum merkezli yaklaşımıyla çocuğun korunmasında çok disiplinli bütüncül bakımın üyesidir. Bu çalışmada pediatri hemşiresinin çocuğun korunmasındaki savunucu rolü günümüz örnekleri üzerinden görünür kılınmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: çocuk, koruma, pediatri hemşireliği

The silent power in protecting the child: Pediatric nursing

Selmin Şenol¹, Hamide Nur Çevik Özdemir²

¹Kütahya Health Science University Faculty of Health Science Department of Pediatric Nursing

²Afyonkarahisar Health Science University Faculty of Health Science Department of Pediatric Nursing

Childhood; It is a period of physical, emotional, mental and social growth and development. It is the time when cellular development continues, emotional and cognitive development is not yet mature, dependent and semi-dependent. For this reason, the protection of child health needs adult advocacy in order to maintain it at the highest level. It is the time when the child is most susceptible to health problems in the newborn and infancy period in full addiction. In the following periods, it is a risk group that is open to infectious diseases, bad living conditions, poverty, violence and accidents, neglect and abuse. There are always special care requirements. However, poverty, disaster, war, etc. Protecting children in their environment is among the priority goals in all societies. At all times, the tendency to act jointly for the protection of children draws attention in the world. In 2002, the 4 goals of the United Nations Special Session on Children were; improving children's health and life, providing them with quality education/eliminating the gender gap, preventing the negative effects of HIV/AIDS on children's lives, and protecting children from abuse/exploitation/violence. From past to present, pediatric nurses have been the silent force involved in multi-disciplinary child protection policies and practices for the protection of children. The pediatric nurse is responsible for protecting/maintaining/improving the health of children aged 0-18 and taking care of them in case of deviation from health. The pediatric nurse is a protective/advocate identity for the child in the family/school/society and in all institutions where the child is located, with the roles of primary caregiver, advocate, educator, researcher, manager, collaborator and consultant. In this study, the advocate role of the pediatric nurse in the protection of the child will be tried to be made visible through today's examples.

Keywords: child, protection, pediatric nursing

[S34]

Yoganın Ergenlerde Dikkat Süreçlerine ve Teknoloji Bağımlılığını Önlemeye Etkisinin İncelenmesi

Jale Bilen¹, Cansu Çoban²

¹Ege Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Sporda Psiko Sosyal Alanlar Anabilim Dalı, İzmir

²Ege Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Sağlık Anabilim Dalı, İzmir

Problemlerli internet kullanımının, öğrencilerin üretkenliklerinde sorunlar oluşturduğu, mesleki ve akademik başarısızlıklara neden olduğu görülmektedir (Çakır ve ark., 2008). Lise ve üniversite öğrencilerinin; uyum ve iletişim sorunlarının daha sık yaşandığı gelişim dönemlerinde teknolojinin sunduğu alternatif iletişim olanaklarını yoğun kullanmaları, onları teknoloji bağımlılığına daha yatkın hale getirebilmektedir. Bu bağlamda; patolojik kullanıma bağlı olarak yalnızlık hissi, sosyal kaygı duyma, utangaçlık ve daha içedönüklük, düşük özgüven, depresyon gibi psiko-sosyal etkilerin gözlemlendiği görülmektedir.

Yoga, bedende ve zihinde sabitliğe/dinliğe ulaşabilmek için yapılan fiziksel uygulamalardır. Yogada, duruşun kontrolü, sabit bir oturma veya ayakta duruş pozisyonu korunurken germe ve dengeyi içerir (Solakoglu ve ark. 2022). Bir meditasyon türü olarak Yoga, düşüncelere istemli şekilde odaklanarak (Kırık,2021) dikkat, kavrama ve algı gücünde değişiklik meydana getirmeyi amaçlar. Pratyahara, dharana ve dhyana yoga pratiğinde üç farklı kavramdır, ancak hepsi dikkat odağı ile ilgilidir. Dharana, kişinin dikkatini yalnızca bir noktaya veya nesneye odaklamak ile ilgilidir (Bennetts, 2022). Çeşitli çalışmalarda bu uygulamaların bilişsel becerilerde ve dikkatte artışa yol açarak, depresyonda ve duygusal zorluklarda hafifleme yarattığı belirtilmektedir (Baer, 2003; Brown, 2007; Chambers vd., 2007; Khatri vd., 2007). Bu çalışma ile ülkemizde teknoloji bağımlılığına yönelik ve özellikle ergenlerde sportif bir müdahale yöntemi olarak yoganın etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya Karabağlar Belediyesi bünyesinde bulunan 12-18 yaş arası 40 ergen katılmıştır. Çalışma ön test ve son test olarak iki aşama olarak planlanmıştır. Katılımcılardan 20 ergene 12 hafta boyunca haftada 2 defa olmak üzere yoga egzersiz programı uygulayıp kontrol ve deney gruplarının egzersiz öncesi ve sonrası testleri alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yoga, Dikkat, Teknoloji Bağımlılığı, Ergenlik

Investigation of the Effect of Yoga on Attention Processes and Preventing Technology Addiction in Adolescents

Jale Bilen¹, Cansu Çoban²

¹Ege University Faculty of Sport Sciences, Department of Psycho-Social Fields in Sport, İzmir

²Ege University Faculty of Sport Sciences, Department of Sport Healty, İzmir

It is seen that problematic internet use creates problems in students' productivity and causes professional and academic failures (Çakır et al., 2008). High school and university students; Intense use of alternative communication opportunities offered by technology in the developmental periods when adaptation and communication problems are more common can make them more prone to technology addiction. In this context; It is seen that psycho-social effects such as feeling of loneliness, social anxiety, shyness and more introversion, low self-confidence, depression are observed due to pathological use.

Yoga is physical practice to achieve stability/religion in the body and mind. In yoga, control of posture includes stretching and balance while maintaining a stable sitting or standing position (Solakoglu et al. 2022). As a type of meditation, Yoga aims to bring about changes in attention, comprehension and perception power by focusing on thoughts voluntarily (Kırık, 2021). Pratyahara, dharana and dhyana are three different concepts in yoga practice, but they are all about the focus of attention. Dharana is about focusing one's attention on only one point or object (Bennetts, 2022). In various studies, it is stated that these practices lead to an increase in cognitive skills and attention, and alleviate depression and emotional difficulties (Baer, 2003; Brown, 2007; Chambers et al., 2007; Khatri et al., 2007). With this study, it was aimed to examine the effect of yoga as a sportive intervention method for technology addiction and especially in adolescents in our country. 40 adolescents between the ages of 12-18 within the body of Karabağlar Municipality participated in the study. The study was planned as two stages as pre-test and post-test. A yoga exercise program was applied to 20 adolescents, twice a week for 12 weeks, and pre- and post-exercise tests of the control and experimental groups were taken.

Keywords: Yoga, Attention, Technology Addiction, Adolescence

[S35]

Eğitimde Kaynaştırma Öğrencilerinin Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Muradiye Oral

Ankara Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü, Ankara

Uyum ve davranış sorunları ile öğrenme güçlüğü gibi ruhsal sorunlar yada bazı fiziksel engelleri nedeni ile özel gereksinimi bulunan ve yaşlıları ile aynı sınıflarda örgün eğitime dahil edilen çocuklar kaynaştırma öğrencileridir. Söz konusu öğrencilerin eğitim sürecinde pek çok sorun ortaya çıkmaktadır. Sorunlar okul yönetimi, öğretmenler, öğrenciler ve aileler açısından farklı şekillerde ele alınmaktadır. Örneğin okul yönetimi ve öğretmenler açısından bu çocukların özel ihtiyaçlarına yönelik gerekli fiziksel koşulların ve öğretmenlerin mesleki becerilerinin olmaması, sınıf mevcutlarının yüksek olması, bireysel destek eğitimi için gönüllü öğretmen bulunmaması gibi sorunlarla karşılaşmaktadır. Ayrıca bazı okul yöneticileri ve öğretmenler bu öğrencilerin okulun yada sınıfın genel başarısını düşüreceği, diğer çocukları olumsuz etkileyeceği, hatta bazı davranış bozukluğu olan çocukların diğer öğrencilere zarar vereceği gibi endişeler taşımaktadırlar. Diğer öğrenciler ve aileleri de bazen bu çocukları kendi çocuklarının başarısı ve sosyal gelişimleri açısından riskli görmekte, hatta çocuklarının sınıflarında istememekte ve bu durum çocukların eğitim sistemine kaynaşmaları yada sistemle bütünleşmelerinin yerine tam tersi ayrımcılıkla karşılaşmalarına, sistemin dışında kalmalarına, yalnızlaşmalarına ve çok sık okul değiştirmelerine neden olmaktadır. Söz konusu çocuklar diğer çocuklar kadar sınıf ortamında yer alamamakta, derslere katılamamakta, akademik olarak diğer akranlarının gerisinde kalmakta ve yeterince sosyalleşememekte ve yeterince sosyalleşememekte. Bu durumda bazen okul ve akranlarına karşı olumsuz duygu ve düşünceler geliştirmektedirler. Söz konusu sorunların çözümü için bütün tarafların ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulduğu, gerektiğinde sağlık, sosyal hizmet ve adli sistemin de içine dahil olduğu kapsayıcı ve sistemle bütünleştirici bir yaklaşım içerisinde sorunları ele almak gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma öğrencileri, ayrımcılık, bütünleştirici yaklaşım

Problems Faced by Inclusive Students in Education and Suggestions for Solutions

Muradiye Oral

Ankara Violence Preventing and Monitoring Center, Ankara

Children who have special needs due to mental problems such as adaptation and behavioral problems, learning difficulties or some physical disabilities and who are included in formal education in the same classes with their peers are inclusive students. Many problems arise in the education process of these students. Problems are handled in different ways in terms of school administration, teachers, students and families. For example, in terms of school management and teachers, problems such as the lack of necessary physical conditions for the special needs of these children and the lack of professional skills of teachers, high class sizes, and the absence of volunteer teachers for individual support training are encountered. In addition, some school administrators and teachers are concerned that these students will decrease the overall success of the school or the class, other children will be negatively affected, and even some children with behavioral disorders will harm other students. Other students and their families sometimes see these children as risky in terms of their children's success and social development, and they even do not want them in their children's classrooms. This situation causes inclusive students to face discrimination, stay out of the system, become lonely, and change schools very often, instead of their integration into the education system. The children in question cannot take part in the classroom environment as much as other children, cannot attend classes, fall behind their peers academically and cannot socialize sufficiently. In this case, they sometimes they develop negative feelings and thoughts towards school and their peers. In order to solve the aforementioned problems, it is necessary to deal with the problems in an inclusive and system-integrating approach, where the needs of all parties are taken into account, and when necessary, health, social services and the judicial system are also included.

Keywords: Inclusive students, discrimination, integrative approach

[S36]

Okul temelli öğrenme programları ve okul sosyal hizmeti: çocuk koruma politikaları ve uygulamaları bağlamında bir ilişki

İkbal İçer

Milli Eğitim Bakanlığı, Hacettepe Üniversitesi

Bu çalışmanın amacı, çocuk koruma politikaları ve uygulamaları bağlamında okul temelli öğrenme programları ile okul sosyal hizmeti ilişkisini irdelerek "Çocuk Dostu Cumhuriyet" anlayışının temel taşlarından biri olan çocukların korunması, gözetilmesi, savunulması ve daha iyi bir geleceğe sahip olmalarını destekleyen bir okul temelli öğrenme programı modeli oluşturmaktır. Tasarlanan modelde, çocuk koruma politikalarının ve uygulamalarının başarısını artırmada merkezi bir rolü olduğu düşünüldüğünden, okul temelli öğrenme programları ve okul sosyal hizmeti disiplininin birlikte incelenmesi önemli görülmüştür. Okulların öğrencilerin güvende olmalarını sağlayan, risk durumlarının erken tanınabileceği, çocukların hak okuryazarlığı ve kendi potansiyellerini gerçekleştirmelerine katkı sağladığı öncelikli alanlardan olması, çocuk koruma politikaları ve okul sosyal hizmeti uygulamaları ile bütünlüklü bir şekilde ele alınmasını gerektirir. Bu bağlamda okul temelli öğrenme programı model önerisi şunları içerir: çocuk koruma ve haklarına odaklı müfredat, öğrenci destek hizmetleri; risk değerlendirmeleri ve erken müdahale; aile eğitimi ve iş birliği; okul içi güvenlik ve zorbalık önleme programları; farklı öğrenme fırsatları; toplumsal katılım ve bilinçlendirme programları; sürdürülebilirlik ve değerlendirme; iş birliği ve ortaklık; eğitimcilerin ve personelin eğitimi. Sonuç olarak, okul temelli öğrenme programlarının çocuk refahı çalışmalarında güçlü bir araç olması, okullarda çocuk koruma politikalarının nasıl ele alınabileceği, okul sosyal hizmeti uygulamalarının çocukların ve gençlerin korunması ve gelişimine nasıl odaklanılabileceğine dair öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: okul temelli öğrenme programları, çocuk koruma politikaları ve uygulamaları, okul sosyal hizmeti

School-based learning programs and school social work: a relationship in the context of child protection policies and practices

İkbal İçer

Ministry of Education, Hacettepe University

The purpose of this study is to investigate the relationship between school-based learning programs and school social work in the context of child protection policies and practices and to create a school-based learning program model that supports the protection, defense, and better future of children, which is one of the pillars of the "Child-Friendly Republic" approach. In the designed model, it was deemed important to examine school-based learning programs and school social work discipline together, as they are thought to play a key role in increasing the success of child protection policies and practices. The fact that schools are among the priority areas for ensuring student safety, identifying risk situations early, contributing to children's rights literacy, and realizing their own potential means, they must be addressed in tandem with child protection policies and school social work practices. The school-based learning program model proposal in this context includes: curriculum focused on child protection and rights, student support services; risk assessments and early intervention; family education and collaboration, in-school safety and bullying prevention programs; diverse learning opportunities; community participation and awareness-raising programs; sustainability and evaluation; collaboration and partnership; and educator and staff training. As a result, this study suggests how school-based learning programs can be an effective tool in child welfare studies, how child protection policies can be addressed in schools, and how school social work practices can focus on the protection and development of children and youth.

Keywords: school-based learning programs, child protection policies and practices, school social work

[S37]

Çocuğun Gözüyle Mülteci Sürecine Uyum

Gülşen Erden¹, Serel Akdur², Gülşen Kaynar³, Burcu Kömürçü Akik², İpek Şenkal², Mine Cihanoğlu⁴

¹Beykoz Üniversitesi

²Ankara Üniversitesi

³Ankara Medipol Üniversitesi

⁴Atılım Üniversitesi

Mülteci çocuklar için evlerini terk etmek, dilini ve kültürünü bilmedikleri bir ülkeye gelmek zorunda kalmak travmatik bir yaşam deneyimidir. Savaş nedeniyle ülkelerini terk eden mülteci çocuklar ve aileleri zorlu ve çoğu zaman tehlikeli yolculukların ardından güvende olacaklarını düşündükleri ülkelere ulaşmaktadırlar. Göç sonrası ise geldikleri yeni kültüre, yeni geleneklere ve sosyal normlara yabancı olmak uyum sürecinde zorluklara neden olmaktadır. Bu çalışmada, Irak ve Suriye'den Türkiye'ye göç eden mülteci çocukların yeniden yerleştirme ve yeni bir ülkeye uyum sürecinde yaşadıkları deneyimleri ve baş etme kaynaklarını nasıl anlamlandırdıklarını incelemek amaçlanmıştır. Bu amaçla nitel bir yaklaşım benimsenmiştir. 10-14 yaş arası 6 çocuk (4 kız, 2 erkek) ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler yorumlayıcı fenomenolojik analiz (IPA) ile analiz edilmiştir. Üç üst tema ortaya çıkmıştır: “Göç öncesi ve sırasında yaşananlar”, “Göç sonrası yaşananlar” ve “Yeni bir ülkeye uyum sağlama”. Katılımcılar hazırlıksız göç ettiklerini, yol boyunca korku ve umutsuzluk gibi zorlayıcı duygular yaşadıklarını belirtmişlerdir. Göç sırasında diğer insanlarla bir arada olmanın verdiği güç ve kendi dayanıklılıkları ile bu zorluklarla baş edebildikleri görülmüştür. Yeni bir ülkeye uyum sağlamaya çalışırken ekonomik olarak yaşadıkları güçlükleri ve dil zorluklarını ifade etmişlerdir. Öteyandan çocuklar dil öğrenimi ve akademik konularda öğretmenlerinden ve arkadaşlarından aldıkları desteğe değer verdiklerini de belirtmişlerdir. Akran ilişkilerinde tutarlılık ve yaşamlarında düzenlilik olduklarına ilişkin aktarımları yeni bir ülkeye uyum sağladıklarını düşündürmüştür. Sonuç olarak öğretmenler ve okul arkadaşları da dahil olmak üzere okul temelli psiko-egitimsel müdahalelerin, çocukların göç sonrası uyum sağlama güçlükleriyle baş etmede ne kadar etkili olabileceği değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göçmen çocuklar, Uyum, Yaşam deneyimleri, Psikoeğitsel müdahaleler

Adaptation to the Refugee Process Through the Eyes of the Child

Gülşen Erden¹, Serel Akdur², Gülşen Kaynar³, Burcu Kömürçü Akik², İpek Şenkal², Mine Cihanoğlu⁴

¹Beykoz University

²Ankara University

³Ankara Medipol University

⁴Atılım University

It is a traumatic life experience for refugee children to have to leave their homes, and come to a country where they do not know the language and culture. Refugee children and their families, who have left their countries due to war, arrived countries where they think that they will be safe after difficult and often dangerous journeys. Being unfamiliar with a new culture, new traditions, and social norms after the migration causes difficulties in the adaptation process. In the current study, it was aimed to examine how refugee children who migrated from Iraq and Syria to Turkey made sense of their experiences and coping resources in the process of relocation and adaptation to a new country. For this purpose, a qualitative approach was taken. Semi-structured interviews were conducted with 6 children (4 girls, 2 boys) aged 10-14 years. The data gathered from the interviews was evaluated through interpretive phenomenological analysis (IPA). Three super-ordinate themes emerged: “Experiences before and during migration”, “Experiences after migration” and “Adaptation to a new country”. Participants stated that they migrated unprepared, and experienced compelling emotions such as fear and hopelessness along the way. It was observed that they could cope with these difficulties with their own resilience and the strength of being together with other people during migration. They stated economic and language difficulties while seeking to adapt to a new country. Children stated that they valued the support they received from their teachers and friends in language learning and academic issues. They indicated the consistency in their peer relationships and regularity in their lives, which suggests that they adapted to a new country. The results point out how effective school-based psycho-educational interventions, including teachers and schoolmates, could be in coping with the difficulties of adaptation of children after migration.

Keywords: Refugee children, Adaptation, Lived experience, Psychoeducational interventions

[S38]

Geçici koruma altındaki Suriyeli anneler ve bebekleri ile uygulanan ev ziyareti temelli bir programın nitel yaklaşımla incelenmesi

Meldanur Çetin, Feyza Çorapçı
Boğaziçi Üniversitesi

Türkiye Cumhuriyeti Göç İdaresi Başkanlığı'nın 2023 yılında yayınladığı rapora göre Türkiye'de geçici koruma statüsünde kayıtlı 0-4 yaş aralığında 477 bin mülteci çocuk yaşamaktadır. Zorunlu göç, sığınmacı ve ev sahibi birey, aile ve toplum üzerinde zorlayıcı etkiler yaratmakla birlikte, yapılan araştırmalar, zorunlu göçten etkilenen dezavantajlı grupların başında çocukların geldiğini göstermektedir. Alanyazındaki çalışmalar erken çocukluk döneminde fiziksel, bilişsel ve sosyo-duygusal becerilerin hızla geliştiğini ve bu becerilerin gelişiminde ailenin verdiği desteğin büyük önem taşıdığını göstermiştir. Dolayısıyla, sığınmacı gruplara erken dönemde uygulanan ebeveynlik destek programları, çocukların yaşadığı zorlukları azaltmak ve gelişimlerini desteklemek için kritik önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı Suriye'den gelen mülteci anneler ile uygulanan "Ev Ziyareti Temelli Aile Rehberliği Programı"nın fizibilite çalışmasının yapılması ve annelerin geribildirimleri doğrultusunda programın geliştirilerek yaygınlaştırılmasına katkı sunulmasıdır. Bu program kapsamında, Suriyeli mülteci anneler hamilelik döneminden çocukları 1 yaşına gelinceye dek ev ziyaretçileri tarafından iki haftada bir düzenli ziyaret edilmiştir. Bu ziyaretlerde çocuğun fiziksel ve psikolojik sağlığını desteklemek amacıyla beslenme alışkanlıkları, anne-çocuk etkileşimi ve annenin ruhsal sağlığına odaklanılmıştır. Çalışmamız kapsamında programı tamamlayan tüm anneler arasından seçkisiz olarak belirlenen 15 anne ile her biri yaklaşık 1,5 saat süren odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler daha sonra deşifre edilmek üzere ses kaydına alınmıştır. Görüşme verisi üzerinde yapılan nitel analizler sonucunda programın katılan anneler tarafından fayda ve uygulanabilirlik kapsamında oldukça olumlu değerlendirildiği gözlemlenmiştir. Programın çocuk gelişimine, anne iyi oluşuna ve ebeveyn-çocuk etkileşimine sunduğu katkılar görüşmeler sırasında öne çıkan temalar olmuştur. Programın uzunluğunun artırılması, annelere sosyalleşme olanakları sunulması ile kapsamın daha büyük çocukları da hedefleyecek biçimde genişletilmesi programın gelişime açık yönleri olarak tespit edilmiştir. Bu bulgular, ev ziyareti modelinin kabul edilebilirliği ve uygulanabilirliği yüksek, mülteci çocukların ve annelerin iyi oluşuna potansiyel faydaları olan bir model olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: mülteci aileler, ebeveyne yönelik önleyici müdahale, erken çocukluk

A qualitative exploration of a home visitation-based program for Syrian immigrant mothers and infants

Meldanur Çetin, Feyza Çorapçı
Boğaziçi University

According to a report published by the Directorate General of Migration Management of Turkey, there are 477,000 refugee children aged 0-4 registered under temporary protection status in Turkey in 2023. Forced migration has devastating effects on individuals and families for refugee and host communities, and previous research indicates that refugee children are among the most disadvantaged groups. Existing literature shows that physical, cognitive, and socio-emotional skills develop rapidly during early childhood, and parents play an important role to support child development. Therefore, parenting programs hold critical significance to alleviate the challenges experienced by refugee children and foster their development. This study evaluated the feasibility of the "home visitation-based family coaching program" that targeted refugee mothers from Syria in order to obtain mothers' feedback for improving and implementing the program at scale. Within the scope of this program, mothers were regularly visited every two weeks by home visitors from pregnancy until their children were 1 year old. These visits focused on promoting child development by improving nutrition habits, mother-child interaction, and maternal mental health. In the current study, focus group discussions that lasted approximately 1.5 hours were conducted with 15 program mothers who were randomly selected from the entire list of participant mothers. These focus groups were recorded for later transcription. It has been revealed that the program was positively evaluated by mothers in terms of value and benefits. The contributions of the program to child development, maternal wellbeing, and parent-child interaction emerged as major themes during the discussions. Suggestions for improvement included longer program duration, more socialization opportunities for mothers, and coaching for mothers of older children. These findings revealed that the home visitation model is a feasible model with high acceptability endorsed by mothers and with potential benefits to the wellbeing of refugee children and mothers.

Keywords: immigrant families, parenting interventions, early childhood

[S39]

Evlı olmayan Suriyeli genç kadınların erken yaşta evliliğe ilişkin görüşlerinin kültürel kabulleri bağlamında değerlendirilmesi

Uzay Geysu Yaşa¹, Sümeyra Ceylan Dolanbay²

¹T.C. İstanbul Arel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, İstanbul; Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Yüksek Lisans Programı, Ankara

²Sincan Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğü, Ankara

Erken yaşta evlilik, çocuk istismarının dünyadaki en yaygın görülme biçimlerinden biridir. Bunun sonucu olarak çocukların her boyuttaki gelişimleri, psikolojik ve fiziksel sağlıkları, yüksek yararları ve güvenlikleri risk altına girmekte olup eğitimsel, sosyal ve mesleki alanlarda sahip olabilecekleri fırsatlar tehlikeye atılmaktadır. Dolayısıyla bu evlilikler bir istismar biçimidir. Erken yaşta evlilikler; ekonomik yetersizlikler, geleneksel uygulamalar, toplumsal cinsiyet kalıp yargıları, doğal afet ve savaş gibi nedenlerle gerçekleşebilmektedir. Buna neden olan durumlardan 2011 Suriye Krizi sonrasında, Türkiye'ye göç etmiş Suriyeli kız çocuklarının Türkiyeli erkekler ile evlendirilmesi durumu ile karşılaşmıştır. Bu istismarı meşrulaştırmak adına erken yaşta evliliklerin Suriyeli göçmenlerin kültürlerinin bir parçası olduğuna ilişkin ön kabulle söz konusu durumun olumsuz sonuçları görmezden gelinmektedir. Kültürel ön yargılar nedeniyle dezavantajlı bir durumda olan Suriyeli göçmen kız çocukların istismarına göz yumulmaması gerektiği düşünülmektedir. Bu nedenle bu araştırmada, Suriyeli göçmenlerde erken yaşta evliliğin görünürlüğü, nedenleri ve konuyla ilgili önleyici yasal düzenlemeler ortaya konulmaya çalışılmıştır. Gerçekleştirilen erken yaşta evliliklerin önlenmesine katkı sağlamak için Suriyeli göçmen kadınların -evlenme gelenekleri ve kültürel kalıpları göz önünde bulundurularak- erken yaşta evlilik hakkında ne düşündüklerinin anlaşılması amaçlanmıştır. Araştırmanın verileri kartopu örneklem tekniğiyle ulaşılan 6 Suriyeli genç (ortalama 23 yaşındaki) kadınla yapılan yarı-yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler sonucunda elde edilmiştir. Yapılan görüşmelerin yorumlanmasında tematik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre Suriyeli genç kadınlarca, erken yaşta evlilik; günümüzdeki evlenme geleneklerinde kültürel bir kabul olarak yer bulmamaktadır ve örneklerinin görülmesi durumuna karşı da Suriye'nin geneline mal edilmesinin istenmediği görülmüştür. Ayrıca yapılan görüşmelerle; Suriye'nin büyük şehirlerinde yaşamış katılımcıların erken yaşta evliliği kendi evlenme geleneklerinden uzaklaştırdığı görülmüş olup bu durum, kırsal ve kentsel bölgede yaşayan katılımcıların farklı evlilik kabulleri olduğuna işaret etmiştir. Tüm bunlar doğrultusunda konu ile ilgili daha fazla araştırma yapılmasının, konunun farklı boyutları ile daha detaylı incelenmesinin ve sonuçların toplum ile paylaşılmasının Suriyelilerle ilgili konu üzerinden yapılan stigmazisyonların ve çocuk istismarının önlenmesine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk İstismarı, Erken Yaşta Evlilik, Göç, Sosyal Hizmet

The evaluation of the opinions of unmarried Syrian women on the early marriage in the context of their cultural acceptances

Uzay Geysu Yaşa¹, Sümeyra Ceylan Dolanbay²

¹T.C. İstanbul Arel University Faculty of Health Sciences, Social Work Department, İstanbul; Hacettepe University, Institute of Social Sciences, Social Work Master's Program, Ankara

²Sincan Children's Shelter Management, Ankara

Early marriages are one of the most common forms of child abuse in the world. As a result, their psychological and physical health is negatively affected and their educational, social and professional opportunities are at threat. Those are caused by economic inadequacies, traditional practices, gender stereotypes and family structure and war and natural disasters. After the 2011 Syrian Crisis, the discourse that migrant girls are married to Turkish men is frequently encountered today. In order to legitimize this abuse, the negative consequences of the situation are ignored with the presupposition that early marriage is part of Syrian migrants' culture. It is thought that abuse of Syrian migrant girls should not be condoned due to cultural prejudices. In this Research, the visibility of early marriage among migrants, its causes and preventive legal regulations were tried to be revealed. To understand what Syrian migrant women think about early marriage, taking into account their marriage traditions and cultural patterns. The data of the study were obtained through semi-structured in-depth interviews with 6 young Syrian women (average age 23) reached through snowball sampling technique. The thematic analysis method was used to interpret the interviews. In the results of the research, young Syrian women do not find early marriage as a cultural acceptance in current marriage traditions. In addition, during the interviews, participants who grew up in Syria's big cities revealed a disconnect between early marriage and their own traditions, pointing to different acceptance of marriage between rural and urban participants. In line with all these, it is thought that conducting more research on the subject, examining the subject in more detail with different dimensions and sharing the results with the society may contribute to the prevention of stigmas and child abuse.

Keywords: Child Abuse, Early Marriage, Social Work, Migration

[S40]

Çocukluğun Görülme Yüzü: Göçmen/Mülteci Çocuklar ve Sahadaki İhtiyaçlar

Büşra Canoğlu

Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Anabilim Dalı, İzmir

Bu çalışmanın amacı 2011 Suriye krizi ile birlikte Türkiye'ye göç eden mülteci çocuk ve ergenlerin sahip olduğu problemlerin anlaşılması ve sahada gözlemlenen ihtiyaçların ele alınmasıdır. Dünyada farklı nedenlerle göç dalgalarının oluşmaya devam edeceği düşünüldüğünde göçmen/mülteci çocuklara güvenli ve sağlıklı bir gelecek inşa etmek için günümüzde yaşanan problemlerin tespit edilmesi ve sahadaki ihtiyaçların giderilmesinin kritik bir önem taşıdığı düşünülmektedir. Bu bağlamda, bahsi geçen ihtiyaçlar her çocuğun güvence altına alındığı Uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde yer alan temel çocuk hakları kapsamında değerlendirilmiştir. Çalışmada yer alan gözlemler 2018-2022 yılları arasında İzmir'in Buca ve Konak ilçelerinde yaşayan ve doğrudan Suriye uyruklu kişilere hizmet veren sivil toplum kuruluşlarının merkezlerine başvuran mülteci ailelerin ve çocuklarının vaka temelli gözlemlerini içermektedir. Yapılan gözlemler ile birlikte Suriye uyruklu çocukların Türkiye'deki statülerinin ve geleceklerinin belirsizliğinin sonuçlarından olan üç temel problemin mevcut olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu problemler değerlendirildiğinde çocukların doğum öncesi dönemden itibaren ihtiyaç duydukları sağlık hizmetlerine erişimde ve okul çağına gelmeleri ile birlikte eğitim hayatına katılımda sorun yaşadıkları görülmüştür. Ayrıca, göçmen ve mülteci toplulukların kalabalık nüfuslu evlerde ve dezavantajlı bölgelerde yaşamak gibi Türkiye'deki yaşam biçimlerinden kaynaklı ve çocukların sadece mülteci oldukları için sahip oldukları özelliklerin ihmal ve istismara maruz kalma ihtimallerini arttırdığı gözlemlenmiştir. Yapılan gözlemler ışığında belirtilen problemlerin çözümü adına sahada hak temelli yaklaşımın gözetildiği politikalara ihtiyaç duyulduğu, bu alanda çalışan uzmanların hem savunuculuk hem de mesleki yetkinlik noktasında desteklenmeye ihtiyaç duydukları ve bahsi geçen sorunların bir halk sağlığı sorunu olarak ele alınarak bütüncül bir yaklaşıma ihtiyaç duyulduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: göçmen/mülteci çocuklar, çocuk hakları, sivil toplum

The Invisible Side of Childhood: Migrant/Refugee Children and the Needs of the Field

Büşra Canoğlu

Ege University, Faculty of Letter, Department of Psychology, İzmir

The aim of this study is to understand the problems of refugee children who migrated to Turkey with the 2011 Syrian crisis and to address the needs observed in the field. Considering that waves of migration will continue to occur for different reasons in the world, it is critical to identify the current problems and meet the needs in the field in order to build a safe and healthy future for migrant/refugee children. In this context, the aforementioned needs have been evaluated within the scope of basic children's rights. The observations included in the study comprise case-based observations of refugee families and their children living in Buca and Konak districts of İzmir between 2018 and 2022 and applying directly to the centers of non-governmental organizations serving Syrian nationals. With the observations made, has been concluded that there are three main problems, which are the consequences of the uncertainty of the status and future of Syrian children in Turkey. It is seen that children have problems in accessing the health services they need from the prenatal period and in participating in education life when they reach school age. Also, it has been observed that the characteristics of immigrant and refugee communities in Turkey, such as living in crowded houses and disadvantaged areas, and the characteristics that children have just because they are refugees, increase the possibility of being exposed to neglect and abuse. In the light of the observations made, it is thought that policies with a rights-based approach are needed in the field for the solution of the problems mentioned, that the experts working in this field need to be supported both in terms of advocacy and professional competence, and that a holistic approach is needed by considering the problems as a public health problem.

Keywords: migrant/refugee children, child rights, non-governmental organization

[S41]

Kronik bir hastalıkla mücadele sırasında çocuk: Psikolojik etkilere çocukların çizimleri yoluyla bakmak

Işıl Cukurova, Nur Serap Özer

TED Üniversitesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, Ankara

Çocukluk çağı kronik hastalıklarının bu hastalıklarla mücadele eden çocuklar üzerinde çeşitli psikolojik etkileri olabilmektedir. Bu nedenle; bu çocukların psikolojik ihtiyaçlarının da araştırılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada; kronik bir hastalıktan dolayı hastanede tedavi gören çocukların çizimleri ve ebeveynlerin yanıtları, sağlıklı akranlarının verileriyle karşılaştırılmıştır. 6-12 yaşlarındaki 115 çocuk (49'u kronik hastalığı olan, 66'sı sağlıklı) ve onların ebeveynleri çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Birebir görüşmeler sırasında çocuklar İnsan Çizimi, Aile Çizimi ve o an nerede olmak istediklerinin çizimini yaparken; ebeveynler Demografik Bilgi Formu ve Güçler ve Güçlükler Ölçeğini doldurmuşlardır.

Araştırmanın sonuçlarına göre, kronik bir hastalığı olan çocukların sağlıklı akranlarından İnsan çizimindeki anlamlı olarak daha fazla duygusal gösterge gösterdiği görülmüştür. Bu bulgu ebeveynlerin hasta çocukları için Güçler ve Güçlükler Anketinde daha yüksek sorun skorları vermeleri ile desteklenmiştir. Kronik bir hastalığı olan çocukların o an nerede olmak istediklerine dair çizimleri ise günlük yaşamlarına, evlerine olan özlemi yansıtırken, sağlıklı çocuklar (verilerin pandemi döneminde toplanması etkisi ile) ev dışı etkinlikler hayal etmişlerdir. Tüm bunlarla birlikte; tüm örnekleme erkek çocuklarının insan çizimlerinin kız çocuklarınınkinden daha fazla duygusal göstergeye sahip olduğu görülmüştür. Aynı zamanda; hasta gruptaki oğlan çocukları sağlıklı gruptaki oğlan çocuklarından daha fazla duygusal göstergeye (insan çizimi) ve duygusal ton skoruna (aile çizimi) sahiptir. Dolayısıyla; bu çalışmanın sonuçları kronik bir hastalığı olan çocukların sağlıklı akranlarına göre daha fazla duygusal zorluk yaşama riskinin olduğunu ve bu riskin oğlan çocuklarında daha yüksek olabileceğini göstermektedir.

Bu nedenle; bu risklerin farkında olmak, hem saha çalışmalarında hem de akademik çalışmalarda yaşlarına uygun yöntemler kullanarak onların seslerini aktif bir şekilde duyurabilmelerini sağlamak desteklenmeleri açısından önemlidir. Böylece, onların aktif katılımları yoluyla psikolojik açıdan da desteklenmeleri halinde çocukların kendileriyle ilgili konularda fikir beyan etme ve daha iyi sağlık koşullarına ulaşma haklarını da korumak mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aile çizimi, Çocuk hakları, Çocuklar, İnsan çizimi, Kronik hastalıklar

Children during the struggle against chronic illness: Investigating psychological effects through drawings of children

Işıl Cukurova, Nur Serap Özer

Department of Psychology, TED University, Ankara

Negative psychological effects of childhood chronic illnesses on children can be observed. Hence, it is important to investigate psychological needs of these children. In this research, drawings and parental reports of hospitalized children were compared to those of healthy children. The sample included 115 children (49 ill, 66 healthy; 6-12 years) and their parents. Children drew Human Figure Drawings, Family Drawings and drawings of where they would wish to be, while parents completed Demographic Information Form and Strengths and Difficulties Questionnaire during one-to-one interviews.

According to the results, ill children had significantly higher numbers of emotional indicators on Human Figure Drawings than healthy children. This finding was supported by the higher difficulty scores on Strengths and Difficulties Questionnaire of parents of ill children. Drawings of ill children regarding where they would rather be at that time reflected their longing for daily lives and homes, while healthy children imagined outside activities (under the influence of data collection during the pandemic). Also; Human Figure Drawings of boys had higher numbers of emotional indicators than those of girls in the whole sample. At the same time; ill boys had higher numbers of emotional indicators (human figure drawings) and higher emotional tone scores (family drawing) than healthy boys. Therefore; this study indicated that ill children might have increased risk of having emotional difficulties than their healthy counterparts, and this risk might be higher for boys.

It is important to be aware of these risks and provide appropriate psychological interventions to these children as well as medical services. Utilizing methods such as those of this study will allow children to be active participants and provide opportunities for children to express their own views about issues related to them and of accessing better health condition and services.

Keywords: Children, Chronic illnesses, Family drawing, Human figure drawing, Rights of children

[S42]
2012- 2023 Yılları Arasında Türkiye’de İnternet Haberlerinde Yer Alan Çocuk Cinsel İstismarı Vakalarının İncelenmesi

Nilüfer Dilara Ar Mutlu

Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Ana bilim Dalı Ankara

Çalışmada 1.1.2012- 31.06.2023 tarihlerinde internet ortamında yayınlanan haberler incelenerek, çocuk cinsel istismarına ait haberler seçilmiştir. Söz konusu haberlerin çocuk haklarına ve medya etiğine uygunluğu saptanmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda çocuk istismarcılarının gerçekleştirdiği çocuğa yönelik cinsel istismar vakalarının genel karakteristiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Sabah, Hürriyet, Milliyet, Cumhuriyet, CnnTürk, Diken ve BirGün gazetelerinin internet sitelerinin 1.1.2012 ve 31.06.2023 tarihli arşiv kayıtları InoReader Real Simple Syndication (RSS) programı aracılığıyla ‘çocuk cinsel istismarı’ ve ‘cinsel istismar’ anahtar kelimeleri ile taranarak birbirinden bağımsız 240 habere ulaşılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi için yüzdeler ve ortalama istatistik testlerinin yanı sıra haber içerik analizine de başvurulmuştur.

İncelenen 240 haberde, 13 çocuğun cinsel istismara maruz bırakıldıktan sonra öldürüldüğü bilgisine ulaşılmıştır. Öldürülen çocukların adı, soyadı ve fotoğraflarına haber metinlerinde açık şekilde yer verilmiştir. Cinsel istismara maruz bırakılan çocukların yüzde 67,1’i kız, yüzde 15,8’i oğlan çocuğudur. Vakaların yüzde 9,6’sında birden fazla çocuk istismara maruz bırakıldığı için cinsiyet bilgisine ulaşılamamıştır. Haber metinlerinin yüzde 7,5’inde çocuğun cinsiyet bilgisine yer verilmemiştir. Cinsel istismar vakalarının yüzde 43,8’i evde, yüzde 15’i ise okulda gerçekleşmiştir. Cinsel istismar faillerinin yüzde 73,7’si çocuğun tanıdığı kişilerden oluşmaktadır. Haber metinlerinin yüzde 35,4’ünde olayın nasıl gerçekleştiğine dair oldukça ayrıntılı detaylar verilmiştir. Haber başlıklarının yüzde 29,2’sinde cinsel taciz, tecavüz ve istismar ifadeleri yer almaktadır. İncelenen 240 haberin yüzde 12,9’unda ise cinsel istismar failinin fotoğrafına yer verilmiştir. Haberde cinsel istismar failinin ve cinsel istismara maruz bırakılan çocuğun fotoğrafı kullanılmamış olmasına rağmen 47 haberde temsili olarak ‘elleriyle yüzünü gizleyen çaresiz çocuk’ fotoğrafı yer almıştır.

Sonuç olarak çocuklarla ilgili haberler yapılırken çocuğun kimliğinin açığa çıkmaması için çok dikkat edilmesi gerekmektedir. Ancak çalışmaya konu olan haberlerin yarısından fazlasında çocuğun kimliğini açığa çıkarabilecek detaylara yer verilmiştir. Cinsel istismara maruz bırakılan çocukların yayınlanan haberlere kolayca ulaşabileceği ve ikincil bir travmaya uğrayabilecekleri gerçeği göz ardı edilmeden haber yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk cinsel istismarı, cinsel istismar, internet haberleri

Analysis of Child Sexual Abuse Cases News in Turkey Between 2012 and 2023

Nilüfer Dilara Ar Mutlu

Atılım University Graduate School of Social Sciences, Department of Economics Ankara

The study aimed to analyze internet news articles between January 1, 2012, and June 31, 2023, focusing on child sexual abuse. It sought to identify the general characteristics of child sexual abuse cases perpetrated by offenders. By using the InoReader (RSS) program, the archives of Sabah, Hürriyet, Milliyet, Cumhuriyet, CNN Türk, Diken, and BirGün newspapers were searched with keywords "child sexual abuse" and "sexual abuse," resulting in 240 independent news articles. Data analysis involved percentage and mean statistical tests, as well as content analysis of the articles.

13 children were found to have been killed after experiencing sexual abuse in the analyzed articles. The news texts explicitly included the full names, surnames, and photographs of these victims. Among the sexually abused children, 67.1% were girls, 15.8% were boys, and in 9.6% of cases where multiple children were abused, gender information was unavailable. Gender information was not provided in 7.5% of the news articles. The locations where sexual abuse occurred were reported as 43.8% at home and 15% at school. Perpetrators known to the child constituted 73.7% of the offenders. Detailed information about the incidents was provided in 35.4% of the news texts. Expressions such as sexual harassment, rape, and abuse were used in 29.2% of the article headlines. While actual photographs of the perpetrators and the abused children were not included in the examined 240 articles, 47 articles contained a representative image of a "child covering their face with their hands."

In conclusion, when reporting news related to children, it is crucial to exercise caution in protecting their identities. However, more than half of the analyzed articles contained details that could potentially reveal the child's identity. It is important to consider that children who have experienced sexual abuse can easily access these published articles, which may cause them further distress.

Keywords: child sexual abuse, sexual abuse, internet news

[S43]

Çocuklukta kötü muamele ve saldırganlık arasındaki ilişki: Duygu düzenleme güçlüklerinin aracı rolü

Servet Kaçar Başaran, Rukiye Kızıltepe

Pamukkale Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Denizli

Pek çok çalışma çocuklukta kötü muamelelerin uzun dönem etkilerine dair kanıt sunmaktadır. Çocuklukta kötü muamelelerin saldırganlık üzerindeki etkilerine dair artan kanıtlar olmasına rağmen, çocuklukta kötü muamele ve saldırganlık arasındaki ilişkide aracı olabilecek değişkenlerin rolü ile ilgili çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, çocuklukta kötü muamele ve saldırganlık arasındaki ilişkide duygu düzenleme güçlüklerinin aracı rolünü incelemektir. Araştırmanın örneklemini 310 katılımcıdan (%79 kadın, Orta yaş = 23.83, SS = 6.07) oluşmaktadır. Veriler Yeniden Düzenlenmiş ve Genişletilmiş Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği (ÇCTÖ-R), Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği-Kısa Form (DDGÖ-16) ve Buss-Perry Saldırganlık Envanteri (BPSE)'ni kullanarak çevrimiçi bir platform ile toplanmıştır. Yapısal eşitlik modeli yürütmek için LISREL 8.80 programı kullanılmıştır. Modelde 3 örtük ve 15 gözlenen değişken bulunmaktadır: Çocuklukta kötü muamele (gözlenen değişkenler olarak CTQ-R alt boyutları), saldırganlık (gözlenen değişkenler olarak BPSD'nin alt boyutları) ve duygu düzenleme güçlükleri (gözlenen değişkenler olarak ERDS-16 alt boyutları). İlk olarak, ölçme modeli test edilmiştir. Veri, modele kabul edilebilir düzeyde uyum sağlamadığı saptandığı için düzeltme indeksleri uygulanmıştır. Yeniden test edilen ölçme modelinin veri ile kabul edilebilir düzeyde uyum sağladığı belirlenmiştir [$\chi^2/df = 2.65$, GFI =.91, CFI =.96, RMSEA =.07]. İkinci aşamada, yapısal model test edilmiştir. Sonuçlar, yapısal modelin veri ile kabul edilebilir düzeyde uyumlu olduğu göstermektedir [$\chi^2/df = 2.65$, GFI =.91, CFI =.96, RMSEA =.07]. Çocuklukta kötü muamele saldırganlıkla hem doğrudan hem de dolaylı olarak saldırganlığa yol açtığını göstermiştir. Ayrıca duygu düzenleme güçlüklerinin aracı rolünün belirlenmesi çocuk istismarı ve ihmalinin ardından bireylerin psikolojik sağlıklarını desteklemeyi amaçlayan uygulamalı çalışmalar için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: çocuklukta kötü muamele, duygu düzenleme güçlükleri, saldırganlık

The relationship between childhood maltreatment and aggression: The mediating role of emotion regulation difficulties

Servet Kaçar Başaran, Rukiye Kızıltepe

Pamukkale University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Psychology Department, Denizli

Numerous studies provide evidence of the long-term effects of childhood maltreatment. Despite of the increasing evidence regarding the impact of childhood maltreatment on aggression, there is still a need for research on the role of the variables which could mediate the link between childhood maltreatment and aggression. The purpose of this study was to examine the mediating role of emotion regulation difficulties in the relationship between childhood maltreatment and aggression. The study sample consisted of 310 participants (79% female, Mage = 23.83; SD = 6.07). Data were collected through an online platform using the Revised and Expanded Childhood Trauma Questionnaire (CTQ-R), the Emotion Regulation Difficulty Scale-Short Form (ERDS-16), and the Buss-Perry Aggression Inventory (BPAI). The LISREL 8.80 program was used to conduct a structural equation model. The model included three latent variables and fifteen observed variables: childhood maltreatment (the subscales of the CTQ-R as observed variables), aggression (the subscales of BPSD as observed variables), and emotion regulation difficulties (the subscales of ERDS-16 as observed variables). Firstly, the measurement model was run. Modification indices were applied because the measurement model did not exhibit an acceptable level of fit with the data. The re-tested measurement model exhibited an acceptable fit with the data [$\chi^2/df = 2.65$, GFI =.91, CFI =.96, RMSEA =.07]. In the second stage, the structural model was tested. The results indicated that the structural model demonstrated a good fit to the data [$\chi^2/df = 2.65$, GFI =.91, CFI =.96, RMSEA =.07]. Childhood maltreatment was associated with aggression both directly and through emotion regulation difficulties. The findings have demonstrated that childhood maltreatment leads to aggression both directly and indirectly. In addition, determining the mediating role of emotion regulation difficulties is important for applied studies which aim to support individuals' psychological well-being following childhood maltreatment.

Keywords: childhood maltreatment, emotion regulation difficulties, aggression

[S44]

Çocuk İstismarının Önlenmesi ve Tespitinde Yapay Zeka: Bilimsel Yayınların Bibliyometrik Analizi

Halil İlhan Aydoğdu

Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Giresun, Türkiye

Amaç: Fiziksel, duygusal, cinsel istismar ve ihmal olmak üzere 4 ana başlıkta değerlendirilen çocuk istismarına yönelik çokça bilimsel çalışma yapılmaktadır. Son yıllarda bu çalışmalara gittikçe daha çok gelişen yapay zeka ve makine öğrenmesi temelli çalışmalar eklenmektedir.

Çalışmamızın amacı; yapay zeka ve makine öğrenmesi temelli programların çocuk istismarına yönelik araştırma alanları ile ilgili trendleri belirleyerek konunun geleceği hakkında öngöründe bulunmak ve alanda çalışacak uzmanlara katkı sunmaktır.

Gereç-Yöntem: 01/09/2023 tarihinde Web of Science veri tabanında "artificial intelligence / machine learning" ve "child abuse / child neglect" anahtar sözlükleriyle arama yapıldığında 46 sonuca ulaşıldı. Çalışmada basit frekans analizler IBM SPSS 23 paket programı ile yapılırken bibliyometrik analiz için R Studio ve Vosviewer (versiyon 1.16.19) programları kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaların 2009 ila 2023 yıllarında arasında yapıldığı ancak büyük çoğunluğunun (%52,17) 2021 yılı ve sonrasında yapıldığı görüldü. Konu ile ilgili en çok çalışmanın 20 (%43,47) yayımla Amerika Birleşik Devletleri'nde yapıldığı tespit edildi. En çok çalışmanın 17 (%36,95) yayımla bilgisayar bilimleri bölümünden yapıldığı görüldü. Bunu 5 (%10,86)'er yayımla pediatri, psikiyatri ve psikoloji bölümlerinin takip ettiği tespit edildi.

Sonuç: Bu çalışmada yapılan analiz sonuçları göstermektedir ki; yapay zeka ve makine öğrenmesi temelli sistemler birçok alanda olduğu gibi çocuk istismarı ve ihmali konularında da son yıllarda gittikçe artan şekilde çalışma konusu olmaktadır.

Çocukların çizdiği resimlerin yapay zeka ile analizinden, travma mağduru çocuklardaki radyolojik bulguların yorumlanmasına, çocuk pornografisi vb. siber tehditlere kadar bir çok alanda yapay zeka ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.

Sonuç olarak; makine öğrenmesi/yapay zeka programlarının geliştirilmesi ile çocuk istismarını önleme programları ve istismarın tespitine yönelik pratikte bu uygulamaların kullanılması da yakın gelecekte olası görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik Analiz, Çocuk İstismarı, Makine Öğrenmesi, Yapay Zeka

Artificial Intelligence in Preventing and Detecting Child Abuse: A Bibliometric Analysis of Scientific Publications

Halil İlhan Aydoğdu

Giresun University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Giresun, Türkiye

Objective: There has been extensive scientific research conducted on child abuse, categorized into four main areas: physical, emotional, sexual abuse, and neglect. In recent years, artificial intelligence and machine learning-based studies have increasingly complemented these research efforts.

The aim of our study is to identify trends in the research areas related to child abuse using artificial intelligence and machine learning-based programs, predict the future of this field, and contribute to experts working in the field.

Materials-Methods: On September 1, 2023, a search was conducted on the "Web of Science" database using the keywords "artificial intelligence / machine learning" and "child abuse / child neglect," resulting in 46 articles. Simple frequency analyses were conducted using the IBM SPSS23 software package, while bibliometric analysis was performed using R Studio and Vosviewer(version 1.16.19) programs.

Findings: The studies were conducted between 2009 and 2023, but it was observed that the majority(52.17%) were conducted in 2021 and beyond. The study found that the majority of research on the subject, 20 publications(43.47%), was conducted in the United States. It was observed that the highest number of publications, 17(36.95%), were conducted in the field of computer science. This was followed by pediatrics, psychiatry, and psychology departments, each with 5(10.86%) publications.

Conclusion: The results of this study indicate that artificial intelligence and machine learning-based systems are increasingly becoming a subject of research in the field of child abuse and neglect, as they are in many other areas. Studies involving artificial intelligence range from the analysis of children's drawings to the interpretation of radiological findings in traumatized children and addressing issues such as child pornography and cyber threats.

In conclusion, the development of machine learning/artificial intelligence programs suggests that the use of these applications in practical child abuse prevention and detection programs is foreseeable in the near future.

Keywords: Artificial Intelligence, Bibliometric Analysis, Child Abuse, Machine Learning

[S45]

Lisans Programları için Bir Ders Önerisi: Çocuk Koruma Sistemi

Gamze Bilir Seyhan

Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, İzmir

Çocukların korunması ve refahının sağlanması toplumların en önemli sorumluluklarından biridir. Çocukların korunmasının sağlanması, Türk toplumunda evlat edinme ve koruyucu ailelik hizmet modellerinin normalleştirilmesi için üniversitelerde yürütülmekte olan lisans programlarında "Çocuk Koruma Sistemi" başlıklı bir ders ile üniversite öğrencilerine çocukların haklarını, güvenliğini ve iyi yaşam koşullarını nasıl koruyacaklarına ilişkin bilgiler aktarılabilir. Ege Üniversitesi Üniversite Seçmeli Dersi havuzuna 2022 yılında Çocuk Koruma Sistemi dersi önerilmiş ve bu ders üniversite senatosu tarafından kabul edilmiştir. Söz konusu ders 2022-2023 güz ve bahar dönemlerinde açılmıştır. Ders Ege Üniversitesi'nin tüm lisans programlarına kayıtlı 3.sınıf öğrencilerine açıktır.

Dersin ilk bölümünde, çocukların korunma ihtiyacı ve bu ihtiyacın toplum üzerindeki etkileri incelenmektedir. Öğrenciler, çocuk istismarı, ihmal ve sözlü/psikolojik taciz gibi sorunları anlamak için temel kavramları tartışmaktadırlar. Ayrıca, bu sorunlarla mücadele etmek için ulusal ve uluslararası yasalar ve çocuk hakları konuları ele alınmaktadır. Dersin ikinci bölümünde, çocuk koruma sistemleri ve kurumları incelenmektedir. Öğrencilere çocuk koruma hizmetlerinin nasıl organize edildiği, kurumların rolleri ve sorumlulukları, çocuk koruma sistemi modellerinin içerikleri, özellikle evlat edinme ve koruyucu ailelik konusundaki bilgiler sunulmaktadır. Ayrıca, çocukların tehlikede olduğu durumlarda ne tür müdahalelerin gerektiğini ve bu müdahalelerin nasıl koordine edildiğini anlamak için pratik beceriler kazandırılmaktadır. Son olarak, dersin üçüncü bölümünde, öğrenciler çocuk koruma politikalarını ve programlarını analiz etme fırsatı bulmaktadırlar. Bu bölümde, öğrenciler çocuk koruma sistemlerinin etkililiğini değerlendirmekte ve çocukların korunmasını geliştirmek için önerilerde bulunmaktadırlar. Son derste üniversite öğrencileri ile evlat edinen aileler ve koruyucu aileler Deneyim Paylaşım Toplantısı'nda bir araya getirilerek öğrenciler çocuk koruma sistemini asıl deneyim sahiplerinden dinlemektedirler. Bu bilgiler ışığında bu çalışmada yürütülmekte olan bu dersin içeriği ve bu dersi alan öğrencilerin demografik bilgilerine ilişkin analizler sunulacaktır.

Bu ders, öğrencilere çocukların korunması konusundaki önemli bilgi ve becerileri kazandırarak, gelecekte çocuk koruma alanında etkili vatandaşlar olmalarına yardımcı olacaktır. Çocukların refahını artırmak ve toplumsal sorumluluğu yerine getirmek için bu dersin lisans programlarında yer almasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk koruma sistemi, lisans dersi, üniversite öğrencileri

A Course Recommendation for Undergraduate Programs: Child Protection System

Gamze Bilir Seyhan

Ege University, Faculty of Education, Department of Elementary Education, İzmir

The protection and welfare of children is one of the most important responsibilities of societies. To ensure the protection of children, and to normalize the adoption and foster family service models in Turkish society, a course titled "Child Protection System" in undergraduate programs will provide university students with information on how to protect children's rights, safety and good living conditions. Child Protection System course was offered to the Ege University University Elective Course in 2022. The course was opened in the fall and spring semesters of 2022-2023.

Firstly, children's need for protection and the effects of this need on society are examined. Students discuss key concepts for understanding issues such as child abuse, neglect, and verbal/psychological abuse. National and international laws and children's rights issues are addressed to combat problems. Secondly, child protection systems and institutions are examined. Students are provided with information on how child protection services are organised, the roles of institutions, child protection system models, adoption and foster family. Practical skills are provided to understand what interventions are needed. Finally, students have the opportunity to analyze child protection policies and programs. In this section, students evaluate the effectiveness of child protection systems and make recommendations for improving child protection. In the last lesson, university students, adoptive families and foster families are brought together at the Experience Sharing Meeting, and the students listen to the child protection system from those who have real experience. In the light of this information, the content of this course and the demographic information of the students taking this course will be presented in this study.

This course will help students become effective citizens in the field of child protection in the future by providing them with important knowledge and skills on child protection.

Keywords: child protection system, undergraduate course, university students

[S46]

Göçmen Ergenleri Korumada Ailenin Rolü

Sevgi Tunay Aytekin, Aysun Doğan

Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, İzmir

Suriye’de başlayan iç savaş nedeniyle, 2011 yılından itibaren milyonlarca kişi göç etmek ve başka ülkelere sığınmak zorunda kalmıştır. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’nün verilerine göre, Türkiye’de bulunan kayıtlı Suriyeli sayısı 2023 yılında 3.298.817’ye ulaşmıştır ve bu sayının yarısını ise 18 yaş altındaki çocuk ve ergenler oluşturmaktadır. Göç etmek zorunda kalan kişiler savaşın olumsuz etkileri altında kalarak fiziksel, duygusal veya cinsel açıdan travmalar yaşayabildikleri için göç deneyimi, tüm aileyi etkileyen bir süreçtir. Ancak özellikle mülteci ergenlerle yapılan çalışmalar, ergenlerin yetişkin mültecilerle karşılaştırıldıklarında daha savunmasız olduklarını ve göç sürecinden diğer aile üyelerine kıyasla daha fazla etkilenebildiklerini ortaya çıkarmıştır. Aynı zamanda çocuklar, maruz kaldıkları travmaların yanı sıra göç sonrasında da ayrımcılık ve ekonomik sömürü gibi farklı risklerle karşılaşmaya devam etmektedir. Göç eden kişiler birbirleriyle benzer travmatik deneyimlere sahip olmalarına ve benzer problemlerle karşılaşmalarına rağmen içlerinden bazıları için koruyucu işlev gören psikolojik dayanıklılık, kişilerin gelişimleri açısından riskli gruplar içinde bulunmalarına karşın gelişimsel süreçlerinde bir gecikme yaşamamalarını sağlamaktadır. Bu nedenle göçün Suriyeli ergenler üzerindeki psikolojik etkisini araştırmak ve hem ergenlik süreci hem de göç yaşantısı ile ilişkili karşılaştıkları problemlerden minimum düzeyde etkilenmeleri için dayanıklılıklarını arttıracak etmenleri belirlemek oldukça önemlidir.

Bu çalışmada, Türkiye’de yaşayan Suriyeli ergenlerin sahip oldukları dayanıklılık özellikleri ve etki eden aileye ilişkin faktörler incelenmektedir. Çalışma örneklemini 10-19 (Ort=13.41) yaş aralığındaki 191 Suriyeli ergen oluşturmaktadır. Katılımcılardan içeriğinde demografik bilgi formu, “Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlık Ölçeği”, “Çocuk ve Ergen Sosyal Destek Ölçeği”, “Anne-Baba Algı Ölçeği”, “CES Depresyon Ölçeği” ve “Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği” bulunan bir anket doldurması istenmiştir. Sonuç olarak Türkiye’ye göç eden Suriyeli ergenlerin psikolojik dayanıklılık özellikleri üzerinde anne-babaya yönelik algının ve çevreden algılanan sosyal desteğin en etkili faktörlerden olduğu görülmüştür. Bu nedenle özellikle göç eden çocuk ve ergenlerin ailelerini sahip oldukları önemli rol konusunda bilinçlendirebilmek ve ebeveyn-çocuk arasındaki iletişimin güçlenmesini sağlamak çocukların psikolojik dayanıklılıklarını güçlendirebilmek açısından oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: aile, ergenlik, göç, psikolojik dayanıklılık

The Role of Family to Protect Immigrant Adolescents

Sevgi Tunay Aytekin, Aysun Doğan

Ege University, Psychology Department, İzmir

Due to the internal political conflicts that started in Syria, millions of people have had to migrate since 2011. The number of registered Syrians in Turkey is 3.298.817 and half of this number consists of children and adolescents. People who had to migrate may experience physical, emotional or sexual traumas due to the negative effects of war, and this experience affects the whole family. However, especially studies with refugee adolescents have shown that adolescents are more vulnerable and more affected when compared to adult refugees. In addition, to these traumas, children may experience different negative situations such as economic difficulties and discrimination after migration. Although immigrants have similar traumatic experiences and problems, some of them are less affected due to their resilience. Resilience ensures that there is no delay in developmental processes despite adverse conditions. It’s important to investigate factors that will increase the resilience of Syrian adolescents so that they are less affected by the problems they experience. This study investigates factors (e.g., family relations, social support) that leads to resilience of Syrian refugee adolescents. The sample consists of 191 Syrian refugee adolescents between the ages of 10-19. Participants completed a questionnaire including demographics, Child and Adolescent Social Support Scale, Rosenberg Self-Esteem Scale, Perceptions of Parents Scale, The CES Depression Scale, The Child and Youth Resilience Measure. Immigrated to Turkey Syrian adolescents the perceived social support, and the perception of parent were found to be the most influential factors on resilience. As a result, having positive experiences in family and school is the most important factor that can contribute to the resilience of refugee adolescents. Therefore, we can say that two factors are important. The first is to raise awareness of parents about their important role, and the second is to strengthen the communication between parent-child.

Keywords: adolescence, family, migration, resilience

[S47]

Covid 19 Döneminde Hamilelerin Duygudurumlarına Yönelik Fenomenolojik Yaklaşım: Çevrimiçi Mellow Hamileler Grubu Örneği

Nihal Durmaz¹, Dilek Erol²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²Uşak Üniversitesi

Giriş: Gebelik ve doğum süreci fizyolojik bir olay olmasının yanı sıra kadın için önemli bir stres kaynağıdır. 2019 yılında Dünya Sağlık Örgütü tarafından Covid 19 pandemisi olarak tanımlanan süreç, hamileler için de önemli bir stres kaynağı olmuştur. Hamile kadınların stresini azaltmaya ve bebekleri ile bağlanmalarını sağlamaya yönelik programlarından biri olan Mellow Bumps, hamilelerde kaygıyı azaltmak ve refahı artırmak için psikolojik ve pratik tekniklerden yararlanan grup temelli bir müdahale programı olup, pandemi sürecinde güncellenerek çevrimiçi olarak yeniden planlanmıştır. Bu çalışmadaki amaç Covid 19 döneminde hamile olan kadınların duyu durumlarını belirlemek, Çevrimiçi Mellow Hamile Grubu (ÇMHG) deneyimlerini ve program hakkındaki görüşlerini anlamaktır.

Materyal Metod: Bu araştırma; nitel araştırmadır ve fenomenolojik yaklaşım dan yararlanılmıştır. Çalışmanın evrenini hamilelik süresince ÇMHG'ye katılan anneler oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde amaçlı örneklem tercih edilmiş olup, 18 yaş ve üzeri olan, hamileliğinde Türkiye'de ÇMHG eğitimi almış olan, iletişim sorunu, fiziksel veya zihinsel sağlık sorunları olmayan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan toplam 13 anne örnekleme dahil edilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler 01.09.2022/30.09.2022 tarihleri arasında toplanmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan anne adayları hamilelik duyu durumlarını en çok mutluluk, kaygı, korku olarak tanımlamaktadır. Anne adaylarının çoğunluğu hamilelik dönemlerinde ÇMHG dışında herhangi bir eğitim/uygulama/destek almadıklarını belirtmişlerdir. ÇMHG'nin sosyal etkileşim, duygudaşlık, güçlü bağ kurma hissi yarattığını ifade etmişlerdir. Ayrıca anne adayları ÇMHG'nin müthiş arkadaşlıklar kurmaya aracı olma ve duygudaşlık sağladığını söylemişlerdir. ÇMHG içerisinde konuk profesyonel/uzman katılımının sağlanması, nefes egzersizlerinin artırılması ve kitap önerileri sunulmasının eklenebileceğini dile getirmişlerdir.

Sonuçlar ve Öneriler: Çalışma sonucuna göre ÇMHG anne adaylarının duyu durumlarında olumlu gelişmeler yarattığı, anne adaylarının bu yönde desteklerinin sınırlı olduğu, hamilelik dönemlerinde duygudaşlık, sosyal etkileşim ve güçlü bağlar kurmalarına yardımcı olduğu görülmüştür. Hamilelik döneminde annenin duyu durumunun anne ve bebek sağlığı üzerinde olumlu etkileri göz önüne alındığında ÇMHG ve benzeri çalışmaların her hamileye ücretsiz ulaştırılması önerilmektedir

Anahtar Kelimeler: Covid 19, Çevrimiçi Mellow Hamileler Grubu, Duygu Durum, Gebelik

The Phenomenological Approach Toward Pregnant Women's Moods During the COVID-19 Pandemic Period: The Case of Online Mellow Bumps Pregnant Woman Group

Nihal Durmaz¹, Dilek Erol²

¹Health Sciences University Gulhane Training and Research Hospital

²Uşak University

The COVID-19 pandemic has been a major source of stress for pregnant women. Mellow Bumps which was one of the programs aiming to reduce the pregnant woman's stress and ensure her attachment to the newborn was a group-based intervention program. In this research, the objective is to find out about the moods of women getting pregnant women during the COVID-19 pandemic period and understand their Online Mellow Bumps Pregnant Woman Group experiences and their views on the program.

Method: This study used the phenomenological approach of qualitative research. The research population was the mothers who participated in the Online Mellow Bumps Pregnant Woman Group during their pregnancy. The semi-structured interview form was used as the data collection tool in the study. The research data were collected from 1 September 2022 to 30 September 2022.

Results: Participant mothers-to-be defined their pregnancy moods mostly as happiness, anxiety, and fear. The majority of participant mothers-to-be stated that they did not have any training/practice/support other than the Online Mellow Bumps Pregnant Woman Group during their pregnancy. Participant mothers-to-be who said that the Online Mellow Bumps Pregnant Woman Group created social interaction, sympathy, and the feeling of having strong ties listed the positive features of the Online Mellow Bumps Pregnant Woman Group as serving as an intermediary to form great friendships and building sympathy. Participant mothers-to-be reported that ensuring the participation of guest professionals/specialists, increasing breathing exercises, and making book recommendations can be added to the Online Mellow Bumps Pregnant Woman Group.

Conclusion: it was discerned that the Online Mellow Bumps Pregnant Woman Group produced positive developments in the moods of participant mothers-to-be, mothers-to-be had limited support in this direction, and the Online Mellow Bumps Pregnant Woman Group helped mothers-to-be build sympathy, social interaction, and strong ties.

Keywords: COVID-19, Online Mellow Bumps Pregnant Woman Group, Mood, Pregnant Woman

[S48]

Annelerin Gözünden Boşanmanın Çocuklar Üzerindeki Etkileri: Kuzey Kıbrıs Örneği

Buse Erzeybek Şemi¹, Veli Duyan²

¹Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Lefkoşa, KKTC

²Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara, Türkiye

Tek ebeveynli ailelerin sayısındaki artış, birçok çocuğun, her yıl tek ebeveynliğin yarattığı ekonomik yoksunluk, ebeveyn temasının niteliğinde ve miktarındaki azalma ve ebeveyn desteğinin ve etkin kontrolünün azalması gibi olumsuz etkilerle karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır. Tek ebeveynle büyüyen çocuklar en temelde psikolojik, sosyal ve akademik sorunlar yaşamaktadırlar. Çalışmanın amacı: Tek ebeveyn kadınlar boşanmanın çocuk üzerindeki etkilerini nasıl değerlendirmektedir. Araştırma nitel metot temelinde, fenomenolojik yaklaşım baz alınarak planlanmıştır.

Çalışmaya Kıbrıs'ın kuzeyindeki altı ilçede yaşamını sürdüren 21 gönüllü tek ebeveyn kadın katılmıştır. Çalışma evreninin oluşturulmasında ise Patton'un (2014) belirttiği üzere, nitel araştırmalarda genellikle tercih edilen amaçlı olarak seçilmiş küçük örneklemli hedefleyen amaçlı örnekleme yöntemi türü olan kartopu örnekleme tekniği kullanılmıştır. Verilerin toplanması için araştırmacı tarafından geliştirilen yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak derinlemesine görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Toplanan verilerin analiz edilmesi için MAXQDA-2022 veri analiz programı kullanılmıştır.

Elde edilen bulgularda annelerin çocuk ile ebeveyn ilişkilerine dair daha fazla söylemlerde buldukları, bu söylemleri de çoğunlukla babalarına yönelik oluşturdukları sonucuna varılmıştır. Ayrıca boşanma durumunun çocuğa yansımaları da en çok değerlendirilen konular arasında yer almaktadır. Bu doğrultuda boşanma durumunu çocuğa yansıtılırken çocukların da bu süreçte psikolojik destek alması gerektiğine dair buğular ön plana çıkmıştır. Buna ek olarak genellikle çekişmeli boşanmalarda babaların ebeveyn yabancılaştırma uyguladığı görülmüştür. Ayrıca çocuklara yönelik sunulan hizmetlerin geliştirilmesi, ücretsiz kreş, eğitimde fırsat eşitliği, sosyal yaşama katılımın teşvik edilmesi ve ücretsiz psiko-sosyal destek hizmetlerinden yararlanmaları için politikalar geliştirilmesine dair ihtiyaçlar ön plana çıkmıştır. Sonuç olarak eğitim, çocuk ve aile politikalarının geliştirilme süreçlerine sosyal hizmet uzmanlarının aktif katılım göstermesi, çocukların yaşadığı psiko-sosyal sorunlarla baş etme süreçlerini geliştirmek için okullarda sosyal grup çalışmaları düzenlenmesi ve çocukların gelişme ve katılım haklarını destekleyici politikalar geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Boşanma, Tek ebeveyn, boşanmış aile çocuğu

The Effects of Divorce on Children from the Mothers' Perspective: The Case of Northern Cyprus

Buse Erzeybek Şemi¹, Veli Duyan²

¹Cyprus International University, Faculty of Health Sciences, Department of Social Work, Nicosia, TRNC

²Ankara University, Faculty of Health Sciences, Department of Social Work, Ankara, Turkey

The increase in the number of single-parent families causes many children to face the negative effects of single parenthood each year, such as economic deprivation, decrease in the quality and quantity of parental contact, and a decrease in parental support and effective control. These children experience psychological, social and academic problems.

Purpose: How single parent women evaluate the effects of divorce on children.

The research was planned on the basis of qualitative method and phenomenological approach.

Twenty-one single-mom living in the North Cyprus participated in the study. Snowball sampling technique, was used to form the study population. In order to collect the data, in-depth interview technique was utilised using a semi-structured interview form developed by the researcher. MAXQDA-2022 data analysis software was used to analyse the collected data.

In the findings, it was concluded that mothers made more discourses about parental relations with the child, and these discourses were mostly directed towards their fathers. In addition, the reflection of the divorce situation on the child was among the most frequently evaluated issues. In this direction, while reflecting the divorce situation to the child, it was emphasised that children should also receive psychological support in this process. In addition to this, it was observed that fathers generally applied parental alienation in contentious divorces. In addition, the need to develop policies to improve the services provided for children, free kindergarten, equal opportunities in education, encouraging participation in social life and free psycho-social support services came to the forefront. As a result, it is recommended that social workers should actively participate in the development of education, child and family policies, social group activities should be organised in schools to improve the processes of coping with psycho-social problems experienced by children, and policies should be developed to support children's development and participation rights.

Keywords: Divorce, Single-parents, divorced children

[S49]

Çevrim İçi Mellow Hamileler Programı: Covid 19 Pandemisi Sırasında Türkiye'de Yapılan Grup Uygulamalarının Değerlendirilmesi

Alex Miles¹, Michael Lovell², Raquib Ibrahim², Tolga Dağlı³, Figen Dağlı⁴, Vaheshta Sethna¹

¹Psikiyatri, psikoloji ve nörobilim enstitüsü, Kings College, Londra

²Mellow Parenting Vakfı, Glasgow, UK

³Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi AD, İstanbul

⁴Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD

Giriş-Amaç: Mellow Olumlu Ebeveynlik Programları İskoçya'da geliştirilmiş olup dünyada pek çok ülkede uygulanan, ülkemizde de 2016 yılından başlayarak yaygınlaştırma çalışmaları süren, etkinliği kanıta dayalı olarak gösterilmiş, bağlanma temelli programlardır. Bu programlardan biri olan Mellow Hamileler programı 20-30 hafta arası hamilelerle, toplam 7 hafta, haftada bir gün 2 saat şeklinde gerçekleştirilen bir doğum öncesi ebeveynlik uygulamasıdır. Tüm Mellow programları 6-8 kişilik küçük gruplarla yüz yüze uygulanan programlarken, 2020 yılında başlayan Covid 19 pandemisi sonrasında çevrim içi formatı da geliştirilmiştir. Bu çalışmanın amacı, Mellow Hamileler programının çevrim içi formatta yapılan grup uygulamalarının etkililiğini değerlendirmek ve bu yöntemi geliştirmek için öneriler sunabilmektir.

Yöntem: Ocak-Mayıs 2021 tarihleri arasında Türkiye'de gerçekleştirilen Mellow Hamileler programlarına katılan hamilelerin, grup öncesi ve sonrasında depresyon, anksiyete ve stres düzeyleri, annenin bebekle algılanan ilişki kalitesi, annenin kendine güveni ve sosyal bağlantı düzeyi değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmanın yürütüldüğü tarihler arasında grup çalışmalarına Türkiye'nin 21 farklı ilinden 128 anne adayını katıldı. Anne adaylarının 7 haftalık grup çalışmasını tamamlama oranı %89,5 idi. Program sonunda anne adaylarının stres düzeylerinde, öznel refahında ve bebekle algılanan ilişkisinde iyileşmeler bulundu. Ayrıca anne güveni ve annenin sosyal bağlantısında da iyileşmeler görüldü.

Sonuç ve Öneriler: Bu çalışma, Mellow Hamileler programının çevrim içi formatını değerlendiren ilk çalışmadır. Bulgular, çevrim içi grubun, bebek doğmadan önce anne adaylarını destekleyerek ruh sağlıklarını ve bebekle bağlanmasını iyileştirmede etkili olabileceğini göstermiştir. Ayrıca çevrim içi format programı, yüz yüze olduğunda eğitime erişmekte zorluk yaşayabilecek bölgelerde yaşayan aileler için de erişilebilir hale getirmektedir. Gelecekte daha geniş ve kapsayıcı bir örneklem ile kontrol grubu da kullanılarak ve ebeveyn ile çocuk üzerindeki uzun vadeli etkilerin de değerlendirileceği araştırmaların yapılmasının yararlı olacağı düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Olumlu ebeveynlik programı, çevrim içi antenatal müdahale, anne ruh sağlığı, ebeveyn -bebek ilişkisi

Online Mellow Bumps Program: Evaluation Of The Groups Delivered In Turkey During The Covid 19 Pandemic

Alex Miles¹, Michael Lovell², Raquib Ibrahim², Tolga Dağlı³, Figen Dağlı⁴, Vaheshta Sethna¹

¹Institute of Psychiatry, Psychology and Neuroscience, King's College London

²Mellow Parenting Foundation, Glasgow UK

³Marmara University Faculty of Medicine, Department of Pediatric Surgery

⁴Gazi University Faculty of Medicine, Department of Pediatrics

Introduction and Aim: Mellow Positive Parenting Programs are attachment-based programs developed in Scotland, implemented in many countries around the world, have been introduced and going on in our country since 2016. One of these programs, "Mellow Bumps", is a prenatal parenting program that is carried out with pregnant women between 20-30 weeks, for a total of 7 weeks, 2 hours once a week. While all Mellow programs are face-to-face programs with small groups of 6-8 people, the online format has also been developed after the Covid 19 pandemic that started in 2020. The aim of this study is to evaluate the effectiveness of the online format of the Mellow Bumps program and to offer suggestions for improving this method.

Method: Depression, anxiety and stress levels, perceived relationship quality of mother with baby, mother's self-confidence and social connection level of pregnant women who participated in the Mellow Bumps groups held in Turkey between January-May 2021 were evaluated before and after the group.

Results: Between the dates of the study, 128 expectant mothers from 21 different provinces of Turkey participated in the groups. The rate of completion of the 7-week group work of expectant mothers was 89.5%. At the end of the program, improvements were found in expectant mothers' stress levels, subjective well-being, and perceived relationship with the baby. There were also improvements in maternal self confidence and social connections.

Conclusion and Recommendations: The findings showed that the online group can be effective in improving their mental health and bonding with the baby by supporting expectant mothers before the baby is born. It also makes the online format program accessible to families living in areas that may have difficulty accessing education when face-to-face.

Keywords: Positive parenting program, Online antenatal intervention Maternal mental health and well-being, Parent-infant relationship

[S50]
Okul Öncesi Öğretmenlerin Duygu Sosyalleştirme Becerilerinin Geliştirilmesi: Öğretmenler için Duygu Koçluğu Müdahale Programı

Dilara Özsoy, F. Cansu Pala
Ege Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Gelişim Psikolojisi Anabilim Dalı, İzmir

Giriş: Çocuklar kurdukları etkileşimler sayesinde bilişsel ve duygusal yeterlilik geliştirir. Duygu sosyalleştirme; ebeveynler ve öğretmenler gibi önemli yetişkinlerin çocuklar ile duygular hakkındaki konuşmaları, kendi duygularını ifade etmeleri ve çocuklarının duygularına verdikleri tepkileri gibi üç önemli süreci içermektedir. Destekleyici ve destekleyici olmayan olmak üzere iki ana duygu sosyalleştirme yaklaşımı bulunmaktadır. Destekleyici duygu sosyalleştirme yollarından birisi olan “duygu koçluğu”; ebeveynlerin ve öğretmenlerin duygusal ifadeyi çocuğa nasıl modelledikleri, çocukların duygularına nasıl tepki verdikleri ve duygusal deneyimleri öğrenmelerine nasıl yardımcı oldukları biçiminde tanımlanır. Duygu koçluğu çocukların duyguları anlamayı ve düzenlemeyi öğrenmelerine yardımcı olur.

Amaç: Havighurst, Harley ve Prior (2004) tarafından geliştirilen “Tuning into Kids” (Çocukları Dikkate Almak) programı, okul öncesi çocukların ebeveynlerinin duygu sosyalleştirme becerilerini desteklemeyi amaçlamaktadır. Ülker-Erdem (2019) tarafından Türkiye’de uyarlama çalışmaları ebeveyn programıyla yapılmıştır. Erken çocukluk dönemindeki önemli bir duygu sosyalleştirici olan öğretmenler için ise program geliştiricileri, programı Avustralya ve Norveç’teki okul öncesi öğretmenlere uygulayarak etkililiğini değerlendirmiştir. Daha önce ebeveynlerle etkililiği kanıtlanmış olan duygu koçluğu temelli “Çocukları Dikkate Almak” programının ilk kez Türkiye’deki okul öncesi öğretmenlere uygulanarak etkililiğinin araştırılması amaçlanmaktadır. Bu çalışmada, 36-72 ay arasındaki çocuklarla çalışan öğretmenlerin kendi duyguları ile baş edebilme ve duygu koçluğu becerilerini desteklemek hedeflenmektedir.

Program İçeriği: 6 hafta boyunca haftada 1 gün olmak üzere 2 saatlik oturumlardan oluşmaktadır. Programda, hem öğretmenlerin kendi duygu düzenleme becerilerine yönelik stratejiler hem de çocukların olumsuz duygularına etkili yaklaşımlar yer almaktadır.

Veri Toplama Araçları: Demografik Bilgi Formu, Çocukların Duygularına Verilen Tepkiler Ölçeği, Çocukların Olumsuz Duyguları ile Başa Çıkma Ölçeği Öğretmen Versiyonu, Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği Kısa Formu ölçümleri ile ön ve son-testte öğretmenlerden hem kendilerinden hem de sınıflarındaki öğrenciler hakkında veri toplanmıştır. Çalışmaya 98 öğretmen katılmıştır. 66 öğretmen müdahale grubunda ilk olarak eğitimi alırken; 32 öğretmen bekleme-kontrol grubunda yer almıştır.

Bulgular ve Tartışma: Programın etkililiğine ilişkin ilk istatistiksel analizlerin kongrede paylaşılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: erken çocukluk, duygu sosyalleştirme, bilişsel duygusal gelişim, okul öncesi öğretmeni, müdahale programı

Developing Preschool Teachers' Emotional Socialization Skills: A Turkish Teacher- Adaptation of the "Tuning into Kids" Program

Dilara Özsoy, F. Cansu Pala
Ege University, Department of Psychology, Department of Developmental Psychology, İzmir

Introduction: Children develop cognitive and emotional competence through their interactions. Emotional socialization involves three essential processes: parents and teachers’ talks of emotions, the emotional expression of such grown-ups, and their responses to children's emotions. The main emotional socialization approaches are either supportive or non-supportive. "Emotion coaching" is a supportive emotional socialization in which how parents and teachers model emotional expression to children, how they react to children's emotions, and how they help children learn about emotional experiences. Emotion coaching assists children in understanding and regulating their emotions.

Objective: The "Tuning into Kids" program that Havighurst, Harley, and Prior (2004) created aims to assist parents in improving their emotional socialization skills with preschoolers. Ülker-Erdem (2019) adapted the parent program in Turkey. The effectiveness of the program for early childhood educators was evaluated only with preschool teachers in Australia and Norway. Based on previous success with parents, this study will investigate the effectiveness of "Tuning into Kids," an emotion coaching-based program specifically designed for preschool teachers in Turkey. This study aims to improve the emotional coping and emotion coaching skills of teachers who work with children aged 36 to 72 months.

Training Program Content: It consists of weekly two-hour sessions for six weeks. It included strategies for both teachers to regulate their own emotions and effective approaches to children's negative emotions.

Measures: Data was collected from teachers at pre-test and post-test using a Demographic Information Form, Children's Responses to Emotions Scale, Coping with Children's Negative Emotions Scale (Teacher Version), and Emotion Regulation Difficulty Scale (Short Form) measurements. 98 teachers participated in the study (66 intervention; 32 waiting-control group).

Findings and Discussion: The first statistical analyzes on the effectiveness of the program are planned to be presented at the congress.

Keywords: early childhood, emotion socialization, cognitive emotional development, preschool teacher, intervention program

[S51]

Mellow Ebeveynlik Programı'nın Etkisini Ebeveynlerin Gözünden Görmek

Damla Mutlu¹, Öykü Özbörü Aşkan², Evrim Şenkal³, Figen Şahin Dağlı⁴, Tolga Dağlı⁵

¹Medstar Topçular Hastanesi, Antalya

²İstanbul Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü Sosyal Pediatri Ana Bilim Dalı, İstanbul

³İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göztepe Prof. Dr Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi, İstanbul

⁴Gazi Üniversitesi Hastanesi, Ankara

⁵Marmara Üniversitesi Hastanesi

Giriş: Mellow Ebeveynlik Programları, ebeveynin iyilik halini destekleyerek, çocuk ile olan ilişkisini güçlendirmeyi hedefleyen olumlu ebeveynlik programlarıdır. Bu çalışmada Mellow Ebeveynlik Programını tamamlayan annelerin gözünden müdahale sonrası kazanımlarını değerlendirmek hedeflenmiştir.

Materyal-Metod:Çevrimiçi Mellow Ebeveynlik Programını tamamlanmış olan annelere 01 Temmuz-01 Eylül 2023 aralığında google form aracılığıyla sorular yöneltilmiştir. Google form; demografik bilgileri, programa ait beş ayrı temayı; program öncesi, program süreci, program sonrası ebeveynlerin duygu ve düşüncülerini, çocukları ile iletişimlerini ve program sonrası planlarını öğrenmeyi hedefleyen 5 açık uçlu ve 26 likert tipi soruları içermektedir.

Bulgular: Çevirim içi Mellow Ebeveynlik Programını tamamlayan 59 anneye anket gönderildi. Anketi doldurmayı kabul eden 42 anne çalışmaya dahil edildi. Programdan sonra araştırmanın yapıldığı ortalama süre 7,6ay (±3 ay) idi. Çalışmaya katılım gösterenlerin %52,5'ü 0-18 ay bebek grubundan (n=22), %47'si ise 19 ay-6 yaş grubundandı (n=20).

Katılımcıların programa katılım ve devam motivasyonu (Tema-1) temasına dair vurguladığı başlıklar; uygulayıcıların (kolaylaştırıcıların) etkisi, paylaşımlar ve yalnız olmadığını hissetmek idi. Program süreci (Tema-2) ana temasında katılımcılar programı keyif verici, iyi hissettirici ve sakinleştirici olarak tanımladılar. Bebeğimle ilişkim temasında (Tema-3) katılımcılar ebeveynliğe dair iç görülerinin arttığını ve çocukları ile daha çok iletişime geçtiklerini ifade ettiler. Video geri bildirimleri temasında (Tema-4) katılımcılar video geri bildirimlerinin kendi ebeveynliklerinin olumlu yönlerini ve durumlar karşısındaki davranışlarını fark etmelerine yardımcı olduğunu ifade ettiler. Programdan sonra değişiklikler temasında (Tema-5) “ben değiştim” ve “çocuğumla ilişkim değişti” yanıtları en fazla vurgulanan cevaplardı. Katılımcılar program sonunda; stres düzeylerinin azaldığını (%95,2), kendilerine daha çok güvendiklerini (%92,8), bebeklerini daha iyi anladıklarını (%95,2), daha fazla anda kalabildiklerini (%88,1), yeni bir şey öğrenme konusunda motivasyonlarının arttığını (%90,4), sosyalleşmeye ve hayata dair motivasyonlarının arttığını (sırasıyla %85,7,%95.2) belirtti.

Sonuç: Araştırma sonuçlarımız ebeveynler gözünden Mellow Çevrimiçi programının güçlü yönlerini göstermiş olup program sonrasında ebeveynler tarafından algılanan olumlu iletişimsel ve davranışsal değişiklikleri ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Mellow Ebeveynlik Programı, olumlu ebeveynlik, ebeveynlerin görüşü

Parental Experience on Mellow Parenting Program

Damla Mutlu¹, Öykü Özbörü Aşkan², Evrim Şenkal³, Figen Şahin Dağlı⁴, Tolga Dağlı⁵

¹Medstar Topçular Hospital, Antalya

²İstanbul University, Institute of Child Health, Social Pediatrics Department

³İstanbul Medeniyet University, Göztepe Prof Dr Süleyman Yalçın City Hospital

⁴Gazi University Hospital, Ankara

⁵Marmara University Hospital, Ankara

Introduction: Mellow Parenting Programs are positive parenting programs that aim to strengthen the relationship of parent with the child by supporting the well-being of the parent. In this study, we aimed to evaluate the post-intervention gains from the eyes of mothers who completed the Mellow Parenting Program.

Material-Method: Mothers who completed the Online Mellow Parenting Program were asked questions via google form between 01 July -01 September 2023. Google form includes demographic information and five different themes of the program.

Results: A questionnaire was sent to 59 mothers who completed the Online Mellow Parenting Program, and 42 mothers who agreed to fill out the questionnaire were included in the study. The mean duration of the study after the program was 7.6 months (± 3 months). The topics that the participants emphasized on the theme of participation in the program and motivation to continue (Theme-1) were the effect of practitioners (facilitators), sharing and feeling that they are not alone. The participants described the program as enjoyable, feel-good and calming(Theme-2). In the theme of my relationship with my baby (Theme-3), the participants stated that their insight into parenting increased and they communicated more with their children. In the theme of video feedback (Theme-4), the participants stated that video feedback made them realize the positive aspects of their parenting and their reactions to some situations with their babies, They also realised that they communicated better with their children after the program and they felt a positive change in themselves. “I have changed” and “my relationship with my child has changed” were the most emphasized answers.

Discussion: Our research results showed the strengths of the Mellow Online program in the eyes of parents and revealed the positive communicative and behavioral changes perceived by the parents after the program.

Keywords: Mellow Parenting Program, positive parenting, parental view

[S52]

Anne-Baba Kabul-Reddinin Psikolojik Uyum Üzerindeki Etkisinin Kimlik Duygusu Açısından İncelenmesi

Jale Bilen

Karabağlar Belediyesi, İzmir

Bu araştırmada 671 üniversite öğrencisi, anne-baba kabul-reddi, psikolojik uyum ve kimlik duygusu açısından incelenmiştir. Araştırmada Rohner'in (1986, 1999) geliştirdiği Ebeveyn Kabul-Red/Kontrol Ölçeği Anne ve Baba formları, Kişilik Değerlendirme Ölçeği ve Dereboy ve ark. (1994) tarafından geliştirilmiş olan Kimlik Duygusu Değerlendirme Aracı uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular, kimlik duygusunda sorun yaşayan üniversite öğrencilerinin anneleri ve babaları ile olan ilişkide sorun yaşamayanlara göre daha yüksek düzeyde saldırganlık, ihmal, ayrışmamış red ve düşük düzeyde sıcaklık göstermiştir. Genel psikolojik uyum açısından, bu araştırmada elde edilen bulgular, kimlik duygusunda sorun yaşayan üniversite öğrencilerinin genel psikolojik uyumlarının kimlik duygusunda sorun yaşamayanlara göre daha sağlıklı olduğunu ortaya koymuştur. Kimlik duygusunda sorun yaşayan üniversite öğrencileri kimlik duygusunda sorun yaşamayanlara göre daha saldırgan, bağımlı ve olumsuz bir benlik algısına ve özyeterliliğe sahiptirler, uygun duygusal tepkiler vermekte zorlanmaktadırlar, duygusal tutarlılıkları yoktur ve olumsuz bir dünya görüşüne sahiptirler. Çocuklukta ebeveynler ile yaşananların bugünkü psikolojik uyum üzerindeki etkisinde kimlik duygusunun aracılık etkisi incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin bugünkü psikolojik uyumları hem çocuklukta anne-babalarıyla ilişkide algıladıkları kabul-red hem de kimlik duyguları ile ilişkilidir. Diğer yanda, kadın üniversite öğrencilerinin bugünkü psikolojik uyumları sadece kimlik duyguları ile ilişkilidir. Erkek üniversite öğrencilerinin kimlik duyguları çocuklukta algılanmış olan anne-baba kabulü ile psikolojik uyum arasındaki ilişkiye kısmi aracılık etmiştir. Anahtar Kelimeler: Ebeveyn kabul-reddi, psikolojik uyum, kimlik duygusu

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn kabul-reddi, psikolojik uyum, kimlik duygusu

The Effect of Perceived Parental Acceptance-Rejection on Psychological Adjustment as Mediated by the Sense of Identity

Jale Bilen

Karabağlar Municipality, İzmir

In this study, 671 university students were analyzed in terms of parental acceptance-rejection, psychological adjustment and sense of identity. Subjects were administered Parental Acceptance-Rejection/Control Questionnaire, Personality Assessment Questionnaire developed by Rohner (1986, 1999) and Sense of Identity Assessment Form (SIAF) developed by Dereboy et al. (1994). In order to assess the predictive power of independent variables on the dependent variable, series of simple linear and multiple regression analyses were employed. In terms of general psychological adjustment, the findings of this study demonstrated that identity problem university students group were less adjusted than the others. Identity problem group had a more aggressive, dependent, impaired feelings of self-esteem (negative self-concept) and self-adequacy, emotionally unresponsive (difficulty in giving appropriate emotional responses), emotionally unstable and negative worldview. The findings of the study revealed that identity problem group perceived more aggression, neglect, undifferentiated neglect and less affection than university students who have not identity problem. Two groups differed in terms of mother and father parental acceptance-rejection. When the mediation effect of sense of identity on the relationship between parental acceptance-rejection and current psychological adjustment was examined it was found that the sense of identity had a partial mediation effect in university students. In terms of parental acceptance-rejection, while sense of identity had full mediation effect on the relationship between parental acceptance-rejection and current psychological adjustment in the female university students, in the male university students it had a partial mediation effect. Key Words: Parental acceptance-rejection, psychological adjustment, sense of identity

Keywords: Parental acceptance-rejection, psychological adjustment, sense of identity

[S53]

Erken çocukluk çağı sosyal kaygı belirtilerine yönelik bir ebeveyn müdahale programının etkililiği

Burcu Altın¹, Gülşen Erden²

¹Haziran Psikoloji, Ankara

²Beykoz Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul

Mevcut çalışmada, 3-6 yaş okul öncesi çağ çocuklarında gözlenen sosyal kaygı belirtilerine yönelik geliştirilen bir çevrim içi ebeveyn müdahale programının etkililiğinin sınanması amaçlanmıştır. Örneklem 86 katılımcıdan oluşmuştur. Katılımcılar müdahale, plasebo ve kontrol gruplarına seçkisiz olarak atanmıştır. Katılımcılara ön- testte Yeniden Düzenlenen Okul Öncesi Kaygı Ölçeği, Sosyal Yetkinlik ve Davranış Değerlendirme – 30 Ölçeği, Duygu Düzenleme Ölçeği ve Çocuklar için Kısa Mizaç Ölçeği uygulanmıştır. Ön test uygulaması ardından ebeveynlerle müdahale programı yürütülmüş ve programın tamamlanmasından sonra son-test ölçümleri toplanmıştır. Bulgular incelendiğinde; müdahale programının, sosyal kaygı ölçeği alt boyutlarına ilişkin çocuklarda görülen sıcakkanlılık- utangaçlık özellikleri üzerinde etkili olduğu gözlenmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular, okul öncesi çağ çocuklarında gözlenen sosyal kaygı belirtilerine dair alan yazın bilgileri ışığında değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: okul öncesi dönem çocukları, sosyal kaygı belirtileri, ebeveyn müdahale programı

Effectiveness of a parental intervention program developed for the social anxiety symptoms of preschool aged children

Burcu Altın¹, Gülşen Erden²

¹Haziran Psychology, Ankara

²Beykoz University, Psychology Department, İstanbul

In the current study, the aim was testing the effectiveness of a parental intervention program developed for the social anxiety symptoms of preschool aged children. The sample consisted of 86 individuals. Participants assigned randomly to intervention groups, placebo and waiting list control groups. Revised Preschool Anxiety Scale, Social Competence and Behavior Evaluation- 30 Scale, Emotion Regulation Scale, Turkish Version of the Short Temperament Scale for Children and Basic Personality Traits Inventory were applied in the pre- test. After the pre- tests, intervention program was conducted with parents and after that post- tests were carried out. When the data was analyzed, it was found that the intervention program was effective on the friendliness- shyness subscale of social anxiety scale of preschool aged children. Results of the study was discussed according to literature about social anxiety symptoms of preschool aged children.

Keywords: preschool aged children, social anxiety symptoms, parental intervention program

[S54]

Suç Sürüklenen Çocukların Tekrarlayıcı Suç İşleme Davranışı İle İlgili Risk Faktörlerinin Belirlenmesi

Rabia Gizem Manay, Şeyma Tatlı, Börte Gürbüz Özgür, Hatice Aksu

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Aydın

Amaç: Suça sürüklenen çocuklarda (SSÇ) risk faktörlerini belirlemek koruyucu ruh hekimliği açısından önem kazanmaktadır. Bu çalışmada tekrarlayıcı suç işleme davranışı olan SSÇ'nin sosyodemografik ve klinik özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı nitelikte retrospektif dosya taramasıdır. Çalışmaya bir üniversite hastanesi çocuk ve ergen ruh sağlığı ve hastalıkları polikliniğinde 2013-2023 yılları arasında adli muayenesi yapılmış tüm SSÇ olgulardan (n=1350) çalışmaya dahil edilme kriterlerini karşılayan toplam 256 olgunun verileri dahil edilmiştir. Tekrarlayıcı (n>2) nitelikte suçun risk faktörlerinin belirlenmesinde iki durumlu lojistik regresyon analizi uygulanmıştır.

Sonuç: İlk suç anındaki yaş ortalaması 14,04±1,28 olan toplam 256 SSÇ'nin 44'ünün (%17,2) tekrarlayıcı suç işleme davranışı mevcuttu. Tekrarlayıcı suç işleme davranışında bulunan grupta tekil suç davranışı bulunan gruba göre psikopatoloji eşlik etme oranı daha fazlaydı (p=0,009). En sık saptanan tanı Davranım Bozukluğu idi. En sık suç tipleri hırsızlık ve yaralamaydı. Tekil suç olan grubun tekrarlayıcı suç işleme davranışı olan gruba göre ebeveyn ile beraber yaşama (p<0,001) ve normal düzeyde zekaya sahip olma oranı daha fazlaydı (p=0,001). Tekrarlayıcı suç olan grupta istatistiksel anlamlı düzeyde daha fazla okul devamsızlığı, okul terki, aile içi şiddet öyküsü, sigara/alkol/madde kullanımı, kendine zarar verici davranış, kaotik aile yapısı, ailede suç öyküsü, anne-babada cezaevi öyküsü ve çocukta cezaevi öyküsü saptandı. Okul terkinin (OR:7,8), annenin çalışmamasının (OR:3,6), ailede suç öyküsünün (OR:4,6), ailede şiddet olmasının (OR:13,4) ve ilk adli olunan yaşın küçük olmasının bağımsız olarak tekil suça göre tekrarlayıcı suç davranışı geliştirme ile ilişkili olduğu saptanmıştır.

TARTIŞMA: Çalışmamızdan elde ettiğimiz sonuçlar doğrultusunda tekil suç davranışı olan çocukların suçun tekrarlama olasılığını azaltmak için çocukların okul sistemi için olmasının sağlanmasının, ailede suç öyküsü olan ve aile içi şiddet yaşayan çocukların düzenli aralıklarla takiplerinin ve psikososyal destek mekanizmalarının devreye sokulmasının, ebeveynlerin iş istihdamının sağlanmasının suç önleyici müdahaleler olarak kullanılabileceğini öne sürmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: adli psikiyatri, çocuk, çocuk suçları, risk faktörleri, suç

Determining Risk Factors Related to Recurrent Delinquent Behavior in Juvenile Offenders

Rabia Gizem Manay, Şeyma Tatlı, Börte Gürbüz Özgür, Hatice Aksu

Aydın Adnan Menderes University Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry, Aydın

Objective: Identifying risk factors in juvenile delinquents(JD) gains significance in terms of preventive child&adolescent psychiatry. This study aims to assess the sociodemographic and clinical characteristics of JD exhibiting recurrent delinquent behaviors.

Methods: This descriptive retrospective file review study included the data of a total of 256 cases who met the inclusion criteria of the study were included in the study from all JD cases(n=1350) who underwent forensic examination at a university hospital's child&adolescent psychiatry clinic between 2013-2023. A binary logistic regression analysis was conducted to identify risk factors for recurrent(n>2) JD.

Results: Out of 256 JD participants with an average age of 14.04±1.28 at their first delinquent act, 44(17.2%) exhibited recurrent delinquent behaviors. The rate of comorbid psychopathology was higher in the group with recurrent delinquent behaviors compared to the single delinquent behavior group(p=0.009). The most common diagnosis was Conduct Disorder. The most frequent types of offenses were theft and assault. The single delinquent behavior group had a higher rate of living with parents(p<0.001) and having normal intelligence(p=0.001) compared to the recurrent delinquent behavior group. The recurrent delinquent behavior group showed statistically significant associations with higher rates of school absenteeism, school dropout, history of domestic violence, tobacco/alkohol/substance use, self-harming behavior, chaotic family structure, family history of crime, parental history of imprisonment and child's history of imprisonment. Independent predictors for developing recurrent delinquent behavior included school dropout(OR: 7.8), maternal unemployment(OR: 3.6), family history of crime(OR: 4.6), presence of family violence(OR: 13.4) and younger age at first legal incident.

Conclusion: Based on our findings, we propose that ensuring children's engagement with the school system, regular follow-ups and implementation of psychosocial support mechanisms for children with a history of family crime and domestic violence and facilitating parental employment may serve as preventive interventions to reduce the likelihood of recurrent delinquent behaviors among single delinquent behavior children.

Keywords: forensic psychiatry, child, juvenile delinquency, risk factors, crime

[S55]

Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Adli Kurulunda Görülen Suça Sürüklenen Olguların Suçları ile Geçmişteki Travmalarının İlişkisi

Birsen Şentürk Pılan¹, İlayda Barankoğlu Sevin¹, Begüm Yuluğ Taş¹, Tuğçe Özcan¹, Ahsen Kaya², Ender Şenol², Hülya Güler², Ahmet Acarer³, Sezen Köse¹, Burcu Özbaran¹, Zeki Yüncü¹, Eyüp Sabri Ercan¹, Tezan Bildik¹

¹Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir

²Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, İzmir

³Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nöroloji Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Adli Kurulu'na cinsel istismar veya hırsızlık suçu işlediği iddiası ile adli değerlendirme amacıyla getirilen suça sürüklenen çocukların geçmişteki travmatik yaşam öyküleri ile suçları arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır.

Yöntem: Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Adli Kurulu'na cinsel istismar veya hırsızlık suçu işlediği iddiası ile adli rapor düzenlenmesi amacıyla yönlendirilen 12-18 yaş grubundaki 42 olgu çalışmaya alınmıştır. Olgulara sosyodemografik veri formu, Wechsler Çocuklar için Zeka Ölçeği (WISC-R), Tematik Algı Testi (TAT), Çocukluk Örselenme Yaşantıları Ölçeği (ÇÖYÖ), DSM-V Kişilik Envanteri, Beck Depresyon Envanteri (BDE), olgu ve ebeveynlere Aile Değerlendirme Ölçeği (ADÖ), ebeveynlere Yıkıcı Davranım Bozuklukları için DSM-IV' e Dayalı Tarama ve Değerlendirme Ölçeği (Turgay DEHB Ölçeği) uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan 42 olgunun %61.9'u cinsel istismar, %38.1'i hırsızlık suçu ile başvuran olgulardır. Olguların yaş ortalaması 15.6 ±1.49 olup %95.2'si erkek, %4.8'i kızdır. Olguların %33.3'ünde psikiyatrik tanı tespit edilmiş olup en sık görülen tanı Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu'dur (%21,4). Hırsızlık suçu olanlarda ÇÖYÖ toplam puanı, cinsel istismar suçu olanlara göre anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur (p=0.041). Okula devam etmeyen olguların devam edenlere göre ÇÖYÖ toplam ölçek puanı (p=0.002) ile ÇÖYÖ fiziksel ihmal ve istismar (p=0.016) ve ÇÖYÖ duygusal ihmal ve istismar (p=0.022) alt ölçek puanları anlamlı olarak yüksektir. Ailede suç karışma öyküsü olanların ise ÇÖYÖ duygusal ihmal ve istismar alt ölçek puanları ailede suç öyküsü olmayanlara göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur (p=0.05). DSM-V Kişilik Envanterinin uzak olma alt ölçek puanları ise cinsel istismar suçu olanlarda hırsızlık suçu olanlara göre anlamlı derecede daha yüksek tespit edilmiştir (p=0.018).

Sonuç: Çalışmamız çocukluk çağı örselenme yaşantılarının, okula devam etmemenin, ailede suç öyküsü olmasının suça sürüklenmede etkili faktörler olduğunu göstermektedir. Gençleri suç işlemeye iten bu faktörlerin multidisipliner bir şekilde incelenmesi ve gerekli önlemlerin alınması hem suç davranışlarının önlenmesine hem de gençlerin ruh sağlığının korunmasına yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: çocuk psikiyatri, travma, adli, suç

The Relationship Between Delinquent Crimes and Past Traumas

Birsen Şentürk Pılan¹, İlayda Barankoğlu Sevin¹, Begüm Yuluğ Taş¹, Tuğçe Özcan¹, Ahsen Kaya², Ender Şenol², Hülya Güler², Ahmet Acarer³, Sezen Köse¹, Burcu Özbaran¹, Zeki Yüncü¹, Eyüp Sabri Ercan¹, Tezan Bildik¹

¹Ege University Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry, İzmir

²Ege University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, İzmir

³Ege University Faculty of Medicine, Department of Neurology, İzmir

Introduction: The aim of this study is to investigate the relationship between the past traumatic life stories and crimes of the children who were referred to the Child and Adolescent Psychiatry Forensic Committee for forensic evaluation due to delinquents of sexual abuse or theft.

Method: Forty-two cases, aged 12-18 years, were included in this study. Sociodemographic data forms, the Wechsler Intelligence Scale for Children, Thematic Perception Test, Childhood Trauma Scale (CTS), DSM-V Personality Inventory, Beck Depression Inventory were administered to the cases. The Family Evaluation Scale were applied to the cases and parents. DSM-IV-Based Screening and Evaluation Scale for Destructive Behavior Disorders were applied to the parents.

Results: Among the 42 cases included in the study, %61.9 were related to sexual abuse, while 38.1% involved theft. The mean age of the cases was 15.6 ± 1.49 years. Psychiatric diagnoses were identified in %33.3 of the cases, and the most common diagnosis was Attention Deficit Hyperactivity Disorder (21.4%). The total score of CTS was found to be significantly higher in those with theft crime than those with sexual abuse crimes (p=0.041). Cases who did not attend school had significantly higher CTS total scale scores (p=0.002) and CTS physical neglect and abuse (p=0.016) and emotional neglect and abuse (p=0.022) subscale scores. The emotional neglect and abuse subscale scores of those with a family history of crime were found to be significantly higher (p=0.05). The distance subscale scores of the DSM-V Personality Inventory were found to be significantly higher in those with sexual abuse crimes (p=0.018).

Conclusion: Our study shows that childhood traumatic experiences, not attending school, and having a family history of crime are effective factors in delinquency. Examining these factors in a multidisciplinary manner and taking the necessary precautions will help both to prevent criminal behavior and to protect the mental health of adolescents.

Keywords: child psychiatry, trauma, judicial, crime

[S56]

Suç Sürüklenen Çocukların, Suç Davranışı Sonrası Devam Eden Yaşamlarına Yönelik Deneyimleri

Zeynep Mutlu

Ankara Adliyesi, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü

Amaç; TUIK'in Ağustos 2023 tarihinde açıkladığı Güvenlik Birimi Gelen/Getirilen Çocuklar İstatistikleri'ne göre, suça sürüklenen çocukların sayısı, bir yıl önceki verilere göre %55 artış göstererek 206.853.000'ne ulaşmıştır. Şüphesiz bu hızlı artışın ve çocuk adalet sisteminin niteliğinin araştırılması oldukça önem taşımaktadır. Ancak bu çalışmada suça sürüklenen bu çocukların, devam eden yaşamlarında, yaşadıklarının neler olduğunun anlaşılması, gelişen ve değişen durumlara yönelik çözümleri, suç davranışının ve suç davranışına neden olan risklerin önlenerek topluma yeniden kazandırılmasının sağlanması ve buna yönelik hizmetlere erişimleri, araştırılması ve incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem; Bu doğrultuda suç davranışı nedeniyle hakkında suça sürüklenen çocuk olarak işlemlerin yapıldığı, 30 reşit bireyle, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak ve yüz yüze görüşülerek nitel bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, suça sürüklenme davranışı sonrasında aile ve sosyal çevrenin yaklaşımı, yaşamlarında nelerin değiştiği, geliştirdikleri baş etme süreçleri ve önerileri değerlendirilmiştir. Görüşmelerde elde edilen tüm veriler tümevarımsal bir içerik analizi yapılarak tartışılmıştır.

Bulgular; Verilere göre suça sürüklenmeye neden olan davranışın ardından, kişinin baş etme mekanizmasının, oluşturduğu çözüm yollarının ve hizmetlere erişiminin değiştiği, yaşamlarında, aile, akranları, okul ve sosyal çevreleriyle ilişkilerinde pek çok değişikliğin yaşandığı ayrıca aile, okul ve sosyal çevrenin ise çocuğa ve suç nedenine göre yaklaşımlarında farklılıklar bulunduğu görülmektedir.

Sonuç ve Tartışma: Sosyal hizmetin bütüncül bakış açısı, çocuk suçluluğundaki öncelikli yaklaşımın, suçun ve suç davranışının önlenmesine yönelik olarak risk faktörlerinin belirlenerek giderilmesi, önlenmesi, çocuğun desteklenmesi, suçun gerçekleşmesi durumunda ise toplumla yeniden uyumu sağlanarak, güçlendirilmesi ve korunmasıdır. Bu nedenle çocuk adalet sisteminin, çocuk yararına güçlendirilmesi kadar suç davranışının sonuçlarının, çocuk üzerindeki tüm çevresel etkilerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi ve risklerin belirlenmesi ve çözümler üretilmesi gerekmektedir. Bu amaçla bu bölümde, çalışmadaki bireysel ve çevresel veriler dikkate alınarak çocuğun yeniden toplumsallaşmasını ve güçlendirilmesini sağlayacak plan, program ve hizmet modelleri tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Suça sürüklenen çocuk, çocuğun yeniden toplumsallaşması, çevresel etkiler, çocuğun güçlendirilmesi

The Experiences of Children Driven to Crime in Continuing Their Lives After Criminal Behavior

Zeynep Mutlu

Ankara Courthouse, Directorate of Judicial Support and Victim Services

According to the Statistics of Incoming/Bringed Children from the Security Unit announced by TUIK in August 2023, the number of juvenile delinquents increased by 55% compared to the data of the previous year and reached 206,853,000. However, in this study, it is aimed to understand what happened to these children who were dragged into crime in their continuing lives, to provide solutions for developing and changing situations, to prevent criminal behavior and the risks that cause criminal behavior, to ensure that they are reintegrated into society, and to access, research and examine services for this purpose.

In this direction, a qualitative study was conducted with 30 adults, who were prosecuted as a juvenile delinquent due to criminal behavior, by using a semi-structured interview form and by face-to-face interviews. In the study, the approach of the family and social environment after the delinquent behavior, what changed in their lives, the coping processes they developed and their suggestions were evaluated.

According to the data, after the behavior that led to delinquency, the coping mechanism of the person, the solutions and access to services changed, many changes were experienced in their lives, in their relations with their family, peers, school and social environment, and the family, school and social environment according to the child and the cause of the crime. There appear to be differences in their approaches.

The holistic perspective of social work is to identify and eliminate the risk factors for the prevention of crime and criminal behavior, to prevent, to support the child, and to strengthen and protect the child by reintegrating with the society in case of crime. In this section, programs and service models that will ensure the re-socialization and empowerment of the child will be discussed, taking into account individual and environmental data.

Keywords: Child dragged into crime, resocialisation of the child, environmental effects, empowerment of the child

[S57]

Şanlıurfa İlinde Pandemi Süreci ve Sonrasında Suça Sürüklenen Çocukların Sosyodemografik Verilerinin ve Suç İçeriklerinin İncelenmesi

İsmail Altın¹, Ahmet Sedat Dündar², Emre Boz³, Mucahit Oruç³, Osman Celbiş³

¹Şanlıurfa Adli Tıp Şube Müdürlüğü

²Bursa Adli Tıp Grup Başkanlığı

³Inönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

Giriş: Değişen toplumsal düzen ve aile yapısı nedeniyle suça sürüklenen çocukların sayısı giderek artış göstermektedir. Bu nedenle, bu konu, günümüzde giderek önem kazanan ve farklı disiplinlerin üzerinde çalıştığı bir alan haline gelmiştir.

Çocuğun gelişim döneminde olması nedeni ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun (TCK) 31/2. maddesine göre 12 yaşını bitirmiş, 15 yaşını bitirmemiş bir çocuk suç işlediğinde, işlediği suçun hukuki anlam ve sonuçlarını algılama ve davranışlarını yönlendirme yeteneğinin yeterince gelişip gelişmediği yönünden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Suçta sürüklenen çocuklarda pandemi süreci ve sonrasında sayısal bir artışın ve suç içeriklerinin değişkenlik olup olmadığı hususlarını incelemeyi amaçladık.

Materyal Metod: Çalışmamızda Adli Tıp Kurumu Şanlıurfa Adli Tıp Şube Müdürlüğü'nde 1 Ocak 2020-1 Ocak 2023 tarihleri arasında TCK 31/2. maddesi yönünden rapor düzenlenmesi istenilen olguların dosyaları raporları retrospektif olarak incelenmiştir.

Bulgular: Toplam 1758 olgu olduğu görülmüştür. Olguların yıllara göre dağılımı 2020 yılında 486 olgu, 2021 yılında 576 olgu ve 2022 yılında 696 olgu olduğu görüldü. Çalışmamız devam eden bir çalışma olduğundan dolayı geri kalan veriler sunum sürecinde verilecektir.

Sonuç: Çocuğun ceza sorumluluğuna dair yapılan ruhsal değerlendirmelerde çocuğun fiziksel, zihinsel, ruhsal, ahlaki ve sosyal gelişimi bütün olarak ele alınmalı ve çocuğu suça sürükleyen risk faktörleri detaylı incelenmelidir. Her olgu için değerlendirme farklılık arz etmektedir ve bu nedenle bu olguların değerlendirilmesinde standardize edilmiş görüşme yöntemleri veya değerlendirme ölçekleri bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Suç, çocuk, psikiyatrik değerlendirme

Investigation of Sociodemographic Data and Crime Contents of Children Dragged to Crime During and After the Pandemic Process in Şanlıurfa Province

İsmail Altın¹, Ahmet Sedat Dündar², Emre Boz³, Mucahit Oruç³, Osman Celbiş³

¹Justice Ministry, Council of Forensic Medicine Şanlıurfa

²Justice Ministry, Council of Forensic Medicine Bursa

³Inonu University Faculty of Medicine Department of Forensic Medicine

Introduction: Due to the changing social order and family structure, the number of children dragged into crime is increasing. For this reason, this subject has become an area that is gaining importance today and that different disciplines work on.

Turkish Penal Code (TPC) No. 5237 of the 31/2, due to the fact that the child is in the developmental period. When a child who has completed the age of 12 but not completed the age of 15 commits a crime, his ability to perceive the legal meaning and consequences of the crime and to direct his behavior should be evaluated in terms of whether he has developed sufficiently.

We aimed to examine whether there is a numerical increase and variability in crime content during and after the pandemic process in children driven to crime.

Material Method: In our study, the files of the cases for which a report was requested in terms of Article 31/2 of the TPC between January 1, 2020 and January 1, 2023 at the Forensic Medicine Institute Şanlıurfa Branch of Forensic Medicine were examined retrospectively.

Results: It was observed that there were a total of 1758 cases. Distribution of cases by years It was seen that there were 486 cases in 2020, 576 cases in 2021 and 696 cases in 2022. Since our study is a work in progress, the rest of the data will be given during the presentation process.

Conclusion: The physical, mental, spiritual, moral and social development of the child should be considered as a whole in the psychological evaluations regarding the criminal responsibility of the child, and the risk factors that lead the child to delinquency should be examined in detail. Evaluation for each case differs, and therefore, there are no standardized interview methods or evaluation scales in the evaluation of these cases.

Keywords: Crime, child, psychiatric evaluation

[S58]

Çocuklukta Yaşanan Politik Şiddetin Yetişkinlikteki Psikolojik Sağlığa Yansımalarının Sosyal Ekolojik Değişkenler Açısından İncelenmesi

Melis Çevik, Ilgın Gökler Danışman

Ted Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Klinik Psikoloji Doktora Programı, Ankara

Mevcut çalışmada, çocukluk döneminde maruz kalınan politik şiddet deneyimleri ve yetişkinlikteki ruh sağlığı arasındaki ilişki Bronfenbrenner'in sosyal-ekolojik teorisine dayalı olarak incelenmiştir. Sosyal-ekolojik teori, çocukların içinde yaşadığı çevreyi ve sistemleri, çocuklar ve bu sistemler arasındaki etkileşimleri, ve sistemlerin birbiriyle olan etkileşimlerinin çocuğa yansımalarını dikkate alır, bunlara odaklanır. Çocuğa yakınlıklarına göre sistemler mikrosistem, mezosistem, ekzosistem ve makrosistem olarak adlandırılır. Çalışmada mikrosistemik etkiler aile ilişkileri ve yakın sosyal çevre ilişkileri üzerinden, daha uzak ekolojik sistemlerin dolaylı etkileri ise kurumlara olan güven ve genel sosyal güven değişkenleri ile incelenmiştir. Genel sosyal güven yabancılar dahil olmak üzere birçok kişiye güvenebileceği inancı olarak, kurumlara güven ise devlet kurumlarına, polise ve adalet sistemine olan güven duygusu olarak tanımlanmıştır.

Çalışmada birbiriyle ilişkili iki paralel aracılık modeli test edilmiştir. Çalışmanın temel amacı, çocuklukta politik şiddete maruz kalmanın yetişkinlikteki ruh sağlığı üzerindeki uzun vadeli yansımalarını genel sosyal güven ve kurumlara güven değişkenleri açısından açıklamaktır. Çalışma bu ilişkiyi sorgularken, politik şiddet ve ruh sağlığı arasındaki ilişkide aile ve yakın sosyal çevre gibi mikrosistemik etkilerin çocuklukta rolünü geriye dönük olarak anlamayı amaçlamaktadır. Eşzamanlı olarak, çocuklukta mikrosistem değişkenlerinin etkilerini kontrol ederek, bu çalışma daha uzak ekolojik sistemlerin etkilerini vurgulamayı amaçlamaktadır.

Araştırmanın örneklemini 18-65 yaş arası 406 yetişkin oluşturmuştur. Veri toplama çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiş, katılımcıları seçmek için uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Katılımcılar, çalışma sırasında Politik Şiddete Maruz Kalma Kontrol Listesi, Kısa Semptom Envanteri, Ailedeki Koruyucu Faktörler Envanteri, Çocuk ve Ergenler için Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği, Sosyal Güvende Hissetme ve Memnuniyet Ölçeği ve Kurumlara Güven Ölçeğini doldurmuştur. Paralel aracılık analizleri sonucunda çalışmada ileri sürülen hipotezler elde edilen verilerle doğrulanmıştır. Başka bir deyişle, mevcut çalışma hem mikrosistem düzeyinde hem de daha geniş ekolojik düzeylerde, çocuklukta maruz kalınan politik şiddet ile mevcut psikolojik sağlık arasındaki ilişki üzerindeki etki mekanizmalarına bir açıklama sağlamıştır. Son olarak, Bronfenbrenner'in sosyal-ekolojik sistemler teorisini kullanan çalışmanın bulgularıyla ilgili teorik ve klinik çıkarımlar sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: ekolojik sistemler, kurumlara olan güven, politik şiddet, sosyal-ekoloji, sosyal güven

Examining the Reflections of Childhood Exposure to Political Violence on Adulthood Psychological Health in terms of Social-Ecological Variables

Melis Çevik, Ilgın Gökler Danışman

Ted University, Psychology Department, Clinical Psychology PhD Program, Ankara

The present study examined the relationship between childhood exposure of political violence and psychological health in adulthood based on Bronfenbrenner's social-ecological theory. Social-ecological theory considers and focuses on the environment and systems in which children live. The systems are called microsystem, mesosystem, exosystem, and macrosystem, according to their proximity to the child. In the study, microsystemic influences were examined through family relations and close social environment relations, and indirect influences of more distant ecological systems were examined by the variables of trust in institutions and general social trust. General social trust has been defined as the belief that many people, including strangers, could be trusted, while trust in institutions is defined as the feeling of trust in state institutions, the police, and the justice system.

Two parallel mediation models were tested in the study. In the first model, it was expected that family protective factors and immediate social support in childhood would mediate the relationship between childhood exposure to political violence and current psychological health. Similarly, in the second model, it was expected that social trust and trust in institutions would mediate the relationship between childhood exposure to political violence and the current psychological health after controlling for family protective factors and immediate social support in childhood.

The sample consisted of 406 adults aged 18-65. Data collection was carried out online, and the convenient sampling method was used to recruit participants. As a result of parallel mediation analyses, the hypotheses put forward in the study were confirmed with the available data. The study provided an explanation for the influence mechanisms on the relationship between childhood political violence and current psychological health, both at the microsystem level and the more distal ecological levels. Lastly, theoretical and clinical implications were presented in relation to the study's findings employing Bronfenbrenner's social-ecology theory.

Keywords: ecological systems, institutional trust, political violence, social-ecological theory, social trust

[S59]

Çocuk Koruma Sisteminde “Çocuğun Katılımı” ‘nın Yeri

Fatih Kurşun, Fazlı Arabacı

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı, Samsun

Çocuk koruma sisteminde gerçekleştirilen tüm müdahaleler “çocuğun üstün yararı” ilkesi doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda alanda çalışan uzmanlar çocukla ilgili işlemlerde çocuğun yararını düşünerek çocukların ve ailelerin hayatlarını etkileyen kararlar almaktadır. Uzmanlar bu kararları çocukla ve aileleriyle yaptıkları görüşmeler ve çoğunlukla da sezgileri doğrultusunda almaktadır. Çocuk koruma sistemi içinde idealize edilen ve çocukla ilgili adli işlemleri yapan özel merkezlerde (ÇİM ve AGO) uzmanlar çocuk alanında özel eğitimler alarak çalışmaktadırlar. Bu merkezlerdeki uzmanlar çocuğun üstün yararı ilkesi doğrultusunda çalışmakta aynı zamanda çocukla ilgili işlemlerde çocuğun katılımına da yer vermektedirler. Bu çalışmanın amacı, çocuk koruma sistemindeki uzmanların çocuğun üstün yararını gözettikleri işlemlerde katılımına nasıl yer verdiklerini ve karar alma aşamasında çocuğun katılım hakkı söz konusu olduğunda hangi zorluklarla karşılaştıklarını ortaya koymaktır. Araştırma doğrultusunda Çocuk İzlem Merkezleri ve Mağdur Hakları Birimlerinde çalışan meslek elemanlarına ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında verilere araştırmacının hazırlamış olduğu görüşme formuyla ulaşılmıştır. Araştırmacının aynı zamanda deneyimli bir adli görüşmeci olması da hazırlanan veri formunun güvenilirliğini artırıcı bir etken olmuştur. Çalışma sonucunda, uzmanların çocuğun katılımına önem verdikleri anlaşılmıştır. Uzmanlar sistemin çocuğu korumadığını düşündükleri için çocuklara karşı daha koruyucu bir tutum sergilemek zorunda kaldıklarını belirtmişlerdir. Bu koruyucu tutumların çocukların adli işlemlerinin tamamlanmasının ardından da devam ettiğini çünkü çocuğun toplum içinde de korunmadığını düşündüklerini bu nedenle de çocuk ile ilgili mesleki bir karar vermeleri gerektiğinde çocuğun katılımına yer vermediklerini bu durumda aslında etik bir ikilem yarattığını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: çocuk, çocuk hakları, çocuğun katılımı

The Place of “Child Participation” in the Child Protection System

Fatih Kurşun, Fazlı Arabacı

University Of Ondokuz Mayıs, School of Social Sciences, Samsun

All interventions in the child protection system are carried out in line with the principle of “best interests of the child”. Social workers working in the field take decisions that affect the lives of children and families. They make these decisions in line with their interviews they have the child and their families, and mostly based on their intuition. In special centers (ÇİM and AGO), which are idealized within the child protection system and carry out legal procedures related to children, specialists work by receiving special training in the field of children. Social workers in these centers work in line with the principle of the best interests of the child, and also include the participation of the child in the proceedings related to the child. The aim of this study is to reveal how the experts in the child protection system include the participation of the child in the proceedings where they consider the best interests of the child and what difficulties they face when it comes to the child's right to participate in the decision-making process. Within the scope of the research, the data were obtained through the interview form prepared by the researcher. The fact that the researcher is also an experienced forensic interviewer has been a factor that increases the reliability of the prepared data form. As a result of the study, it was understood that the experts attach importance to the participation of the child. Social workers state that they have to take a more protective attitude towards children because they think that the system does not protect the child. They state that these protective attitudes continue after the completion of the judicial proceedings because they think that the child is not protected in the society as well, therefore, when they have to make a professional decision about the child, they do not include the child's participation, which actually create an ethical dilemma.

Keywords: child, child rights, child participation

[S60]

Ebeveyne Yabancılaştırma Sendromu ve Devletin Müdahalesi

Lale Ayşegül Büyükgönce¹, Altay İltan Aktürk²

¹Kıbrıs İlim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi - Girne

²Kıbrıs İlim Üniversitesi, Hukuk Fakültesi - Girne

Çocuğun bir ebeveyn tarafından diğer ebeveyne karşı bilinçli ve programlı bir şekilde yabancılaştırılması çocukların velayetleri konusundaki çatışmalarda sıkça görülen bir durumdur. (Torun, Fuat, Ebeveyn Yabancılaşma Sendromu, 2011)

Her ne kadar Türk Medeni Kanunu, boşanma sonrası çocuğun evden ayrılan eş ile kişisel ilişki kurmasına yönelik düzenlemeleri içerse de, adliyelerde kurulması düşünülen adli destek ve mağdur hizmetleri merkezlerinin henüz tam anlamı ile faaliyete başlamamış olması, çocuğun hala eski tip icra emri ile evden ayrılan eşle görüşürülmesi, kaldığı eve dönünce, o ev halkının diğer ebeveyne karşı olumsuz tutumlarına devam etmesi, çocuğun ruh sağlığı üzerinde olumsuz etki bırakmaktadır.

Bu çalışmada, ebeveyne yabancılaştırma sendromu halinde devletin her iki ebeveyne ve çocuğa sağlamak zorunda olduğu desteği var olan mevzuat çerçevesinde değerlendirilmesi ve çözüm önerileri sunulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: ebeveyne yabancılaştırma sendromu, boşanma, adli destek ve mağdur hakları merkezi

Parental Alienation Syndrome and State Intervention

Lale Ayşegül Büyükgönce¹, Altay İltan Aktürk²

¹Cyprus Science University, Faculty of Health Sciences

²Cyprus Science University, Faculty of Law

The deliberate and programmatic alienation of a child by one parent from the other is a common occurrence in child custody conflicts. (Torun, Fuat, Parental Alienation Syndrome, 2011)

Although the Turkish Civil Code includes regulations for the child to establish a personal relationship with the spouse who left the house after the divorce, the fact that the legal support and victim services centers planned to be established in the courthouses have not started to operate fully yet. When they return to their home, the negative attitudes of that household towards the other parent have a negative effect on the child's mental health.

In this study, it is aimed to evaluate the support that the state has to provide to both parents and the child in case of parental alienation syndrome within the framework of existing legislation and to offer solutions.

Keywords: parental alienation syndrome, divorce, legal support and victim rights center

[S61]

Çocuk ve gençlerin eşitsizliklere yaklaşımı ve haklarını koruma mücadelesinde aktif rolü

Buse Gönül

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir

Eşitsizlikler ve insan haklarına adaletli ulaşmadaki sorunlar çocukların hayatında birçok fiziksel, gelişimsel, psikolojik sorunlara yol açmaktadır. Benzer şekilde, eşitsizliklerin derin olduğu toplumlarda yoksulluk, sağlık, güvenlik sorunları gibi problemlerin yanı sıra toplumsal güven ve birliktelik zedelenecek önyargı ve ayrımcılığın arttığı gözlemlenmektedir. Çocukların eşitsizlikler ve haklara erişim gibi karmaşık konuları etraflıca anlamadıkları yaygın kanısının aksine, araştırmalar çok erken yaşlardan itibaren bu konuları günlük sosyal etkileşimlerinde ele aldıkları, akranlarıyla konuştukları ve kendi kararlarında kullandıklarını göstermektedir. Erken dönemde çocukların anladığı ve hayatlarını şekillendiren bu toplumsal durumlar çocukların adalet, hakkaniyeti sağlama, eşitlik gibi konulara bakış açılarını gelişimsel süreçleri içinde etkilemektedir. Çocukluk döneminde içselleştirilen birçok tutum ve davranışın yetişkin yıllarında değişmesi ise oldukça zorlaşmaktadır. Eşitsizlikler, kaynaklara erişim gibi problemlerin sistemsel çözümleri gerekli kıldığını gerçeği üzerine çocukları bu değişimin aktif bir bileşeni olarak ele almak oldukça önemlidir. Çünkü çocuklar yalnız sosyal normları ve kuralları benimseyip uyum sağlamazlar. Aksine, kendi değer yargılarını oluştururken, yetişkinlerin mesajlarını ve toplumsal sorunları eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirebilirler ve reddedebilirler. Bu davranışlar çocuk ve gençlerin özellikle akranları ile olan etkileşimlerini düzenlemektedir.

Bu sunum kapsamında, çocuk ve gençlerin farklı bağlamlarda eşitsizlikleri temel haklar kapsamında nasıl ele aldığını, sosyal ilişkilerinde dezavantajlı ve varlıklı akranlarını nasıl değerlendirdiklerini, ayrımcı mesajlara ne kadar karşı çıkabildiklerini, sosyal hareketliliği nasıl algıladıklarını ele alan bir dizi araştırma sonucu paylaşılacaktır. Araştırmalarımız Türkiye ve Amerika örneklemelerinden 12 ile 19 yaş aralığındaki çocuk ve gençleri içermektedir. Farklı yöntemleri benimseyen bu araştırmaların sonuçları çocukların ve gençlerin fırsat eşitliğini ihlal eden durum ve bağlamlarda adalet, eşitlik gibi kavramları göz önüne olarak eşitsizliklere karşı çıkmayı tercih ederlerken, bireysel ilişkilerinde ise zaman zaman statükoyu koruma yanlılıklarını ortaya koymuştur. Araştırma sonuçları, çocukların haklarını koruma ve adil olmayan durumlarda kendilerini ve akranlarını korumalarını destekleyecek pratikler kapsamında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eşitsizlikler, kaynaklara erişim, adalet algısı

Children's and youth's approach to inequalities and their active roles in rights protection

Buse Gönül

Eskişehir Osmangazi University, Eskişehir

Inequalities and problems in access to human rights lead to physical, developmental, and psychological problems in children's lives. Similarly, in societies where inequalities are deep, problems such as poverty, health, security, prejudice, and discrimination increase by damaging social trust and unity. Contrary to the common belief that children do not fully understand complex issues such as inequalities and access to rights, research shows that they deal with these issues in their daily social interactions, talk with their peers and apply them in their own decisions. These social problems affect children's perspectives on justice, equity, and equality starting early. Many attitudes and behaviors internalized in childhood are found to be challenging to change in adulthood. In addition to systemic solutions to inequalities and access to resources, it is essential to consider children as active agents of this change. Children do not only adopt and adapt to social norms and rules; on the contrary, they can critically evaluate and reject adults' messages and societal problems while forming their value system.

In this presentation, a series of research results will be shared regarding how children and young people in different contexts deal with inequalities within the scope of fundamental rights, how they evaluate their disadvantaged and affluent peers in their social relations and social mobility, and their willingness to oppose discriminatory messages. Our research includes children and young people between 12 and 19 from Türkiye and the US. This research revealed that children and young people are willing to reject inequalities by considering concepts of justice and equality in situations and contexts that violate equal opportunity. Yet, they sometimes prefer protecting the status quo in their relationships. The results of this research will be discussed in the context of practices that will support the protection of children's rights and advocacy in unfair interactions.

Keywords: Inequalities, access to resources, fairness perception

[S62]

Çocuk Hakları Açısından 6284 Sayılı ‘Ailenin Koruması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Yasası’ Kapsamındaki Uygulamaların Değerlendirilmesi

Muradye Oral

Ankara Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü, Ankara

Bu çalışmada 6284 sayılı ‘Ailenin Koruması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Yasası’ kapsamında alınan tedbir kararları çocuk hakları açısından ele alınmış, uygulamadaki çelişki ve eksikliklere değinilerek ihtiyaçlar ele alınmıştır. Bu yasa ev içi şiddetin özellikle kadınlara karşı şiddetin önlenmesi açısından bir dizi koruyucu ve önleyici tedbirler alınmasına olanak sağlamaktadır. En önemli avantajı koruyucu tedbir kararlarının alınmasında delil ve belge aranmaması olan yasadan ağırlıklı olarak ev içi şiddete uğrayan kadınlar ve beraberindeki çocuklar yararlanmaktadır. Çoğunlukla şiddete uğrayan kadınların beyanları doğrultusunda alınan kararlar çocukları da kapsamaktadır. Ancak kanun kapsamında yürütülen çalışmalarda çoğunlukla kadınlara odaklanılmakta, çocuklar arka planda kalmakta ve çocukların hakları ayrıca gözetilememektedir. Örneğin gizlilik kararlarında çocukların babaları veya diğer akrabaları ile kişisel ilişki kurma koşulları sağlanamamaktadır. Bazı çocuklar anneleri ile birlikte kadın sığınmaevlerinde kalmak ve ikamet ettikleri adresten ayrılarak okul ve ev yada buldukları şehirlerden ayrılmak, eğitimlerine ara vermek zorunda kalmaktadırlar. Bütün bunların çocukları nasıl etkilediği üzerinde yeterince durulmamaktadır. Ayrıca çocukların maruz kalmış olabileceği ev içi şiddet dışındaki diğer ihmal ve istismar durumları gözden kaçabilmektedir. Sonuç olarak 6284 uygulamalarında çocuğun temel haklarının da gözetilmesi ve gerektiğinde çocuğun yararına 5395 ve diğer yasalar kapsamında ek tedbir kararlarının alınması gerekmektedir. Ayrıca şiddet gören kadınlarla birlikte çocukların haklarının da gözetildiği kapsayıcı sosyal hizmet müdahalelerinin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk hakları, ev içi şiddet, tedbir kararları

Evaluation of the Practices within the Scope of the Law No. 6284 ‘Law on Protection of the Family and Prevention of Violence Against Women’ in terms of Children's Rights

Muradye Oral

Ankara Violence Preventing and Monitoring Center, Ankara

In this work, the injunction decisions taken within the scope of the Law No. 6284 on the Protection of the Family and the Prevention of Violence Against Women were discussed in terms of children's rights, and the needs were discussed by addressing the contradictions and deficiencies in practice. This law allows a series of protective and preventive measures to be taken in order to prevent domestic violence, especially violence against women. The most important advantage of the law is that no evidence or documents are required for taking protective measures. Decisions taken in line with the statements of women who have been subjected to violence mostly include children. However, the interventions made within the scope of the law mostly focus on women, children stay in the background and the rights of children are not observed separately. For example, in confidentiality decisions, conditions for establishing personal relations with children's fathers or other relatives are not provided. Some children have to stay with their mothers in women's shelters, leave their address of residence, leave their school, home or city, and take a break from their education. There is not enough emphasis on how all these affect children. In addition, cases of neglect and abuse other than domestic violence that children may be exposed to may be overlooked. As a result, in the 6284 practices, the fundamental rights of the child should also be observed and, if necessary, additional injunction decisions should be taken for the benefit of the child within the scope of 5395 and other laws. In addition, there is a need to develop inclusive social work interventions in which the rights of children as well as women who are subjected to violence are observed.

Keywords: Children's rights, domestic violence, injunctions

[P01]

Olgu Sunumu: Çocuklarda ebeveyn kaybına bağlı kayıp ve yas tepkilerinin sağaltımında çocuğa temel bakım verenlerin duygu regülasyonunun önemi

Damla Tufan

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klinik Psikoloji Anabilim Dalı, Ankara

Amaç: Çocukluk döneminde ebeveyn kaybı yaşamak, çocuklar için zorlayıcı bir yaşam deneyimidir. Kültürümüzde ebeveynini kaybeden çocukların bir kısmının temel bakımını, dede, babaanne, anneanne gibi farklı kuşaktaki akrabalar üstlenebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, çocukluk döneminde anne ölümüne bağlı uzamış yas tepkileri olan olgunun derinlemesine incelenerek, müdahale aşamasında, çocuğa temel bakım verenlerin duygu regülasyonunun önemini vurgulamak ve süreci etkileyen diğer bileşenlere dikkat çekmektir.

Yöntem: Olgunun takibi klinik psikoloji doktora programı çocuk psikopatolojisi ve süpervizyonu dersi kapsamında 2021 yılı güz akademik yılında başlamıştır ve 37 klinik görüşmenin yapılması ile sonlandırılmıştır. Pandemi koşulları nedeniyle görüşmeler online platformlar aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Görüşmelere başlamadan önce çocuğa temel bakım verenlerden bilgilendirilmiş onam alınarak, olgudan edinilen bilgilerin bilimsel araştırmalarda kullanılmasına dair etik izin sağlanmıştır.

Bulgular: 11 yaşında orta okul öğrencisi kız çocuk, üç sene önce annesini beyin tümörü nedeniyle kaybetmiştir. Ölümünden sonra çocuğun ve ağabeyinin (16) bakımını babaannesi (63) ve dedesi (65) üstlenmiştir. Çocukların babası (40) eşinin ölümünden 1,5 yıl sonra başka bir evlilik yapmış ve yeni evliliğinden 1 yaşında erkek çocuk sahibidir. Çocuk, anne ölümünden sonra ortaya çıkan egzamaya bağlı deri döküntüleri nedeniyle ilaç kullanmaktadır. Çocuğun gece uykularında ağlaması ve yalnız yatmayı reddetmesi, sürekli öfkeli olması ve küsmesi, istediği olmadığında şiddetli ağlama krizleri yaşaması ve babaannenin artık çocuğun bakımında zorlanması başvuru nedenleri arasındadır. Müdahale sürecinde ilk olarak olgu hakkında ayrıntılı öykü alınmıştır. Sürdürücü faktörler arasında; babaannenin annesiz büyümesi, bu yaşantılarını çocukla sürekli paylaşması, dertleşmesi, çocuğa sınır koymada tutarsızlıklar, babaya çocukların bakımıyla ilgili herhangi bir sorumluluk verilmemesi, evde sürekli ölümden bahsedilmesi, ergenlik dönemi hakkında bilgi eksikliği ve köyden kente göç ile yeni yaşama uyum sürecinde yaşanan zorluklar olduğu gözlenmiştir.

Sonuç: Çocuklarda kayıp ve yas tepkilerinin sağaltımında, ayrıntılı öykü alınması, çocuğun yanı sıra bakım verenlerin de kayba verdikleri tepkiler üzerinde çalışılması, çocuğun gelişim dönemi hakkında bakım verenlere psikoeğitim verilmesi ve yetişkinlerin kendi duygularını çocuğun duygularından ayırmayı öğrenmesi önemli görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: erken çocukluk dönemi, kayıp ve yas, duygu düzenleme

Case Study: The importance of emotional regulation of primary caregivers in the treatment of loss and grief reactions due to parental loss in children

Damla Tufan

Hacettepe University, Graduate School of Social Science, Clinical Psychology Department, Ankara

Objective: Lost of a parent during childhood is a challenging life experience for children. The primary care of some of the children who lost their parents can be undertaken by grandparents. The aim of this study is to examine in depth a case with prolonged grief reactions due to maternal death in childhood, to emphasize the importance of emotional regulation of the primary caregivers in the intervention phase and to draw attention to other components.

Method: 37 clinical interviews were conducted with the case followed up within the scope of clinical psychology doctoral course. Interviews held online due to pandemic. Before starting the interviews, informed consent was obtained from the primary caregivers of the child.

Findings: An 11-year-old middle school girl lost her mother three years ago. After the death, the child and her brother were taken care of by her grandparents. The father of the children had another marriage after the death of his wife and had a 1-year-old son from the new marriage. The reasons for the application: the child cried at night and refused to sleep alone, had severe crying crises when she did not get what she wanted and the grandmother had difficulty in caring for her. Intervention: firstly, a detailed history was taken about the case. Sustaining factors: it was observed that the grandmother grew up without a mother, constantly shared these experiences with the child, inconsistencies in setting limits, the father was not given any responsibility for the care of the children, constantly talking about death at home, lack of information about adolescence period.

Conclusion: it seems important to take a detailed history, to work on the reactions of caregivers as well as the child to loss, to provide psychoeducation to caregivers about the child's developmental period, and for adults to learn to separate their own emotions from the child's emotions.

Keywords: early childhood, loss and grief, and emotion regulation

[P02]

Yoksulluk ve eşitsizlik bağlamında afet sonrası çocuk ruh sağlığı: Bir derleme çalışması

İsmail İnan¹, Işıl Çukurova²

¹Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Anabilim Dalı, Ankara

²Dr. Alper Yılmaz muayenehanesi, Adana

Afetler ve kolektif travmalar toplumsal açıdan büyük bir yıkımı ve eşitsizliği beraberinde getirir. Bu, tek taraflı bir ilişki olmanın ötesindedir. Aynı zamanda toplumda süregiden eşitsizlikler, yaşanan afetle birlikte daha uç noktalara gelmektedir ve afet zamanları toplumsal eşitsizliğin en görünür olduğu zamanlar olmaktadır. Afetlerin başta psikolojik, sosyal, fiziksel olmak üzere çocuklar üzerinde çeşitli sonuçları olmaktadır. Bunlara birçok değişken aracılık edebilir. Bu araçların en önemlilerinden bir tanesi de yoksulluktur. Yoksulluk, çocukların yaşamları bağlamında yalnızca psikolojik etkiler anlamında değil temel ihtiyaçlara ulaşım anlamında da önemli bir konu olarak yer almaktadır. 6 Şubat depremleri özellikle bölgedeki insanlar ve üretim açısından ekonomik bir yıkımı beraberinde getirmiş olsa da bu durum en çok yoksul aileler için zorlayıcı bir durum olmuştur. Yoksulluğun afet sonrası etkileri farklı şekillerde açıklanabilir: i) afete maruz kalma riskinin daha yüksek olması, ii) tehditlere daha açık bir hale gelme ve iii) daha düşük sosyo-ekonomik dayanıklılığın olması. Yoksul ailelerdeki çocuklar gelecek olan afet için daha az hazırlıklı olabilir ve bununla birlikte afet sonrasında kaynaklara erişimi sınırlı olabilir. Kaynakların kısıtlı olmasının bir sonucu olarak yoksulluk, afet sonrasında çocuk istismarının en önemli yordayıcılarından biri durumundadır. Bununla birlikte yoksulluk afet sonrasında çocuk ve ergenlerde gelişen depresyon ve TSSB gibi ruhsal bozulmaların önemli yordayıcılarından biridir. Benzer bir şekilde afet sonrasında yoksullukla da mücadele eden ergenlerin daha yüksek oranda kaygı semptomları belirttiği rapor edilmiştir. Çalışmalara dayanarak yoksulluk gibi makro seviyedeki faktörlerin afet sonrası çocuk ruh sağlığı konusunda önemli bir yerde olduğu söylenebilir. Çocukların afet sonrası ruh sağlığı konusu yoksulluk gibi makro seviyedeki faktörlerden bağımsız bir yerde düşünmek mümkün değildir. Çocuğun korunması, fiziksel/ruhsal ihtiyaçlarının karşılanması, kaynaklara ulaşması da bu anlamda afet sonrası için önemli bir konu haline gelmektedir. İlgili kurumlar hem risk yönetimi hem de afet sonrası önlem olarak yoksulluğun azaltılması ve tüm insanların kaynaklara eşit şekilde ulaşması için çalışmalıdır. Bu sayede çocukların haklarının korunması daha mümkün olabilir.

Anahtar Kelimeler: afet, çocuk ruh sağlığı, eşitsizlik, yoksulluk

Child mental health after disasters in the context of poverty and inequality: A review

İsmail İnan¹, Işıl Çukurova²

¹Psychology, Faculty of Letters, Hacettepe University, Ankara

²Dr. Alper Yılmaz's office, Adana

Natural disasters may result in many effects on children. There may be psychological, social, economic, physical consequences; and these might be mediated by several factors. Poverty is an important issue for the effects of natural disasters on lives of children not only for psychological effects, but also for reaching even essential needs. There may be several explanations for these effects of poverty on poor people: being more likely to be exposed to the disasters, having higher vulnerability and lower socio-economic resilience might be several explanations. They might be less prepared for coming disasters, and they might have less access to the resources after the disaster occurred. Because of these limited sources, poverty is one of the issues predicting child abuse after the disasters. Also; poverty was one of the significant predictors of PTSD and depression for children and adolescents after earthquakes. Similarly, adolescents were more likely to report anxiety symptoms if poverty was one of the factors that they were suffered with. In addition, poverty may be an issue which people deal with after the disaster because poverty might be one of the results of the disasters. Therefore; macro level factors like poverty also should be taken into consideration while the possible effects of natural disasters on children are being investigated. Governments and responsible authorities should work on reducing poverty and making all people reach sources in an equal way as both risk management and precaution for post-disaster period. In that way, saving rights of children might be more possible.

Keywords: child mental health, disasters, inequality, poverty

[P03]

Çocuğa Karşı Şiddetle Mücadelede Bir Araç Olarak Çocuk Şarkılar: Şubadap Çocuk Örneği

Özge Şahin

Umutlu Psikolojik Hizmetler Merkezi, İzmir

Hem Türkiye’de hem de dünyada bir halk sağlığı sorunu olan çocuğa karşı şiddetle ilgili yapılan birçok çalışma bulunmaktadır. Çocukların şiddete uğramasını önlemek amacıyla birçok ülkedeki okullarda, çocuk koruma merkezlerinde, sivil toplum derneklerinde çalışmalar yapılmaktadır. Pediatristler, psikologlar, psikiyatristler, sosyal hizmet uzmanları, avukatlar ve güvenlik birimleri önleme çalışmalarında, rehabilitasyonda ve yasal süreçlerde yer almaktadırlar. Çocuğa karşı şiddetle ilgili olan çalışmalar üç temel basamakta ele alınmaktadır. Birinci basamak çalışmaları şiddeti önlemeye, ikinci basamak çalışmaları erken tanı ve tedaviye, üçüncü basamak çalışmaları da şiddete maruz bırakılan bireyin psikolojik ve fiziksel onarımına odaklanmaktadır. Önleme çalışmalarında çoğunlukla ailelerin, eğitimcilerin ve diğer meslek elemanlarının eğitilmeleri ve güçlendirilmelerini hedeflenmektedir. Aynı zamanda özne olan çocukların bilgilendirilmesine ilişkin de pek çok çalışma yapılmaktadır. Bu çalışma kapsamında çocukların güçlendirilmesi için "Şubadap Çocuk" grubunun yaptığı şarkıların Çocuk Hakları Sözleşmesi maddeleri ve şiddetin önlenmesi, risk faktörleri vb değişkenler açısından nitel olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Şarkı sözlerinin analizi yapıldığı zaman özellikle yaşam ve gelişme, ayrımcılığa maruz kalmama, şiddetten uzak olma hakkı (silahlı çatışmadan uzak durma hakkı), dinlenme, boş zaman geçirme ve kültürel etkinliklere katılma haklarına sıklıkla değinildiği saptanmıştır. Ayrıca şarkıların temalarında toplumsal cinsiyet rolleri, iklim krizi ve mücadele yöntemi olarak birlik olmaya (örgütlenme hakkına) değinilmiştir. Bu bağlamda ele alındığında önleme çalışmaları kapsamında çocukların yaşına uygun olarak haklarını öğretmek için "Şubadap Çocuk" şarkılarının kullanılabilirliği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: şiddet, önleme, çocuk şarkıları, hak temelli yaklaşım

Children's Songs as a Tool in Combating Violence Against Children: The Case of Şubadap Çocuk

Özge Şahin

uMUTLU Psychological Services Center

There are many studies on violence against children, which is a public health problem both in Turkey and in the world. In order to prevent children from being exposed to violence, studies are carried out in schools, child protection centers and NGOs in many countries. Pediatricians, psychologists, psychiatrists, social workers, lawyers and security agencies are involved in prevention, rehabilitation and legal processes. Studies on violence against children are handled in three basic steps. Primary care studies focus on preventing violence, secondary care studies focus on early diagnosis and treatment, and tertiary care studies focus on the psychological and physical repair of the individual exposed to violence. Prevention studies mostly aim at training and empowering families, educators and other professionals. At the same time, many studies are carried out on informing children. Within the scope of this study, it is aimed to qualitatively examine the songs to empower children made by the Şubadap Çocuk group in terms of the articles of the Convention on the Rights of the Child and the variables such as prevention of violence, risk factors, etc. When the lyrics are analyzed, it has been determined that the rights to life and development, not to be exposed to discrimination, the right to be free from violence (the right to stay away from armed conflict), to rest, to spend free time and to participate in cultural activities are frequently mentioned. In addition, gender roles, climate crisis and unity (the right to organize) as a method of struggle were mentioned in the themes of the songs. In this context, it is suggested that the songs of Şubadap Çocuk can be used to teach children their rights in accordance with their age within the scope of prevention studies.

Keywords: violence, prevention, children's songs, rights-based approach

[P04]

Babaların Çocuk Gelişiminde Koruyucu Rolü: Kuşaklararası Etkiler ve Babalık Pratikleri

Rümeysa Fatma Çetin¹, Feyza Çorapçı²

¹Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul; İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul

²Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul

Çocuk gelişimi ve ebeveynler konusundaki literatür çoğunlukla anneler ve çocuklar arasındaki ilişkiye dayalı olmasına rağmen, babaların ebeveynliği konusundaki ilgi ve çalışma son dönemlerde artmaktadır. Pek çok araştırma, olumlu babalığın ve baba katılımının çocukların sosyal ve bilişsel gelişimindeki önemini göstermektedir. Ancak babalık pratiklerindeki kuşaklar arası değişimlerin daha az araştırıldığı gözlemlenmektedir. Babalığın kuşaklar arası aktarımını inceleyen çalışmalar, birçok kültürde baba-çocuk ilişkilerinin duygusal olarak daha yakın ve daha sevgi dolu olarak şekillendiğini ortaya koymuştur. Son yıllarda sosyokültürel ve ekonomik değişimlerden geçen Türkiye’de, bu değişimlerin kuşaklar arası babalık pratikleri ve anlayışı üzerindeki etkilerini anlamak son derece önemlidir. Bu çalışma, Türk babaların baba olma pratikleri ve değerlerindeki kuşaklar arası değişime odaklanmıştır. Katılımcılar Tübitak-1003 projesinin bir parçası olarak seçilmiş olup en az bir çocuğu 0-6 yaşında olan 30 biyolojik babadan oluşmaktadır. Yorumlayıcı fenomenolojik analiz (IPA) kullanılarak incelenen yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucunda babalar kendi çocukluklarında otorite, aşırı kontrol ve özerklik vermeme gibi tutumlarla yetiştirilmiş olsalar da kendi çocuklarının daha fazla özerkliğe, atılganlığa ve özgüvene sahip olması için kendi babalarının aksine bu tutumu sürdürmedikleri gözlenmiştir. Ayrıca babalar, çocukluklarında deneyimledikleri bu baskıcı ebeveynliği daha sonraki özgüven ve kendini ifade etme becerilerinde yaşadıkları eksiklik ile ilişkilendirmişlerdir.

Katılımcıların kendilerini bir baba olarak nasıl gördükleri incelendiğinde, ortaya çıkan en yaygın tema, çocuklarıyla zaman geçiren ve ilgili bir baba profilidir. Bu çalışmadaki birçok baba, kendi çocukluğunda tecrübe ettiği resmi ve mesafeli baba-çocuk ilişkisini sürdürmediklerini ve babalarından farklı olarak çocuklarına sevgi ve şefkatlerini açıkça gösterdiklerini belirtmiştir. Sonuçlar, telafi etme açıklamasını destekleyen şekilde babaların kendi çocukluklarında yaşayamadıkları açık iletişim, vakit geçirme, babayla paylaşımında bulunma gibi durumları kendi çocuklarına vermeye çalıştıklarını göstermektedir. Görüşmeler sonucunda, önceki kuşağın iş koşulları, yeni kaynaklara erişim ve sosyal normlardaki değişikliklerin kuşaklar arası babalık pratiklerindeki bu değişimlere eşlik ettiği ortaya konmuştur. Babalık pratikleri konusundaki değişimler ve bunların çocuk gelişimiyle ilgili sonuçlarını araştırmak, uygun politikalar geliştirmeye ve babaları doğru yönde desteklemeye yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: babalık, çocuk gelişimi, kuşaklar arası ebeveynlik

The Protective Role of Fathers in Child Development: Intergenerational Influences and Fathering Practices

Rümeysa Fatma Çetin¹, Feyza Çorapçı²

¹Boğaziçi University, Department of Psychology, Istanbul; İstanbul 29 Mayıs University, İstanbul

²Boğaziçi University, Department of Psychology, İstanbul, Turkey

Although previous literature was mainly built on the relationship between mothers and children, there is an increasing interest in fatherhood. Accumulating research shows the importance of positive father involvement in children's social and cognitive development. However, there is relatively less research on the change in fathering across generations. Studies examining the intergenerational transmission of paternal parenting revealed that father-child relationships take shape as emotionally closer and more affectionate in different cultures. Since Turkey has undergone sociocultural and economic shifts in the past years, it is crucial to understand how these changes affect intergenerational fathering. The current study focused on fatherhood practices and values across generations of Turkish fathers. Participants were recruited as part of the Tübitak-1003 project and consisted of 30 biological fathers with at least one child aged 0-6. Using interpretative phenomenological analysis, semi-structured interviews revealed that although authority, over-controlling, and not giving children autonomy exist in fathers' childhood, they no longer keep this attitude so that their children enjoy more autonomy, assertiveness, and self-confidence. Fathers stated that the repressive parenting they experienced in their childhood is associated with their lack of self-confidence and self-expression skills. When participants' perception of themselves as a father was examined, the most common theme was being involved and caring fathers who make sure to spend time with their children. Many fathers in the current study did not keep formal and distant relationships, and they show their love and affection to their children, unlike their fathers. Results support the compensation account that fathers try to compensate for what they lack in their childhood. Interviews revealed the mechanisms accompanying these changes, such as work conditions, access to new sources, and changes in social norms. Exploring the changes in fatherhood and its relation to child outcomes can help us to develop appropriate policies and support fathers.

Keywords: child development, fatherhood, intergenerational parenting

[P05]

Deprem Sonrası Çocuklara Yönelik Müdahale Programları

Ayça Barklı

Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü

Deprem, her yaşta birey için zorlayıcı olabilen bir doğal afettir. Depremi doğrudan ya da dolaylı olarak yaşamak farklı travma tepkilerini beraberinde getirmektedir. Özellikle çocuklar içinse deprem deneyimi çok daha zorlayıcı olmaktadır. Çocuklar, henüz baş etme mekanizmalarının da tam anlamıyla gelişmediği düşünüldüğünde, doğal bir afetle baş etmekte daha fazla zorlanmaktadır. Ebeveynlerin de bu süreçte baş etme problemleri yaşaması nedeniyle çocuklar çevrelerinden yeterli sosyal ve duygusal destek alamayabilmektedirler. Ek olarak, çocuklar çoğunlukla travmatik olay hakkında konuşmaktan ve olayı hatırlamaktan kaçındıkları için destek almamakta ve içe kapanma davranışları gösterebilmektedirler. Araştırmalar doğal felaketlerden en çok etkilenen grupların sırasıyla çocuklar, gençler ve yaşlılar olduğunu göstermektedir (Erkan, 2010). Depreme doğrudan ya da dolaylı olarak maruz kalmış her yaşta çocuğun deprem karşısındaki tepkileri, tepkilerinin yoğunluğu ve bu tepkileri gösterdikleri zamanlar birbirinden farklı olabilmektedir. Birincil ya da ikincil travma tepkileri gösteren çocuklar uzun vadede ise akademik başarısızlık, okulu bırakma ve arkadaş kaybı gibi sorunlar yaşayabilmekte ve bu durum depresyon, kaygı, yalnızlık ve gelecek kaygısına yol açabilmektedir (Margolin vd., 2010). Afet dönemlerinde ve afetlerin ardından gerçekleştirilen müdahale programları ise afetlerin psikososyal etkilerini azaltmakta, bireylerin travma ile daha iyi baş etmelerini sağlamakta ve iyileşme sürecini hızlandırmaktadır. Bu sebeple çocuklara yapılacak müdahale programları çocuklara bu süreçte sosyal ve duygusal destek sağlamak, çocukların travma sürecini en az zararla atlattıklarını sağlamak ve ortaya çıkabilecek uzun vadeli zararları önlemek açısından önemli olmaktadır. Bu sunumda çocukların yaş dönemlerine göre deprem karşısında gösterdikleri travma tepkilerinin ve bu tepkilerin uzun süreli sonuçlarının ele alınması ve afet dönemlerinde çocuklar ile yapılan çeşitli müdahale programlarının incelenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: çocuk, deprem, müdahale programları

Intervention Programs for Children after Earthquake

Ayça Barklı

Ege University, Faculty of Literature, Psychology Department

Earthquake is a natural disaster that can be challenging for individuals of all ages. Experiencing an earthquake directly or indirectly brings about different trauma reactions. Especially for children, the earthquake experience is much more challenging. Children have more difficulty in coping with a natural disaster when it is considered that their coping mechanisms are not fully developed yet. Children may not receive adequate social and emotional support from their environment, as parents also experience coping problems in this process. In addition, because children mostly avoid talking about and remembering the traumatic event, they do not receive support and may show introversion behaviors. Research shows that the groups most affected by natural disasters are children, young people and the elderly, respectively (Erkan, 2010). The reactions of children of all ages who have been directly or indirectly exposed to an earthquake, the intensity of their reactions and the times they show these reactions can be different from each other. Children who show primary or secondary trauma reactions may experience problems such as academic failure, dropping out of school, and loss of friends in the long run, which can lead to depression, anxiety, loneliness and future anxiety (Margolin et al., 2010). Intervention programs carried out during and after disasters reduce the psychosocial effects of disasters, enable individuals to cope better with trauma and accelerate the recovery process. For this reason, intervention programs for children are important in terms of providing social and emotional support to children in this process, enabling children to overcome the trauma process with the least damage and preventing long-term harms that may arise. In this presentation, it is aimed to discuss the trauma reactions of children to earthquakes according to their age periods and the long-term consequences of these reactions, and to examine various intervention programs with children in disaster periods.

Keywords: child, earthquake, intervention programs

[P06]
Annenin Kendi Ailesinde Deneyimlediği Ebeveynlik ile Çocuğuna Gösterdiği Katı Disiplin Arasındaki İlişki

Ilgaz Emre, Melda Çetin, Feyza Çorapçı
Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul

Katı disiplin, ebeveynlerin istenmeyen davranışları kontrol etmek amacıyla kullandığı, çocuklarında korku ve saldırganlık hissi uyandıran uygulamalarıdır. Bu yöntemler sözlü veya fiziksel ceza, psikolojik kontrol gibi davranışları içermektedir. Katı disipline sıkça maruz bırakılan çocukların, karşı gelme ve saldırgan davranışlar sergileme olasılıkları daha yüksektir. Bilimsel araştırmalar, katı ebeveynlik davranışlarının, çocukların zihinsel sağlık sorunları, akademik başarısızlık ve madde kullanımı gibi ciddi sorunlarla ilişkilendirilmesi sebebiyle ciddi bir risk faktörü olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, bu davranışın yordayıcılarını anlamak kritik önem kazanmaktadır. Ebeveynliğin nesiller arası aktarımı, ebeveynin kendi çocukluk deneyimlerinin sonraki çocuk yetiştirme uygulamaları üzerindeki etkisi olarak tanımlanır. Belsky'nin ebeveynlik modeli hem destekleyici ve olumlu hem de katı ve saldırgan ebeveynlik davranışlarının kendi çocukluk döneminde algıladığı ebeveynlik davranışlarıyla ilişkilisine dair kanıtlar sunmuştur. Ancak alanyazında, katı disiplinin nesiller arası aktarımına odaklanırken, özellikle bedensel ceza veya fiziksel istismar gibi konulara yoğunlaşmış olup, psikolojik kontrol boyutu daha az ele alınmıştır. Alanyazınındaki bu boşluğu doldurmak amacıyla mevcut çalışmada yapılan değerlendirmelerde ebeveynliğin algılanan psikolojik kontrol (suçlama) ve sosyo-kültürel kontrol (örn., ‘‘Ailemize laf getirecek davranışlardan kaçınmamı isterdi.’’, ‘‘ Terbiyeli olmam konusunda beni uyarırdı’’.) alt boyutlarına odaklanılmıştır. Bununla birlikte, koruyucu faktörleri belirleyebilmek adına algılanan ilgi de değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmada 1-3 yaş aralığında çocuğu olan 211 anneye, bu çalışma kapsamında hazırlanmış Geriye Dönük Ebeveyn Davranışları ölçeğiyle birlikte Erken Dönem Kapsamlı Ebeveynlik Uygulamaları Ölçeği'nin (CECPAQ) katı disiplini ölçen maddeleri sunulmuştur. Annenin eğitimi, çocuğun mizacı, yaşı ve cinsiyeti kontrol altına alınarak değerlendirildiğinde, anne tarafından algılanan psikolojik kontrolün kendi çocuğuna gösterdiği katı disiplin üzerinde yordayıcı etkisi bulunmuştur. Algılanan sosyo-kültürel kontrol ve ilginin katı disiplinle ilişkisi beklenen yönde olup istatistiksel olarak anlamlı bir fark yaratmamıştır.

Anahtar Kelimeler: katı disiplin, nesiller arası aktarım, psikolojik kontrol

The Relationship Between Mother's Experienced Parenting from Her Family and Her Implementation of Harsh Discipline on Her Child

Ilgaz Emre, Melda Çetin, Feyza Çorapçı
Bogazici University, Institute of Social Sciences, Istanbul

Harsh discipline is a set of practices that parents use to control undesirable behaviors and that arouse fear and aggression in their children. These methods include behaviors like verbal or physical punishment and psychological control. Children experiencing harsh discipline frequently are more likely to show defiance and aggressive behavior. Research shows that harsh parenting behavior is a serious risk factor for children as they are associated with serious problems such as mental health problems, academic failure, and substance use. Therefore, understanding the predictors of this behavior has critical role on child development. Intergenerational transmission of parenting is defined as the influence of a parent's own childhood experiences on subsequent child-rearing practices. Belsky's parenting model provided evidence for the relationship of both supportive and positive parenting behaviors and harsh and aggressive parenting behaviors with perceived parenting behaviors in individuals' own childhood. However, while examining the intergenerational transmission of harsh discipline, the literature has predominantly focused on issues such as corporal punishment or physical abuse, and less attention was given to the psychological control dimension. In order to fill this gap in the literature, the evaluations made in the current study focused on the perceived psychological control (blaming) and socio-cultural sub-dimensions of parenting. Perceived interest was also considered in order to identify protective factors. 211 mothers with children between the ages of 1-3 were presented with the Retrospective Parenting Behaviors Scale prepared within the scope of this study and items of the Comprehensive Early Childhood Parenting Questionnaire (CECPAQ) measuring harsh discipline. When the mother's education, the child's temperament, age, and gender were controlled, the perceived psychological control significantly predicted the effect of the harsh discipline to their own child. The relationship of perceived socio-cultural control and interest with harsh discipline was in the expected direction but was not statistically significant.

Keywords: harsh discipline, intergenerational transmission, psychological control

[P07]
Büyük ebeveynlerin gözünden ailede sert disiplin kullanımının kuşaklar arası değişimi: Kalitatif bir çalışma

Gonca Nesibe Kaya¹, Feyza Çorapçı²

¹Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul; Haliç Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul

²Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul

Ebeveynliğin nesiller arası aktarımı, bir kuşağın bir sonraki kuşağa ebeveynlik değerlerini ve davranışlarını kasıtlı ya da kasıtsız olarak etkilediği süreci ifade eder. Aynı zamanda nesiller arasında ebeveynlik tutumları ve inançlarındaki farklılıkları ve benzerlikleri de içerir ve Aile Değişim modelinin öne sürdüğü gibi toplumsal değişimler tarafından da şekillendirilir. Ebeveynler çoğunlukla kendi çocuklarına kendi ebeveynleri gibi ebeveynlik yapmaya devam ettiklerinden, ebeveynlik eğilimlerinin yıkıcı ve yapıcı etkilerinin izini sürmek oldukça önemli bir konudur. Önceki çalışmalar, ebeveynlerin sert ebeveynlik tutumlarını sürdürmediğini ve son kuşaklardaki olumsuz ebeveynlik uygulamalarını değiştirdiğini göstermektedir. Bu nedenle, uyumsuz ebeveynlik davranışlarının aktarımı konusunda farkındalığın yaygınlaştırılması ve yeni nesiller aracılığıyla olumsuz davranış pratiklerinin değiştirilmesi, aile yapısının korunması açısından çok önemlidir. Bu çalışmada, Türk annelerin sert ebeveynlik uygulamalarında nesiller arası süreklilikleri ve kırılmaları ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. İkinci kuşak annelerin raporlarına dayanarak, bu çalışma aynı zamanda sert ebeveynlik davranışlarındaki değişikliklerin arkasındaki nedenleri de araştırmaktadır. 46 Türk büyükanne TÜBİTAK 1003 projesi kapsamında çalışmaya dahil edilmiş ve yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Transkripsiyonların analizinde yorumlayıcı fenomenolojik analiz (IPA) kullanılmış ve ortak temalar gruplandırılmıştır. Sert ebeveynlik uygulamalarındaki kırılmalar açısından bakıldığında, ebeveynlik temalarında yer alan fiziksel disiplin ve ceza kullanımı, katılık, kısıtlayıcılık, psikolojik disiplin, otoriter ve uzaklaşmacı davranışların sonraki kuşaklarda devam etmediği ya da azaldığı görülmektedir. Sadece son jenerasyon ebeveynlerinde izin verici davranışların arttığı gözlemlenmiştir. Sert davranışlardaki benzerliklere gelindiğinde, ebeveyn disiplini kullanılarak otorite ve saygı sağlamak devam ettirilen ebeveynlik davranışları arasındadır, fakat bu davranışların bir önceki jenerasyon ebeveynlerine kıyasla daha azaldığı görülmektedir. Genel olarak bu çalışma, Türk büyükannelerin kendi ebeveynlik tutumları, ebeveynlerinin ve çocuklarının ebeveynlik davranışlarına ilişkin algılarını inceleyen alanında ilk çalışmalardan biridir. Bu nedenle, sert ebeveynlik davranışlarının ve değerlerinin sürekliliğine ve süreksizliğine ışık tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: kuşaklararası ebeveynlik, aktarılan ebeveynlik tutumları, katı ebeveynlik, süreklilik ve kırılmalar, benzerlik ve farklılıklar

Intergenerational change in the use of harsh discipline in the family from the perspective of grandmothers: A qualitative study

Gonca Nesibe Kaya¹, Feyza Çorapçı²

¹Psychology Science Program, Boğaziçi University,; Istanbul Haliç University, Department of Psychology, Istanbul

²Department Psychology, Boğaziçi University, Istanbul

Intergenerational transmission of parenting refers to the process in which one generation influences the parenting values and behaviors of the next generation, intentionally or unintentionally. It also involves differences and similarities in parenting attitudes and beliefs across generations, and it is also shaped by societal changes, as the Family Change Model suggests. Since parents mostly continue parenting their own children the way their parents did, tracing the devastating and constructive effects of parenting is a critical issue. Previous studies illustrate that parents also break the circles of harsh parenting attitudes in recent generations and change the negative parenting practices in recent generations. Due to that, spreading awareness about the transmission of maladaptive parenting behaviors and breaking the circles through new generations is crucial for protecting family structure. The current study aimed to reveal continuities and discontinuities in harsh parenting practices of Turkish mothers across generations. Depending on reports of second-generation mothers, this study also investigates the reasons behind the changes in harsh parenting behaviors. 46 Turkish grandmothers were recruited as a part of the TÜBİTAK 1003 project, and semi-structured interviews were conducted. Interpretative phenomenological analysis (IPA) was used in the analysis of transcriptions. In terms of breaks in harsh parenting practices, the use of physical discipline and punishments, strictness, restrictiveness, psychological discipline, and distanced behaviors in parenting are discontinued or decreased in later generations. Only permissiveness increased in latest generation comparing to previous generation parents. Regarding similarities in harsh behaviors, ensuring authority and respect by using parental discipline is among continued parenting behaviors, however aforementioned behaviors are also decreased in later generations. Overall, this study is one of the first in its area to investigate perception of Turkish grandmothers' own parenting attitudes, their parents' and their children's parenting behaviors. It sheds light on continuity and discontinuity of harsh parenting behaviors.

Keywords: intergenerational parenting, transmission of parenting practices, continuities and discontinuities, similarities and differences

[P08]

Ebeveyne Yabancılaştırma ve Duygusal İstismar

Görkem Yurdakul Muncuk

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü

Bir çocuğun sağlıklı bir gelişim süreci yaşayabilmesi için ebeveynleri ile yeteri kadar vakit geçirmesi gerekmektedir. Ancak aile ilişkilerinin sağlıklı olmadığı durumlarda ebeveynler, çeşitli sebeplerden dolayı boşanabilmekte, boşanma ise kimi zaman çocuk açısından daha iyi sonuçlara yol açabiliyorken kimi zaman da bazı çocuklar için kötü bir deneyim olabilmektedir. Anne ve babanın boşanması, çocuğun bir ebeveyni ile yaşamasını gerektirmekte ve diğer ebeveyni ile daha az vakit geçirmesine neden olabilmektedir. Bu noktada karşımıza çıkan ebeveyn yabancılaştırması, çocuğun, bir ebeveyn tarafından diğer ebeveyne karşı bilinçli olarak yabancılaştırılması anlamına gelmekte ve çocuğun bir ebeveyni ile sebepsiz yere görüşmek istememesi, yaşına uygun olmayan söylemlerde bulunarak diğer ebeveyni hakkında olumsuz düşüncelere sahip olması, yabancılaştığı ebeveyninin geniş ailesine nefret duyması, yabancılaştıran ebeveyn ile ittifak halinde olması gibi durumlarla anlaşılabilir. Ebeveynine yabancılaşmış çocuğun yabancılaştığı ebeveyn ile olan ilişkisinin kalıcı olarak zarar görmesi, yabancılaştıran ebeveynin söylemleriyle çocuğu kendisine bağımlı hale getirmesi, çocuğu yönlendirerek kendi istediğini yaptırma gibi durumlar akıllara duygusal istismarı getirmektedir. Boşanma sürecinde veya boşandıktan sonra ebeveynlerin birbirinden intikam almak amacıyla çocuğu kullanması, çocuğu olumsuz olarak etkileyerek çeşitli travmalar yaşamasına neden olmaktadır. Ancak anne ve babanın çocuğun içinde bulunduğu durumu görmezden gelerek yalnızca kendi isteklerine odaklanması, çocuğu ihmal ve istismara açık hale getirmekte ve çocuğun uzun dönemde patolojik davranışlar geliştirmesine neden olabilmektedir. Bununla birlikte çocuğun içinde bulunduğu gelişim evresinden dolayı savunmasız halde olması onu manipülasyonlara açık hale getirmekte, bu durumu fark eden ebeveyn ise çocuğu çeşitli şekillerle manipüle ederek diğer ebeveyninden uzaklaştırmaktadır. Bu çalışma, “ebeveyn yabancılaştırma sendromunun duygusal boyutu nedir” sorusu çerçevesinde hazırlanmıştır. Bu doğrultuda duygusal istismar ve ebeveyn yabancılaştırma sendromu arasındaki bağlantının incelenmesi amaçlanmaktadır. Sonuç olarak, ebeveyn yabancılaştırması çocuğun sağlıklı gelişim sürecini olumsuz olarak etkileyen duygusal istismar türü olarak karşımıza çıkmakta ve böyle durumlarda anne babanın konu hakkında bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyne yabancılaştırma, duygusal istismar, yabancılaşan çocuk

Parental Alienation and Emotional Abuse

Görkem Yurdakul Muncuk

Hacettepe University Department of Social Work

Parental alienation, means the deliberate alienation of the child by one parent against the other parent and usually seen in the divorce phase. It can be understood by situations such as the child not wanting to meet with one parent for no reason, having negative thoughts about the other parent by making age-inappropriate discourses, having hatred towards the extended family of the alienated parent, being in alliance with the alienating parent. Situations such as the permanent damage to the relationship of the alienated child with the alienated parent, the alienating parent making the child dependent on him/her with his/her discourses, directing the child to do what he/she wants bring emotional abuse to mind. During the divorce process or after the divorce, the use of the child by the parents to take revenge on each other negatively affects the child and causes various traumas. However, the fact that the parents ignore the situation of the child and focus only on their own wishes makes the child vulnerable to neglect and abuse and may cause the child to develop pathological behaviours in the long term. In addition, the vulnerability of the child due to the developmental stage in which the child is in makes him/her open to manipulation, and the parent who realises this situation manipulates the child in various ways and distances him/her from the other parent. This study was prepared within the framework of the question "what is the emotional dimension of parental alienation syndrome". In this direction, it is aimed to examine the connection between emotional abuse and parental alienation syndrome. As a result, parental alienation appears as a type of emotional abuse that negatively affects the healthy development process of the child and parents should be made aware of the issue.

Keywords: Parental alienation, emotional abuse, alienated child

[P09]
Çocuk işçiliği biçimi olarak kız çocuklarının ev içi emeğini incelemek: Gelişim ve toplumsal cinsiyet odaklı bir yaklaşım

Eda Başoğlu¹, İsmail İnan²

¹Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Uygulamalı Sosyoloji Anabilim Dalı

²Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Klinik Psikoloji Anabilim Dalı

Çocuk işçiliği çocuğun bedensel, ruhsal veya toplumsal gelişimini sekteye uğratan işlerde çalışması olarak tanımlanmaktadır. Tarım, sanayi ve hizmet sektörü çocuk işçiliğin en yaygın olarak görüldüğü iş alanları olarak yer almaktadır ve akademik çalışmalar, projeler, politikalar bu alanlarda çalışan çocukları hedeflemektedir. Kız çocuklarının ev içi emeği ise çocuk işçiliği kapsamında çok daha az ilgi çekmiştir ve bu konu bilimsel araştırmalar başta olmak üzere yetersiz temsil edilmektedir. Bu çalışmanın amacı kız çocuklarının ev içi emeğini gelişim ve toplumsal cinsiyet odaklı bir perspektiften ele alarak bir tartışma başlatmaktır.

Üretim ve yeniden üretim süreçlerinin birbirinden ayrılması, bu ayrım sonucunda yeniden üretim faaliyetlerinin çalışma olarak kabul edilmemesi ev içi emeği cinsiyete dayalı bir şekilde doğallaştırarak görünmez kılmaktadır. Görünmeyen emek kavramı toplumca tanınmayan ve (değer açısından) karşılıksız kalan ev/hane içi emeğin varlığının kabul görmesini sağlasa da kavram, kadınların yaşam döngüsü bütünsel biçimde ele alınarak tanımlandığından çocukluk ve ergenlik dönemlerine özgü deneyimlere yeterince odaklanmamaktadır. Benzer şekilde 18 yaşın altında emek gücünün başkaları yararına/hesabına kullanımına çocuk işçiliği dense de her gelişimsel dönemin kendine özgü özellikleri ve ihtiyaçları olmaktadır. Dolayısıyla bir çocuğun ve bir ergenin çalışmasının getirdiği deneyim ve etkiler farklı olacaktır. Örneğin bir çocuk için çocuk işçilik oyun ihtiyacı ile ilişkiyken bir ergen için kimlik inşasının önemli bir bileşeni olarak incelenebilir. Bu nedenle kız çocuklarının ev içi emeğini çocukluğun getirdiği toplumsal koşulların yanı sıra gelişimsel dönemi de göz önünde bulundurarak anlamayı ve değerlendirmeyi amaçlayan bir yaklaşıma ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu çerçeveden bakıldığında kız çocuklarının ev içi emeği bilimsel faaliyet alanında daha çok yer bulmalıdır. Konunun bireysel, toplumsal ve sistemik açıdan ele alınması olguyu tüm yönleriyle anlamayı ve çözüme yönelik harekete geçmeyi kolaylaştıracaktır.
Anahtar Kelimeler: Çocuk işçiliği, gelişim odaklı yaklaşım, görünmeyen emek, kız çocuklarının ev içi emeği, toplumsal cinsiyet

Examining the domestic labor of girls as a form of child labor: A development- and gender-focused perspective

Eda Başoğlu¹, İsmail İnan²

¹Anadolu University Faculty of Humanities Department of Applied Sociology

²Hacettepe University Faculty of Letters Department of Clinical Psychology

Child labor is defined as a child's involvement in work that hinders their physical, mental, or social development. Agriculture, industry, and the service sector are the commonest fields for child labor, and academic studies, projects, and policies target children working in these areas. However, girls' domestic labor has received much less attention within the scope of child labor and is underrepresented in scientific research and beyond. The purpose of this study is to initiate a discussion by approaching girls' domestic labor from a developmental and gender-focused perspective.

The separation of production and reproduction processes, and the non-recognition of reproductive activities as labor, naturalize and render invisible domestic labor in a gendered manner.

While the concept of invisible labor may lead to the recognition of the existence of unpaid household labor by society, it does not sufficiently focus on the specific experiences of childhood and adolescence, as it is defined without focusing on the periods of women's life cycle. Similarly, although child labor is described as the use of underaged labor force for the benefit of others, each developmental stage has their unique characteristics and needs. Consequently, the experiences and effects of a child's and an adolescent's work will differ. For example, child labor may be related to the need for play for a child, while it can be examined as an important component of identity construction for an adolescent.

Therefore, an approach that aims to understand and evaluate girls' domestic labor, considering both the social conditions related to childhood in general and the developmental period is needed.

Considering this, girls' domestic labor should be highlighted more in scientific activities. Addressing the issue from individual, societal, and systemic perspectives will facilitate a comprehensive understanding and an action towards solution.

Keywords: Child labor, development-focused perspective, gender, girls' domestic labor, invisible labor

[P10]

Göçün Çocuk ve Ergenler Üzerindeki Travmatik Etkileri

Helin Özge Bazkır

Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Ana Bilim Dalı, İzmir

Travma, bireylerin üzerinde kalıcı etkiye neden olan, normal yaşantının dışında olayların ve anıların yaratmış olduğu rahatsızlık durumu olarak tanımlanmaktadır (Budak, 2000). Yaşanan travmatik deneyimler bireylerin insanlarla bağ kurabilme becerisini ve yaşama dair anlam duygusunu ciddi bir şekilde zedelemektedir (Sanberk, 2021). Cinsel istismar, tecavüz, aile içi şiddet, doğal afetler, savaş ve göç başlıca travma türleri arasında yer almaktadır (Resick vd., 2012). İnsanlık tarihinde geçmişten günümüze yaşanan göç; siyasi, dini, ekonomik, savaş gibi birçok sosyal nedenlerle bireylerin yaşadıkları yerden başka bir yerleşim alanına yerleşmesini ifade etmektedir (Karataş vd., 2017). Dünyanın birçok yerinde göç faaliyetlerinin yoğunlaşması sebebiyle göçün bireyler üzerindeki etkisi oldukça önem kazanmaktadır. Her göçmen, göç etme amacı, ev sahibi ülkedeki kişiler tarafından karşılanma biçimleri veya psikolojik sağlamlık düzeyleri fark etmeksizin uyum sorunu yaşayabilmektedir. Göçmen çocuk ve ergenler de göç sonrasında en az yetişkinler kadar psikolojik ve sosyal açıdan oldukça etkilenmektedir. Bu çalışmada da göçün çocuk ve ergenler üzerindeki travmatik etkileri, göçün çocukların yaşantısına olan etkisi, buna yönelik yapılan müdahale çalışmaları ele alınacaktır. Göç sonrasında yaşanan iletişim problemleri, göç edilen yerde göçmenlere olan olumsuz bakış açısı çocuk ve ergenlerde uyumu zorlaştıran ve travmaya neden olan etmenler arasında gösterilmektedir (Karataş, 2017). Göç sonrası travma yaşayan çocukların uyku ve yeme bozuklukları, gelişimsel problemler, depresyon, kaygı ve öğrenme güçlüğü gibi problemler yaşadıkları belirtilmiştir (Jacob ve Blasi, 1991). Williams ve Berry'e (1991) göre göçmen çocuklar, karşılaşılan zorluklar sonrasında herhangi bir yardım alamamaları durumunda madde bağımlılıkları, suçluluk, depresyon, travma sonrası stres bozukluğu gibi problemlerle karşı karşıya kalabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk ve ergenler, göç, psikososyal destek, travma

Traumatic Effects of Migration on Children and Adolescents

Helin Özge Bazkır

Psychology Department, Ege University, İzmir, Turkey

Trauma can be defined as a state of discomfort caused by events and memories outside of normal life, which causes permanent effects on individuals (Budak, 2000). Traumatic experiences severely damage individuals' ability to connect with people and their sense of meaning in life (Sanberk, 2021). Sexual abuse, rape, domestic violence, natural disasters, war, refugee (migration) are among the main types of trauma (Resick et al., 2012). Migration from past to present in human history; It refers to the settlement of individuals in a residential area other than where they live due to many social reasons such as political, religious, economic and war (Karataş et al., 2017). Due to increase of migration activities in many parts of the world, the impact of migration on individuals becomes very important. Every immigrant, regardless of the purpose of migration, the way they are welcomed by the people in the host country, or their level of psychological resilience, may experience orientation problems. Immigrant children and adolescents are also affected psychologically and socially after migration at least as much as adults. In this study, the traumatic effects of migration on children and adolescents, the impact of migration on children's lives, and intervention studies for this will be discussed. Communication problems experienced after migration and the negative perspective towards immigrants in the place of migration are among the factors that make adaptation difficult and cause trauma in children and adolescents (Karataş, 2017). It has been reported that children who experience trauma after migration experience problems such as sleep and eating disorders, developmental problems, depression, anxiety and learning disabilities (Jacob & Blasi, 1991). According to Williams and Berry (1991), immigrant children may face problems such as substance addictions, delinquency, depression, and post-traumatic stress disorder if they cannot receive any help after the difficulties encountered.

Keywords: Children and adolescents, migration, psychosocial support, trauma

[P11]
5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında çocuklar hakkında düzenlenen mesleki raporların çocuğun psikolojik sağlamlığı açısından ele alınması ve meslek elemanlarına öneriler

Damla Tufan

Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klinik Psikoloji Ana Bilim Dalı, Ankara

Amaç-Yöntem: 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu; korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocukların korunmasına, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir. Korunmaya muhtaç çocuğun zorlayıcı yaşam deneyimlerine karşı uyum sürecinin takip edilmesi, psikolojik sağlamlığının korunması ve yüksek yararının gözetilmesi açısından 5395 sayılı kanun gereğince düzenlenen mesleki raporlar oldukça önemli görünmektedir. Bu çalışmanın amacı 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında çocuklar hakkında düzenlenen mesleki raporların psikolojik sağlamlık bağlamında incelenmesi ve meslek elemanlarına öneriler sunulmasıdır.

Bulgular: Adli süreç içerisinde takip edilen çocukların birçoğu travmatik yükü yüksek yaşam olayları deneyimlemektedir.

Alanyazında zorlu yaşam deneyimlerinden sonra bireylerin uyum sürecini inceleyen kavramlardan biri psikolojik sağlamlıktır.

Psikolojik sağlamlık riskli bir yaşam olayından sonra, koruyucu faktörlerin devreye girmesi ile bireyin riskli olaydan sonra eski gücüne dönmesi, toparlanma becerisi olarak tanımlanır. Adli süreç içinde bulunan bir çocuğun psikolojik sağlamlığının incelenmesinde;

1- Çocuğun koruma altına alınmasını gerektiren durum riskli bir yaşam olayı;

2- Çocuğun içinde bulunduğu duruma göre bakım, korunma, eğitim, danışmanlık, sağlık ve barınma tedbiri sağlanması gibi müdahaleler koruyucu faktör;

3- Çocuğun yeniden yaşam işlevlerini yerine getirecek potansiyele ulaşması olumlu çıktılar olarak değerlendirilebilir.

5395'e göre profesyonel müdahalelerin nitelikli şekilde raporlanması, çocukları koruma sürecini takip etmede önemli kanıtlardır.

Dolayısıyla oluşturulan mesleki raporlarda;

1- Çocukla temasa geçen meslek elemanının ayrıntılı rapor düzenlemesi

2- Sadece riskli durumların değil koruyucu faktörlerin ve iyi oluşu destekleyici etmenlerin de raporda yer alması, düzenli aralıklarla çocuğun gelişiminin takip edilmesi ve meslek elemanlarının iş birliği halinde yaptıkları çalışmaları raporlandırması önemlidir.

Sonuç: 5395 sayılı yasanın koruyucu niteliğinin sağlanması ve sürdürülmesinde mesleki raporların ayrıntılı şekilde düzenlenmesi, bilgilerin güvenli şekilde muhafaza edilmesi ve gelecekte çocuğu takip edecek meslek elemanına aktarılması süreci izlemek için önemlidir. Nitelikli şekilde düzenlenmiş mesleki raporlarla çocuğun zorlu yaşantıları tekrar tekrar anlatmasının önüne geçmek çocuğun yeniden travmatize olma potansiyelini azaltabilir.

Anahtar Kelimeler: 5395 Çocuk Koruma Kanunu, psikolojik sağlamlık, rapor tutma

Within the scope of the Child Protection Law No: 5395, examining the professional reports prepared about children in terms of child's resilience and recommendations for professionals

Damla Tufan

Hacettepe University, Graduate School of Social Science, Clinical Psychology Department, Ankara

Aim and Method: Child Protection Law No. 5395 seems to be very important in terms of monitoring the adaptation process of the child in need of protection against difficult life experiences, protecting their resilience, and observing their well-being. This study aims to examine the professional reports issued about children within the scope of Law No. 5395 in the context of resilience.

Results: Most of the children who followed the judicial process experienced life events with high traumatic burdens. One of the concepts in the literature that examines the adaptation process of individuals after their difficult life experiences is resilience.

Resilience consists of 3 components: It is the individual's return to his former strength after a risky event when protective factors come into play. If the child's resilience in the judicial process is examined in these three stages;

1-The situation that threatens the child's well-being is a risky life event.

2- According to risky situations, measures such as care, protection, education, counseling, health, and shelter are protective factors;

3- The child's return to life functionality can be evaluated as a positive result.

According to 5395, quality reporting of professional interventions are important evidence for child protection. Therefore, it is important to:

1-Preparation of detailed reports,

2-Reports should include not only risky situations but also protective factors and factors that support well-being. The development of the child should be monitored regularly and the professional staff should work in cooperation.

Evaluating the child's resilience in the judicial process and ensuring the child's visibility at the social level gain functionality with the professional reports prepared within the scope of Child Law No. 5395. Keeping these reports regularly and of good quality prevents the child from recounting difficult life experiences, thus reducing the child's potential for re-traumatization.

Keywords: Child Protection Law No. 5395, resilience, reporting

[P12]
Ergenlerin Kendileri Hakkında Bilgi Paylaşımı ve Ebeveynlerin Bilgi Edinmesi Üzerine Kalitatif Bir Çalışma

Melis Çetin, Feyza Çorapçı
Boğaziçi Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul

Ebeveyn izlemesi, ebeveynlerin, çocuklarının nerede olduğu, arkadaşları, eylemleri veya ilgi alanları hakkında bilgi sahibi olmayı amaçladığı bir grup ebeveynlik davranışdır. Gelişmekte olan ergenlerin, ergenlik yıllarında sağlıklı bir şekilde ilerlemesinde önemli bir kaynak olarak görülebilir. Ebeveyn izlemesinin önemli bir kaynağı, ergenlerin kendileri hakkındaki bilgileri gönüllü olarak ebeveynleri ile paylaşmalarıdır. Literatür, ergenlerin kendileri hakkında bilgi paylaşımı arttıkça ergenlik döneminde görülen çeşitli problem davranışlarına azalma olduğunu göstermektedir. Ergenlerin bilgi paylaşımının, ebeveynlerin bilgilendirilmesi ve ergenlikteki problem davranışlara karşı koruyuculuğu açısından önemli bir faktör olduğu göz önüne alındığında, burada birinci olarak Türk ebeveynlerin ergenlerinin bilgi paylaşımı hakkında ne düşündüklerini, ikinci olarak ergenlerin bilgi paylaşımına nasıl tepki verdiklerini, üçüncü olarak ergenlerinin bilgi paylaşımını nasıl teşvik ettiklerini araştırdık.

Katılımcılar, TÜBİTAK (No: 1003-118K050) projesine katılmış, 12-15 yaşları arasında ergenleri olan 35 ebeveynden oluşmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış mülakatlar yoluyla toplandı ve yorumlayıcı fenomenolojik yöntemle analiz edildi. Birinci araştırma sorusu için analizden ebeveynin ergenin her şeyi paylaşmasını ve yalan söylememesini istemesi, ebeveynin yardım edebilmek için ergenin her şeyi paylaşmasını istemesi, ebeveynin ergenin paylaşmasını istediği şeyler ve ebeveynin ergenin paylaşmasını istemediği şeyler olmak üzere 4 tema ortaya çıkmıştır. İkinci araştırma sorusu için ebeveyn kızar ve ebeveyn dinler/yorum yapar olmak üzere 2 tema ortaya çıkmıştır. Üçüncü araştırma sorusu için, ebeveyn ısrar ederek, ergen ile kaliteli zaman geçirerek ve ergeni neşelendirerek, bilgi paylaşımının önemi hakkında konuşarak, rol model olarak ve sorular sorarak bilgi paylaşımını teşvik etme şeklinde 5 tema ortaya çıkmıştır. Bu çalışma, Türk ebeveynlerin, ergenlerin kendileri hakkında bilgi paylaşımı sayesinde bilgi edinimi üzerine önemli içgörüler sunmaktadır ve bu kritik yaşam evresinin karmaşık dinamiklerini anlamaya yönelik yardımcı olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi paylaşımı, Ebeveyn izlemesi, Ergenlik

Parental Solicitation and Adolescent Self-Disclosure Among Turkish Parents and Their Adolescents: A Qualitative Study

Melis Çetin, Feyza Çorapçı
Bogazici University, Psychology Department, İstanbul

Parental monitoring, a group of parenting practices intended for being knowledgeable about children's whereabouts, friends, actions, or interests, can be seen as an anchor between parents and developing adolescents which help them navigate through adolescence years. An important component of parental monitoring is adolescent self-disclosure which is defined as children's voluntary disclosure of information about themselves. Extensive literature shows that adolescent self-disclosure is negatively associated with various problem behaviors during adolescence period. Considering adolescent self-disclosure to parents is an important factor for keeping their parents informed and protecting adolescents against problem behavior, here we investigated, first, what Turkish parents think about their adolescents' self-disclosure, second how they react when their adolescents self-disclose, and third, how Turkish parents promote their adolescents' self-disclosure.

Participants consisted of 35 parents of adolescents aged between 12 and 15 years. They were recruited as a part of TÜBİTAK (No: 1003-118K050) project. Data was collected through semi-structured interviews and analyzed using interpretive phenomenological data analysis. For the first research question, 4 themes emerged from the analysis as the parent wants the adolescent to disclose everything and not lie, the parent wants the adolescent to disclose everything so that they can help, things the parent wants the adolescent to disclose, and things the parent does not want the adolescent to disclose. For the second research question, 2 themes emerged as the parent gets angry, and the parent listens and make comments. For the third research question, 5 themes emerged as promoting self-disclosure by insisting, by spending quality time and cheering up the adolescent, by talking about importance of self-disclosure, by being a role model, and by asking questions. Overall, this study offers insights into how Turkish parents and adolescents navigate adolescence through parental solicitation and adolescent self-disclosure. It unravels the intricate dynamics of this critical life phase.

Keywords: Adolescence, Adolescent self-disclosure, Parental solicitation

[P13]

Ergenlerde Madde Kullanımını Etkileyen Risk Faktörleri ve Koruyucu Faktörler

Emine Hilal Mutlu

Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Gelişim Psikolojisi Ana Bilim Dalı, İzmir

Madde kullanımı son yıllarda ergenler arasında oldukça yaygın olarak görülmektedir. Bu sunumda ergenlerin madde kullanımına ilişkin risk faktörleri ve koruyucu faktörler sistematik olarak ele alınacaktır. Ergenlerin madde kullanımını etkileyen risk faktörleri ve koruyucu faktörler, Bronfenbrenner'ın Ekolojik Sistemler Kuramı doğrultusunda bireysel, ilişkisel, çevresel ve kültürel olarak değerlendirilecek ve literatür çerçevesinde tartışılacaktır. Bulgular, ergenlikte madde kullanımının tüm ekolojik sistemlerle ilişkili olduğunu göstermektedir. Ergenlikte madde kullanımının aile içi deneyimler; akran ilişkileri; ebeveyn, okul ve öğretmen denetimi; reddetme, karar alma, olasılıkları düşünme gibi bilişsel becerilerdeki gelişim; benlik saygısı ve kendine dair farkındalık seviyesi gibi farklı bağlamlarda çok sayıda belirleyicisi vardır. Ergenlikte madde kullanımının erken zamanlarda baş göstermesi, bu konuya ilişkin önleme ve müdahale programlarına ergenlik öncesi dönemden itibaren başlanması gerektiğine işaret etmektedir. Bu bağlamda ergenlerin madde kullanımından korunması için erken dönemlerden itibaren aile temelli müdahale programlarının uygulanması son derece önemli olarak görülmektedir. Madde bağımlılığı olan ergenler için, tüm ekolojik sistemler göz önünde bulundurularak risk faktörleri ve koruyucu faktörler bütüncül bir yaklaşımla belirlenmeli ve bu doğrultuda bir müdahale planlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: ergenlik, madde bağımlılığı, risk faktörü, koruyucu faktör

Risk Factors and Protective Factors Affecting Substance Use in Adolescents

Emine Hilal Mutlu

Developmental Psychology, Ege University, İzmir

Substance use is quite common among adolescents in recent years. In this presentation, the risk factors and protective factors related to adolescent substance use will be systematically evaluated. Risk factors and protective factors affecting adolescent substance use will be evaluated individually, relationally, environmental and culturally in line with Bronfenbrenner's Theory of Ecological Systems and will be discussed within the framework of the literature. The findings show that substance use in adolescence is related to all ecological systems. It has many determinants in different contexts of substance use in adolescence such as domestic experiences, peer relationships, parent, school and teacher supervision, development of cognitive skills such as rejection, decision making, thinking of possibilities, self-esteem and self-awareness level. The early emergence of substance use in adolescence indicates that prevention and intervention programs related to this issue should be started from the pre-adolescent period. In this context, it is considered extremely important to implement family-based intervention programs from early periods in order to protect adolescents from substance use. For adolescents with substance abuse, risk factors and protective factors should be determined with a holistic approach, taking into account all ecological systems and an intervention should be planned accordingly.

Keywords: adolescence, substance abuse, risk factor, protective factor

[P14]
Çevrimiçi Ortamlarda Dijital Yerli Olmak: Çocuğun Korunmasında Dijital Çağa Entegre Yeni Bir Paradigma Arayışı

Mehmet Can Aktan

Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyıl, bilindiği üzere 'teknoloji çağı', 'dijital çağ' veya 'dijitalleşmenin altın çağı' gibi kavramlarla adlandırılmaktadır. İnternet başta olmak üzere, teknolojinin güdülediği dijital dönüşümler birey, aile ve toplum düzeyinde birçok değişim meydana getirmiştir. Çevrimiçi ortamlar ise bu dönüşüm ve değişimlerin önemli bir parçasıdır. Dijitalleşme ve çevrimiçi ortamlar, küresel düzlemde tüm nüfusu sarmalamış olup gündelik yaşamı derinden etkilemeye devam etmektedir. Marc Prensky'nin kavramsallaştırdığı 'dijital yerli' kuşağın büyük bir çoğunluğunu Z kuşağı oluşturmaktadır. Bu yönüyle Z kuşağı olmak, "çevrimiçi ortamlarda dijital yerli olmak" anlamına gelmektedir. Teknolojinin içine doğmuş olmak, aynı zamanda çocuklar açısından dijital/çevrimiçi risklere açık olmayı da beraberinde getirmektedir. Günümüz koşullarında siber zorbalık, sanal taciz, çevrimiçi ortamlarda istismar gibi dijitalleşmenin getirdiği güncel risklere karşı en incinebilir ve savunmasız kesimin çocuklar olduğu bilinen bir gerçektir. Bu tehlikeler aynı zamanda çocukların yaşama, gelişme, korunma gibi temel insan haklarının ihlaline yol açabilmektedir. Bu gerçeklik, çocukların korunması ve gözetilmesi açısından egemen paradigmayı gözden geçirmeyi gerekli kılmaktadır. Çocuk hakları odağında, sorun-gereksinim ekseninde çocukların iyilik halinin sağlanması ve yüksek yararının gözetilmesi her zaman öncelikli olmuştur. Hak temelli bakış açısının getirdiği kazanımların ötesinde dijital çağa uyumlanma gereksinimi, çocuğun korunması noktasında bizleri yeni paradigma arayışlarına itmektir. Bu bildiride, modern çocukluk paradigmasının bahsedilen zeminde yeniden ele alınması amaçlanmakta olup teknoloji-yoğun dijital yaşama entegre ve günceli yakalayabilecek bir paradigma arayışına duyulan ihtiyacın ortaya konması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevrimiçi ortamlar, çocuk hakları, dijitalleşme, modern çocukluk paradigması, Z kuşağı

Being Digital Native in Online Environments: Searching for a New Paradigm in Child Protection Integrated into the Digital Age

Mehmet Can Aktan

Başkent University Faculty of Health Sciences Department of Social Work

The 21st century we live in is known as the 'technology age', 'digital age' or 'golden age of digitalization'. Digital transformations driven by technology, especially the Internet, have brought about many changes at the level of the individual, family, and society. Online environments are an important part of these transformations and changes. Digitalization and online environments have embraced the entire population on a global level and continue to affect daily life deeply. The majority of the 'digital native' generation conceptualized by Marc Prensky is the Z generation. In this respect, being the Z generation means "being digital native in online environments." Being born into technology also brings with it being open to digital/online risks for children. In today's conditions, it is a known fact that children are the most vulnerable group to the current risks brought by digitalization such as cyber bullying, virtual harassment, abuse in online environments. These dangers may also lead to the violation of basic human rights of children such as survival, development, and protection. This reality makes it necessary to review the dominant paradigm in terms of the protection and care of children. In the focus of children's rights, ensuring the well-being of children on the axis of problem-needs and observing their best interests has always been a priority. Beyond the gains brought by the rights-based perspective, the need to adapt to the digital age pushes us to seek new paradigms for the protection of the child. In this paper, it is aimed to reconsider the modern childhood paradigm on the basis and to reveal the need for a paradigm that is integrated into technology-intensive digital life and can catch up with the current.

Keywords: Children's rights, digitalization, generation Z, modern childhood paradigm, online environments

[P15]

Önlenemeyen kazalar: Balkondan düşen çocuklar

Selmin Senol¹, Hamide Nur Çevik Özdemir²

¹Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD., Kütahya-Türkiye

²Afyon Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Afyon-Türkiye

Çocuk sağlığının korunması ve sürdürülmesi, sağlıklı yetişkinliğe uzanan sürecin vazgeçilmez temel ilkeleri arasındadır. Korumak ve sürdürülebilmek fiilleri çocukluğun tüm zamanlarında yaşamsaldır. Ancak, çocuğun tümüyle bağımlı olduğu bebeklik dönemi ve yarı bağımlı olduğu erken çocukluk dönemlerinde fiziksel, duygusal, sosyal koruma sorumluluğu ebeveynler üzerindedir. Özellikle bu iki dönemi kapsayan 0-6 yaş aralığındaki çocukların, fiziksel koşullardaki zarar görebilme olasılıklarının fark edilmesi, risklerin tanımlanabilmesi, korumaya yönelik önlemlerin alınabilmesi ebeveyn sorumlulukları arasındadır. İkamet alanlarının fiziksel koşulları; yaşanan evin lokasyonu, bina malzemesi, projesi/ mimarisi (kat sayısı, merdiven, balkon, parmaklıklar, teras vb.) ve kullanılan destek malzemeler gibi özelliklerin insan yaşamının sağlığına uygunluğu konusundaki temel sorumluluk ise ilgili kurumlar üzerinden başlar. İkamet alanının “insan sağlığına uygunluğu” nun en hassas dönemi de yetişkine zorunlu bağımlı olunan “0-6 yaş” dönemidir. Bu dönem çocukluk özellikleri arasında merak etme duygusuna eşlik eden hareketlilik, enerji ve sonsuz hayal gücü çocukların her an her şeyi yapmaları yönünde itici bir güç oluşturur. Oysa ki, bu dönemin bir diğer özelliği ise, mantık henüz olgunlaşmamıştır. Mesafe, ağırlık ve zaman kavramları gelişmemiştir. Bu özelliklerin zıtlığı çocuğu, ev ortamında özellikle de fiziksel koşulların göz ardı edildiği durumlarda tehdit edici olabilmektedir. Türkiye’de sıklıkla tanık olunan ve yazılı basın haberlerinde yer alan “balkondan düşen çocuk” olguları bu konudaki korunma gereksiniminde ciddi bir boşluğa dikkat çekmektedir.

Bu araştırmada, son bir yıl içinde yazılı basında haber olan erken çocukluk dönemindeki balkondan düşme olguları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk, balkondan düşme, yazılı basın

Unpreventable accidents: Children falling from the balcony

Selmin Senol¹, Hamide Nur Çevik Özdemir²

¹Kütahya Health Science University Faculty of Health Science Department of Pediatric Nursing

²Afyon Health Science University Faculty of Health Science Department of Pediatric Nursing

Protecting and maintaining child health is among the indispensable basic principles of the process leading to healthy adulthood. The verbs to protect and sustain are vital at all times of childhood. However, the responsibility of physical, emotional and social protection is on the parents during infancy, when the child is fully dependent, and in early childhood, when the child is semi-dependent. Recognizing the possibility of harm in physical conditions, identifying risks, and taking protective measures, especially for children aged 0-6, who cover these two periods, are among parental responsibilities. Physical conditions of residence areas; The main responsibility for the suitability of features such as the location of the house, building material, project/architecture (number of floors, stairs, balconies, railings, terraces, etc.) and the support materials used for the health of human life begins with the relevant institutions. The most sensitive period of the "suitability for human health" of the residence area is the period of "0-6 years", which is compulsory dependence on adults. Among the childhood characteristics of this period, the mobility, energy and endless imagination that accompany the feeling of curiosity create a driving force for children to do everything at any moment. However, another feature of this period is that logic has not matured yet. The concepts of distance, weight and time are not developed. The contrast of these features can be threatening to the child in the home environment, especially in situations where physical conditions are ignored. The "child falling from the balcony" phenomenon, which is frequently witnessed in Türkiye and featured in the written press, draws attention to a serious gap in the need for protection in this regard.

In this study, the cases of falling from a balcony in early childhood, which were reported in the written press in the last year, were examined.

Keywords: Early childhood, falling from balcony, written press

[P17]
Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasındaki Kanun Değişikliği ve Bu Kanun Değişikliğinin Uygulanmasında Yaşanılan Sorunlar ve Düşünülen Çözüm Önerileri

Necva Fatihoğlu Karakaya

Aydın Barosu Çocuk Hakları Komisyon Başkanı

Çocuk Hakları Sözleşmesi M.9; ana babasından ya da bunlardan birinden ayrı yaşayan çocuğun yüksek yararına aykırı olmadıkça ana ya da babasıyla kurallara uygun biçimde kişisel ilişki kurma hakkına sahip olduğunu belirtmektedir. Bu bağlamda ana ya da babanın velayetine sahip olmadığı çocuğuyla görüşme hakkı çocukla kişisel ilişki kurulması olarak tanımlanır.

24.11.2021 tarihinde TBMM’de kabul edilen ve 30.11.2021 tarihinde 31675 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7343 sayılı İcra İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun ile Çocuk Teslimi ile ilgili İcra İflas Kanunu m.25,25/a,25/b,341 maddeleri kaldırılmış ve artık Çocuk Teslimi İİK maddelerine göre değil, 5395 sayılı ÇKK’na eklenen 7343 sayılı kanun hükümlerine göre gerçekleşecektir. Bu köklü değişiklik ile çocuk teslimine ilişkin ilamların icrası icra müdürlüklerinin yetkisinden alınıp, çocuğun üstün yararı gözetilerek Adalet Bakanlığınca kurulan adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince yerine getirilecektir. İlam ve tedbir kararları müdürlük tarafından görevlendirilen psikolog, pedagog, sosyal çalışmacı, çocuk gelişimci ve rehber öğretmen gibi uzmanlar, uzman bulunmadığı yerlerde ise öğretmenler marifetiyle yerine getirilir.(m.41/A-5)

Bu kanun değişikliğiyle çocuk tesliminin icra memurlarının bir mal edasıyla çocukları teslim alıp kişisel ilişki kurulmasının önüne geçilmeye çalışılmış ve uzman kişilerce bu ilişkinin kurulması amaçlanmıştır. Ancak yeni sayılan bu değişiklik ve uygulamaların da maalesef eksik ve çocuğu örseleyen bir takım yönleri vardır.

Bu çalışmanın amacı; yapılan bu değişikliklerle çocuk tesliminin çocuğun üstün yararı korunarak çocuğa en az psikolojik zararla, daha fazla örselemeden nasıl uygulanabilir olacağı yönündedir. Bu bağlamda uygulamadan örnekler ve yardım alınarak çalışmalar yapılmaktadır. Çünkü yeni yapılan değişikliklerin hem uygulayıcılar hem de hak sahipleri yönünden yararları olduğu gibi zorlukları vardır. Çalışmanın amacı, tüm yönleriyle çocuk teslimini uygulayıcılarla yaşanmış örneklerle ele alarak olumlu ve olumsuz yönlerini tespit edip çocuklar yararına geliştirebilmektir.

Anahtar Kelimeler: çocukla kişisel ilişki kurulması, çocuğun üstün yararı, çocukla kişisel ilişki kurulmasındaki kanun değişiklikleri, çocuk hukuku

The Amendment to the Law on Establishing Personal Relations with Children and the Problems Experienced in the Implementation of this Amendment and Suggested Solutions

Necva Fatihoğlu Karakaya

Aydın Bar Association Child Rights Commission President

Article 9 of the Convention on the Rights of the Child states that a child who is separated from his or her parents or from one of them has the right to have personal contact with his or her parents in accordance with the rules, unless this is contrary to his or her best interests. In this context, the right of a parent to have contact with a child over whom he or she does not have custody is defined as establishing a personal relationship with the child.

With this radical change, the execution of the judgments regarding the delivery of the child will be taken from the authority of the enforcement directorates and will be carried out by the directorates of judicial support and victim services established by the Ministry of Justice, taking into account the best interests of the child.

Decrees and cautionary decisions shall be executed by experts such as psychologists, pedagogues, social workers, child development specialists and counselors assigned by the directorate, or by teachers where there are no experts.

The aim of this study is; with these amendments, how child surrender can be implemented with the least psychological harm to the child and without further traumatizing the child by protecting the best interests of the child. In this context, studies are carried out with examples and assistance from the practice. Because the new amendments have both benefits and difficulties for both practitioners and beneficiaries. The aim of the study is to identify the positive and negative aspects of child surrender in all its aspects by addressing it with examples experienced with practitioners and to improve it for the benefit of children.

Keywords: establishing personal relationship with the child, best interests of the child, amendments to the law on establishing personal relationship with the child, child law

 **IV. ULUSLARARASI
ÇOCUK KORUMA KONGRESİ**

100
YIL
CEMİYETİ TÜRKİYE

Düzenleyen Kuruluşlar

3 - 7 Ekim 2023

3 Ekim: Kurslar, Atölye Çalışmaları, Diyalog Çalışmaları

4-5-6 Ekim: Kongre Bilimsel Program

7 Ekim: Çocuk Şenliği

Kültürpark **İZMİR**